Amnistie

Președintele Gerald Ford a declarat: „Fără să fi ținut seama de vreo informație de culise sau de vreun sfat pe care l-aș fi putut primi, sînt răspunzător pentru amnistia acordată președintelui Nixon. Sînt bucuros că acesta era drumul cuvenit de urmat, potrivit conștiinței și convingerilor mele". Ford a precizat, în fața unei subcomisii judiciare a Camerei Reprezentanților, că, pe viitor, nu va mai oferi explicații în legătură cu amnistia.

Declarație

G. Papadopoulos „se află sub supraveghere la domiciliul său" — a declarat o sursă oficială. Fostul președinte este supravegheat de un detașament format din 15 jandarmi și nu are voie să comunice cu exteriorul, a afirmat aceeași sursă.

a preluat-o în 1962). La rîndul său, India acceptă să coopereze cu Portugalia pentru promovarea limbii și culturii portugheze în teritoriile amintite mai sus, precum și pentru păstrarea monumentelor istorico-religioase aflate în aceste teritorii.

Chirurgie

„Președintele Gerald Ford își va reduce activitățile politice în zilele următoare, datorită intervenției chirurgicale suferite de soția sa", a anunțat un purtător de cuvînt al Casei Albe. În cadrul unui turneu de trei zile în statele din vest, președintele Ford va fi înlocuit de vicepreședintele Nelson Rockefeller. Doamna Betty Ford a suferit, la 28 septembrie, o operație de extirpare a unei tumori canceroase, la spitalul Bethseda din Maryland.

Chris Barnard, primul chirurg care a efectuat transplantul cardiac, a sosit, împreună cu soția, la Nisa, unde a fost întîmpinat de decanul francez al celor operați de inimă, Emmanuel Vitria (stînga)

Președintele FRELIMO, Samora Machel (dreapta), a asistat personal la eliberarea a 197 de prizonieri portughezi, capturați în timpul luptelor din Mozambic

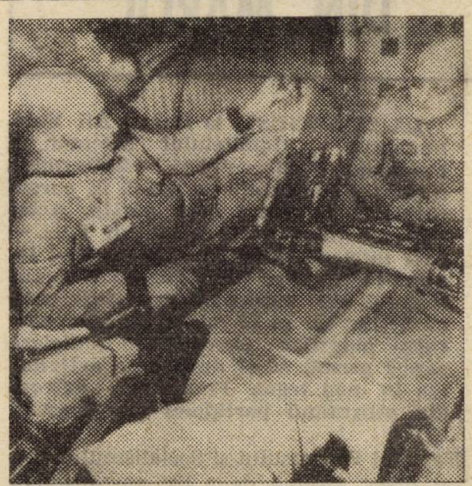

Cosmonautul Alexei Leonov (stînga), comandantul echipajului sovietic „Soiuz", și astronautul Thomas Stafford, comandantul echipajului american „Apollo", încheie, la Houston, operațiile de simulare a zborului comun ce se va efectua vara viitoare

Deficit

Ministerul american al Comerțului a anunțat că S.U.A. au înregistrat, în luna august, un deficit de peste 1,1 miliarde dolari în comerțul cu străinătatea. Principalul factor care a provocat înrăutățirea situației balanței comerțului exterior al țării este creșterea prețului petrolului. Deficitul din luna august este cel mai mare deficit înregistrat vreodată într-o singură lună de comerțul exterior al S.U.A. În primele opt luni ale acestui an, S.U.A. au înregistrat un deficit global, de peste 2,1 miliarde dolari.

Comunicat

Într-un comunicat comun, miniștrii afacerilor externe ai Indiei, Sardar Swaran Singh, și Portugaliei, Mario Soares, au anunțat că guvernele lor au convenit „să ia măsurile necesare în vederea restabilirii relațiilor diplomatice și consulare dintre India și Portugalia". În conformitate cu comunicatul semnat de cei doi miniștri, Portugalia recunoaște pe deplin suveranitatea Indiei asupra teritoriilor Goa, Daman, Diu, Dadra și Nagar Haveli (în trecut enclavă portugheză pe continentul indian și pe care India

Precizare

Luis Corvalan va refuza să părăsească închisoarea dacă liderii militari ai țării nu-i eliberează și pe ceilalți prizonieri politici, a declarat Guido Calvi, avocatul secretarului general al P.C. din Chile. Calvi a afirmat că, după părerea sa, junta ar dori să-l elibereze pe Corvalan. „După un an de cercetări, nu s-a putut găsi absolut nimic împotriva lui Corvalan. Junta a făcut cercetări chiar și în viața lui particulară, constatînd, printre altele, că nu este nici măcar proprietarul casei în care locuiește. Junta nu are motive să-l judece", a afirmat Calvi.

Unanimitate

O comisie a Senatului american, stimulată de dezvăluirile referitoare la abuzul de imputerniciri guvernamentale în cursul afacerii Watergate, a aprobat, în unanimitate, o legislație privind reducerea împuternicirilor excepționale ale președintelui. Legea prevede, de asemenea, o procedură de reexaminare, împreună cu Casa Albă, a sute de legi existente, printre care unele care permit președintelui să confiște proprietăți particulare.

„Ziariștii întreabă, politicienii răspund" — emisiune la care participă premierul vest-german Helmut Schmidt, șeful U.C.D., Helmut Kohl, și șeful U.C.S., Franz-Josef Strauss

Normalizare

Senatorul republican Jacob Javits, aflat în vizită în Cuba, împreună cu senatorul democrat Claiborne Pell, a declarat, într-o conferință de presă după întrevederea avută cu ministrul de externe cubanez, Raul Roa: „Cred că este momentul oportun pentru a revizui relațiile noastre cu Cuba și, după cît mi-am dat seama, Cuba pare dispusă să-și revizuiască relațiile cu noi". El a adăugat: „Cîndva, cumva, undeva, trebuie să se producă o normalizare oarecare a relațiilor noastre, iar momentul actual pare a fi propice".

Anunț

Silvio Frondizi, fratele fostului președinte al Argentinei, Arturo Frondizi, a fost asasinat — a anunțat postul de radio „Rivadavia" din Buenos Aires. Profesor universitar și avocat, Silvio Frondizi a fost răpit din apartamentul său din Buenos Aires; ginerele său, care a opus rezistență, a fost omorît.

AL-BAYANE

CASABLANCA

PROGRAMUL PARTIDULUI PROGRESULUI ŞI SOCIALISMULUI DIN MAROC

LA 27 AUGUST, la Rabat, Ali Yata, membru al Comitetului director al Partidului Progresului şi Socialismului, a ţinut o conferinţă de presă, în cursul căreia a prezentat noul partid. Acest partid naţional — a arătat Ali Yata — care înţelege să acţioneze în cadrul legilor în vigoare din Maroc a depus statutul său autorităţilor competente. El deţine, de la 23 august a.c., investitura puterilor executivă şi judiciară care-i permit să-şi desfăşoare activitatea în mod legal. Prezentăm extrase din programul partidului nou creat.

Partidul Progresului şi Socialismului şi-a fixat drept sarcină de a lua parte activă la viaţa politică a ţării alături de alte forţe naţionale, pe care le asigură de sincera sa simpatie. El nu s-a născut din neant. El constituie o parte integrantă a mişcării naţionale marocane şi continuă, de fapt, activitatea mişcărilor de stînga, care au încetat să existe din punct de vedere juridic, mişcări al căror demn succesor se va strădui să fie, continuator consecvent, în măsura în care îşi va însuşi ideile viguroase care le-au animat.

El se doreşte a fi Partidul Progresului căci, paralel cu dezvoltarea luptei generale pentru a desăvîrşi complet şi definitiv eliberarea naţională a ţării, el este hotărît să lupte pentru progresul economic, social şi cultural al poporului. El se doreşte a fi Partidul Socialismului căci, bazîndu-se pe principiile acestei doctrine ştiinţifice, el înţelege, respectînd sănătoasele tradiţii naţionale şi în profundă simbioză cu masele populare, să construiască o societate care va interzice exploatarea omului de către om, va asigura o adevărată dreptate socială, va permite înflorirea tuturor capacităţilor umane.

Partidul Progresului şi Socialismului se constituie în calitate de avangardă revoluţionară a clasei muncitoare marocane. El este, de asemenea, partidul ţărănimii sărace. El îşi deschide rîndurile tuturor muncitorilor manuali şi intelectuali, tuturor revoluţionarilor, progresiştilor, patrioţilor marocani care doresc să lupte, în conformitate cu programul său, pentru o eră nouă, în cadrul unui Maroc modern. Dar, el este şi rămîne, înainte de orice, organizaţia politică a proletariatului marocan.

Ali Yata : „Partidul Progresului şi Socialismului se constituie în calitate de avangardă revoluţionară a clasei muncitoare marocane"

Partidul Progresului şi Socialismului îşi trasează un program precis, imediat, realist şi realizabil, pus în serviciul patriei şi poporului. El poate fi definit prin încheierea completă a revoluţiei naţionale democratice, care va deschide drumul spre socialism.

Pe plan **politic,** Partidul Progresului şi Socialismului va lupta hotărît şi permanent pentru respectarea suveranităţii naţionale, consolidarea independenţei şi integritatea teritorială a patriei. El se va angaja, cu toate forţele, în lupta de eliberare şi de recuperare a teritoriilor marocane spoliate de colonialismul franchist : Rio de Oro, Saqiat El Hamra, Sebta, Melilla, Insulele Zaffarines. Pe de altă parte, Partidul Progresului şi Socialismului va acţiona pentru respectarea drepturilor cetăţenilor, lărgirea libertăţilor democratice, eliberarea tuturor deţinuţilor politici, reîntoarcerea exilaţilor, ridicarea interdicţiei faţă de Uniunea Naţională a Studenţilor din Maroc, în care trebuie să-şi găsească locul toţi studenţii marocani, fără nici un fel de deosebire, pentru apărarea drepturilor şi revendicărilor lor, şi care trebuie să funcţioneze pe bazele sănătoase ale democraţiei, fără oportunism sau demagogie iresponsabilă.

Pe plan **economic,** Partidul Progresului şi Socialismului este conştient de bogăţia existentă şi potenţială a Marocului. Dar, el este convins că Marocul va continua să se zbată în starea de subdezvoltare atîta timp cît imperialismul şi neocolonialismul, prin intermediul trusturilor şi monopolurilor străine, vor jefui şi exploata resursele noastre. De asemenea, el preconizează naţionalizarea şi etatizarea principalelor mijloace de producţie, a sectoarelor prioritare ale industriei, precum şi marile bănci de afaceri, asigurările, comerţul exterior etc. El propune un vast program de industrializare, începînd cu industria grea, o exploatare sistematică a resurselor naturale, prelucrarea la faţa locului şi valorificarea materiilor prime. Aceasta este singura cale pentru a scăpa ţara de tutela străină, pentru asigurarea unei dezvoltări economice armonioase şi ridicate, pentru a elimina şomajul şi a aduce poporul marocan la un nivel de viaţă decent.

Pe plan **agrar,** Partidul Progresului şi Socialismului înţelege să lupte pentru o reformă agrară, adevărată şi radicală, care să dea pămîntul celor care-l lucrează, în cele mai bune condiţii de rentabilitate. Concomitent cu această reformă agrară totală, trebuie să se modernizeze agricultura marocană, să se mecanizeze, pentru a face din ea unul din pilonii importanţi ai dezvoltării ţării.

Pe plan **social,** Partidul Progresului şi Socialismului doreşte bunăstarea poporului. El înţelege să lupte împotriva tuturor nedreptăţilor şi inegalităţilor, care sînt apanajul societăţilor înapoiate. Alături de muncitori, el va combate arbitrariul patronatului şi al complicilor săi, concedierile abuzive, ştirbirea drepturilor cîştigate. El va lupta pentru respectarea dreptului la grevă şi extinderea acestui drept la funcţionari. El va sprijini, cu toate forţele, luptele sindicale pentru ridicarea generală a salariilor, creşterea alocaţiilor familiale, extinderea asigurărilor sociale la lucrătorii agricoli.

De asemenea, se va preocupa, în mod deosebit, de soarta femeii muncitoare, va cere satisfacerea revendicărilor legitime ale maselor muncitoare şi executarea unui vast program de dezvoltare pe plan social. Partid al tinereţii, după cum este şi societatea marocană, Partidul Progresului şi Socialismului este pe deplin conştient de aspiraţiile tinerilor din ţara noastră. El ştie că socialismul ştiinţific este un ideal nobil, care îi atrage. El înţelege să-i ajute la realizarea aspiraţiilor lor şi să pună entuziasmul lor în serviciul patriei şi al edificării unei societăţi moderne.

Pe plan **arab,** Partidul Progresului şi Socialismului se pronunţă pentru edificarea unui Maghreb unit şi democratic, prima etapă spre o unitate arabă antiimperialistă şi progresistă, în slujba emancipării popoarelor arabe. El consideră lupta pentru eliberarea tuturor teritoriilor arabe ocupate şi recunoaşterea drepturilor naţionale ale poporului palestinian drept o cauză proprie. De asemenea, el îşi afirmă sprijinul său total pentru lupta pe care o desfăşoară celelalte popoare arabe pentru a se elibera de sub tutela şi influenţa imperialistă.

Pe plan **internaţional,** Partidul Progresului şi Socialismului este aliatul consecvent al tuturor forţelor care luptă împotriva imperialismului, colonialismului şi neocolonialismului, împotriva forţelor reacţionare locale şi a obscurantismului. El se situează alături de toate detaşamentele mişcării muncitoreşti internaţionale care luptă pentru emanciparea muncitorilor.

El sprijină lupta Angolei, Mozambicului, Guineei-Bissau şi Insulelor Capului Verde pentru independenţa naţională, tot aşa cum susţine lupta popoarelor africane împotriva segregaţiei rasiale şi apartheidului şi lupta tuturor popoarelor lumii a treia pentru independenţă şi progres.

Partidul Progresului şi Socialismului intenţionează să acţioneze pentru întărirea relaţiilor dintre Maroc şi ţările socialiste, pentru dezvoltarea cooperării dintre ele pe bază de egalitate şi în cadrul respectării independenţei sale.

Partidul Progresului şi Socialismului condamnă aventurismul sub toate formele sale. El acţionează deschis, fără să re-

curgă nici la comploturi, nici la conspirație, nici la atentat individual. El se bazează pe acțiunea gîndită, responsabilă a maselor populare și pe unirea tuturor forțelor naționale antiimperialiste.

În această problemă, Partidul Progresului și Socialismului se bucură cu adevărat să vadă că unitatea națională se realizează în jurul lozincii, cît se poate de populare, de revenire a provinciilor noastre colonizate la patria-mamă. Dar el consideră că această unitate trebuie să evolueze și să se transforme într-un front național activ, care să regrupeze toate forțele patriotice, progresiste și revoluționare, pe baza unui program imediat, economic, social și politic avansat. Aceasta este calea care se impune, nu numai pentru a cîștiga bătălia hotărîtoare a restabilirii suveranității noastre naționale asupra Saharei occidentale, dar și pentru a asigura, în cel mai scurt timp, triumful revoluției naționale democratice, prevestitoare a erei fericite a socialismului.

Rinascita
ROMA

JUNTA DEMOCRATICĂ DIN SPANIA ȘI PACTUL PENTRU LIBERTATE

Interviu acordat de Santiago Carrillo

secretar general al Partidului Comunist din Spania

— EXISTĂ o convingere dominantă astăzi că generalul Franco nu mai reprezintă cheia de boltă a sistemului puterii din Spania. În acest caz, însă, unde se află astăzi centrul puterii ?

— Este greu de precizat cu exactitate acest lucru. Ne aflăm în plină epocă a franchismului fără Franco. Principele Juan Carlos a intrat în acțiune, așa cum au prevăzut cei din „mișcare", care au pregătit monarhia. Dacă, însă, poate exista o „continuitate" fără Franco, aceasta se datorează faptului că Franco este în viață. Centrul puterii, repet, nu mai este astăzi Franco și încă mai puțin Juan Carlos. Există un fel de inerție, în virtutea căreia administrația va continua să funcționeze, în timp ce poliția va continua să reprime. Dar această forță a inerției se va curma de îndată ce se va izbi de primul obstacol.

— Într-un asemenea cadru, cum a apărut, ce rol poate avea „Junta democratică din Spania ?" Se poate vorbi, într-o anumită măsură, de conturarea unei a doua puteri în Spania?

— Trebuie să precizez imediat că Junta democratică — formațiune care și-a făcut apariția public în urmă cu cîteva săptămîni — nu este încă o a doua putere. Dacă, însă, situația de criză a puterii s-ar prelungi (și neîndoielnic se va prelungi încă un anumit timp), este posibil ca Junta democratică să acționeze în cele din urmă efectiv ca o a doua putere și ca din ea să se nască unica alternativă valabilă pentru trecerea de la o dictatură la o democrație politică reală, fără violențe grave sau pericole de război. Trebuie subliniat că însăși originea Juntei democratice prezintă caracteristici foarte originale.

A avut loc la început un contact între reprezentanții autentici ai clasei muncitoare și reprezentanți a ceea ce am putea numi neocapitalismul dinamic spaniol. În alte cazuri, organisme de acest tip apar ca urmare a coincidenței sau convergenței de poziții între diferite partide politice. Trebuie spus că, în cazul Spaniei, contactul între neocapitaliști și reprezentanți ai muncitorilor — iar, printre cei din urmă, partidul comunist — a marcat începutul concret, la nivelul statului spaniol, al pașilor meniți să concretizeze existența juntei; partidele politice ca atare și organismele regionale unitare ale partidelor politice deja existente au aderat la juntă după această întîlnire directă între reprezentanții celor două clase care, din punct de vedere istoric, sînt antagoniste.

— Este posibil să ne dați și alte elemente de informare pentru a înțelege mai bine un proces ca acela al creării juntei, care are — așa cum spuneți — caracteristici atît de originale?

— Poate că este bine să amintesc că Partidul Comunist din Spania a elaborat, încă în urmă cu un deceniu, o analiză care ajungea la concluzia că elementele neocapitaliste spaniole — apărute în cursul dezvoltării, al creșterii economice din ultimii 10 ani, și dornice să continue această creștere și să fie promovată o adevărată dezvoltare economică de tip capitalist — s-au aflat în fața necesității de a depăși, a înfrînge piedicile reprezentate de structurile anacronice ale regimului. Aceasta, atît pe plan intern — dînd cale liberă unei confruntări mai vii și mai reale între diferiții factori ce intervin în producție — cît și pe plan internațional, pentru a-și deschide drum spre organismele economice vest-europene, adică spre piața cea mai importantă pentru producția spaniolă. Atît pe un plan cît și pe celălalt, regimul a ridicat și ridică piedici grave în calea dezvoltării neocapitaliste. Pe această bază, partidul comunist a elaborat politica „pactului pentru libertate", sub formă de convergență temporară între clasa muncitoare și forțele neocapitaliste. O convergență în care deveniseră interesate, din motive evidente, păturile intermediare și care putea uni forțele necesare pentru a se pune capăt, fără intervenție militară străină și fără o acțiune militară internă (greu de imaginat în momentul cînd elaboram o asemenea politică), regimului fascist.

Anumite elemente „de stînga" și anumiți tovarăși, atașați unor formule vechi, au întîmpinat dificultăți în înțelegerea acestei politici și, în unele cazuri, au considerat această convergență, pe care o apărau comuniștii, drept un lucru împotriva naturii. Adevărul este că, dacă grupurile neocapitaliste au ajuns să recunoască necesitatea „pactului pentru libertate", acest lucru s-a întîmplat nu pentru că au fost convinse de teoria noastră politică, ci prin faptul că ele au devenit conștiente de necesitatea unei schimbări politice în țară cînd au văzut că, în condițiile regimului fascist, clasa muncitoare — urmată de studenți și de sectoare tot mai largi ale țărănimii, liber profesioniștilor, intelectualilor de tot felul — înainta pe calea luptei de masă. Astfel, au început să-și dea seama că loviturile pe care le primeau direct, drept consecință a luptei maselor, se îndreptau în acel moment mai mult împotriva regimului politic decît împotriva lor. Deci, prin acest proces dialectic al luptei de clasă și perspectivei convergenței, s-a putut ajunge la o situație în care a devenit posibilă realizarea unui acord. Acest acord, de fapt, unește temporar toate clasele și păturile din țara noastră, excluzînd aparatul „mișcării" care, de altfel, în unele sectoare ale sale, începe să se dovedească șovăielnic.

— Ce consecințe are și ce influență exercită asupra evoluției situației din Spania actualul context internațional, îndeosebi recentele evenimente din Europa și din Mediterana?

— Un răspuns exhaustiv la această întrebare ar depăși cu mult limitele unui interviu. Mă voi mărgini, deci, să semnalez unele aspecte ale situației internaționale în care este obligată să evolueze problematica spaniolă. Un prim aspect este destinderea internațională, care exercită o influență favorabilă. Pentru a rezista, regimul franchist s-a sprijinit pe politica „războiului rece", care făcea din

el un instrument util imperialismului nord-american. Există, apoi, un alt aspect important: criza economică occidentală și repercusiunile ei asupra țării noastre determină clasele dominante să caute soluții care să permită o linie de fond mai deschisă pentru depășirea ei. Prăbușirea fascismului în Grecia și Portugalia este și ea un factor pozitiv. Aceasta demonstrează că este posibilă o evoluție democratică fără război civil. În sfîrșit, Spania nu se poate dezvolta, din punct de vedere economic, fără Europa, iar în Europa curentele antifasciste sînt astăzi foarte puternice. Situația creată favorizează, deci, în ansamblul ei, forțele adepte ale instaurării democrației în țara noastră. Totodată, este evident că evenimentele din Cipru și Orientul Apropiat, în măsura în care amenință să agraveze contradicțiile în Mediterana, conțin factori ce pot avea un rol negativ... Fără nici o îndoială, o Spanie democratică ar fi un factor de echilibru și de pace în Mediterana. Junta democratică a afirmat, de altfel, în programul său, că vrea să realizeze o politică de coexistență pașnică.

— Limitîndu-ne la evenimentele din Grecia și Portugalia — deși sînt atît de diferite în dinamica lor, precum și sub aspectul rolului deținut de militari — ce fel de consecințe au avut ele asupra opiniei publice spaniole și, într-un anumit mod, asupra cercurilor militarilor înșiși?

— Evenimentele din Portugalia și, mai recent, cele din Grecia au reprezentat un factor de accelerare în procesul care începuse să se desfășoare în Spania. Evenimentele din Portugalia au avut, fără îndoială, o mare influență asupra opiniei publice și în rîndurile armatei. Pe de o parte, pentru căpitanii și ofițerii cu grad inferior, exemplul portughez a constituit un factor de stimulare în sensul declanșării unei „mișcări democratice" a militarilor; pe de altă parte, elementele așanumite liberale ale armatei, care ocupă poziții de înaltă răspundere, au ajuns la concluzia că modalitatea cea mai bună pentru a menține unitatea armatei, adică pentru a evita ca eșaloanele inferioare să ajungă la o ruptură cu cele superioare, constă în a reuși să încredințeze armatei un rol de arbitraj într-o soluționare democratică rapidă a problemei politice spaniole. În general, în administrația statului există o atmosferă de schimbare și un fel de adaptare la probleme proprii unui stat democratic. Cu cît va dura mai mult actuala inerție „a continuității", cu atît mai evidente vor deveni criza existentă în administrație și necesitatea unei schimbări urgente a unei rupturi, în sens democratic, cerută astăzi de majoritatea spaniolilor.

— Ce înseamnă toate acestea din punctul de vedere al trecerii la democrație? Cum credeți că se va realiza trecerea?

— Cred că în puține cazuri în istorie — cel puțin în istoria țării noastre — au apărut atît de evidente semnele unei crize, nu numai prin faptul că clasele și păturile subordonate refuză să trăiască sub un anumit sistem politic, dar și prin faptul că clasele dominante sînt convinse că nu mai pot continua să guverneze cu vechile metode. Este foarte greu să se prevadă care vor fi evenimentele, care vor fi elementele specifice ce vor contribui la formarea ansamblului procesului de trecere de la dictatură la democrație. Experiența istorică arată că, uneori, previziunile cele mai exacte se pot dovedi eronate, deoarece intervin elemente imponderabile care, adesea, joacă rolul hotărîtor din punct de vedere politic, sub raportul formelor în care se produce, în cele din urmă, schimbarea. Interesant este că astăzi ideea grevei naționale — pe care noi, comuniștii, o propunem de multă vreme ca formă de revoltă modernă pentru doborîrea dictaturii, care reduce la minimum violența — începe să fie privită cu atenție chiar de cercurile capitaliste care au luat contact cu noi. Cu alte cuvinte, începe să se bucure de consens ideea unei greve care să nu fie doar — deși acest lucru este fundamental — o grevă politică generală a clasei muncitoare, ci o încetare a activității productive la care să participe activ și capitaliștii. Pentru a nu mai vorbi, firește, de păturile mijlocii, atît de profund și vital interesate în afirmarea unei noi linii politice și economice, de studenți, de sectoarele progresiste ale bisericii, de liber profesioniști. Pe scurt și în esență, o grevă care să fie un fel de mare plebiscit național.

Această atitudine lasă să se întrevadă posibilitatea ca ruptura în Spania să se producă plecînd de la o mișcare populară de o asemenea natură, încît să pună în evidență vidul existent îndărătul actualului sistem de putere, să facă publică criza politică și să creeze condițiile pentru o trecere a puterilor în mîinile forțelor democratice. O trecere care să se înfăptuiască cu asentimentul forțelor militare ale țării. Totodată, dacă, dintr-un motiv sau altul, o mișcare populară de acest tip ar întîrzia să aibă loc, nu poate fi întru totul exclusă posibilitatea unui alt tip de inițiativă, în care forțele militare ar putea avea un rol activ. Totuși, linia și dorința noastră este să se evite, pe cît posibil, orice evoluție care ar putea da naștere unui nou război civil. Credem că, astăzi, în societatea spaniolă există forțe suficient de puternice, toate interesate în același obiectiv, capabile să acționeze pentru ca mișcarea să se producă în condițiile pe care le prevedem noi.

De altfel, aceia dintre noi care cunosc culisele vieții politice spaniole remarcă acum tentative de aruncare a punților celor mai neverosimile, de deschidere a dialogurilor celor mai incredibile. Deocamdată, aceste „punți" și aceste „dialoguri" pot avea, și neîndoielnic au, drept obiectiv de a ști cît poate fi prelungită actuala situație sau o altă situație care să-i semene cît mai mult. Totodată, în cursul evenimentelor, aceste dialoguri și punți s-ar putea transforma în contrariul lor și ar putea favoriza trecerea, de a cărei necesitate — repet — este conștientă majoritatea spaniolilor.

— Chiar dacă nu se pot risca previziuni cu privire la durata și formele procesului politic în curs în Spania, este posibil să se prevadă anumite ipoteze în legătură cu viitorul imediat?

— După părerea mea, este evident că cel puțin două lucruri sînt sigure și inevitabile. În primul rînd, creșterea și extinderea luptei de masă. Ea este înscrisă în perspectiva apropiată în mod cert. În al doilea rînd, întărirea și lărgirea Juntei democratice pînă la punctul în care să nu mai rămînă în afara ei nici un grup interesat în schimbarea politică. S-ar putea adăuga o a treia perspectivă, după părerea mea indiscutabilă, și anume descompunerea tot mai vădită, cu fiecare zi, a sistemului politic spaniol, pe care prezența lui Juan Carlos în pragul funcției maxime în stat nu o poate, desigur, opri. Știu bine că unii se gîndesc la formule ambigue, la compromisuri șchioape, între cercuri guvernamentale și unele cercuri ale opoziției moderate. Anumite ziare au dat chiar numele unor eventuali candidați la un guvern care ar putea succeda celui actual. Mă îndoiesc foarte mult că ar exista vreunul care să afirme că este socialist, sau chiar democrat-creștin, și care să dorească să se compromită într-o aventură care l-ar discredita total în fața opiniei publice spaniole și ar face să devină imposibilă pentru el desfășurarea vreunui rol în viitorul democratic al țării noastre. Dacă ar avea loc combinații de acest gen, s-ar produce doar momente de descompunere și mai gravă a sistemului politic actual și ele ar fi, totodată, un punct de pornire, o platformă și mai solidă, pentru ofensiva împotriva actualului regim. Nu, nu sînt posibile compromisuri șchioape, pentru că nu se trece de la o dictatură la o democrație politică fără o ruptură a actualei „legalități" instituționale. Nu se trece de la o Constituție fascistă, sau mai bine zis nu se transformă o Constituție fascistă într-o Constituție democratică. Nu se transformă oamenii politici ai fascismului în oameni politici ai democrației. Sînt necesare o transformare, o ruptură a „legalității" actuale și o schimbare de oameni și forțe politice. Punctul esențial constă în aceea că situația este de asemenea natură, încît această ruptură a legalității și această schimbare de grupuri conducătoare pot să aibă loc în Spania fără violență. Este o posibilitate care subzistă astăzi și de care trebuie să știm să ne folosim.

Partidul comunist este convins că politica pe care o promovează slujește interesele clasei muncitoare și maselor muncitoare din țara noastră, precum și interesele intelectualității progresiste. Noi nu considerăm convergența ce s-a realizat în Juntă drept o alianță cu perspective îndelungate de existență. Sîntem siguri că, odată consolidate instituțiile democratice, și în cadrul libertăților respective, stînga va merge pe calea ei și dreapta pe calea ei. Dacă, în anumite împrejurări, s-ar afla în pericol instituțiile democratice, atunci s-ar putea să reapară din nou acordul între stînga și dreapta democratică pentru apărarea lor. Dar perspectiva, cu excepția unui caz ca cel menționat, este că atît unii cît și ceilalți — stînga și dreapta — își vor duce politica proprie, care urmărește să imprime țării direcția politico-socială pe care o apără fiecare din ele. Încrederea mea în poporul spaniol este foarte mare. Ca revoluționar, ca marxist, nu mă tem deloc că, într-un regim în care poporul va fi cel care va hotărî, ar putea să se închidă posibilitățile de înaintare spre o democrație economică și socială și, ulterior, spre un sistem socialist. Dacă poporul va fi cel care va hotărî, într-o perspectivă a cărei limită este astăzi imposibil de stabilit, viitorul Spaniei va fi democratic și socialist. De aceea, noi, comuniștii spanioli, înfruntăm această etapă siguri că ne slujim cauza, siguri că slujim viitorul țării noastre.

INTERNATIONAL
Herald Tribune
Published with The New York Times and The Washington Post

TED KENNEDY NU VA CANDIDA

WARREN CHRISTOPHER, un avocat care are legături cu toate fracțiunile Partidului democrat, spunea : „Dacă Kennedy ar fi obținut un A în timpul campaniei (A este nota cea mai mare în universitățile americane — n.n.), un altul va obține cu greu chiar un A minus". Kennedy avea suficiente motive să creadă că ar putea obține desemnarea din partea Partidului democrat pentru alegerile din 1976, cu un bun start pentru Casa Albă. Dar el s-a retras din cursă, după cum a anunțat la Boston, din „motive personale".

Mai întîi, între aceste motive, și poate cel mai important, a fost starea sănătății

Edward Kennedy : „Motivul esențial îl constituie familia"

fiului său Edward jr. Băiatul și-a pierdut un picior din cauza unui cancer la oase, iar perspectivele nu sînt prea sigure. I-a cerut tatălui său, cu mai multe prilejuri, să nu candideze în 1976. Senatorul îl iubește enorm și stă cu el în spital cînd acesta trebuie, la fiecare trei săptămîni, să se întoarcă pentru tratament. N-ar fi exclus ca rugăminţile băiatului să fi fost decisive.

Un al doilea important motiv îl constituie soția senatorului. Nici una din femeile căsătorite cu frații Kennedy n-a avut o viață ușoară. Joan Kennedy, soția senatorului, a găsit-o și mai dificilă. Recent, a fost internată în diferite clinici din Connecticut și California. Deși și-a însoțit soțul în turneul californian, rezultatele luptei n-au fost încurajatoare și pare îndoielnic ca acest cuplu să poată face față unei campanii prezidențiale.

În sfîrșit, un alt motiv — afacerea Chappaquiddick. Dacă senatorul și-a făcut vreodată iluzii că va fi uitată cu timpul, călătoriile sale recente i-au risipit iluziile. Ziariștii i-au pus întrebări tot timpul. Ted Kennedy a spus — și mă gîndesc că așa crede — că va răspunde îndoielilor ridicate într-un recent articol publicat în „New York Times Magazine" de Robert Sherill. A insistat asupra faptului că această afacere e un motiv, dar nu unul major, al hotărîrii sale.

Senatorul a declarat — și îl cred — că motivul esențial îl constituie familia.

Decizia senatorului Kennedy îmi apare, în aceste condiții, dreaptă și înțeleaptă. Și-a pus în concordanță propriul interes cu interesul partidului său și al țării, actul avînd ceva nobil, chiar eroic.

Pentru el însuși, senatorul Kennedy și-a întrerupt drumul către conducerea țării și a ieșit din campania prezidențială pentru mult timp, cu toate că el crede că democrații vor cîștiga în 1976 și chiar în 1980.

Nimeni nu-l poate acuza, prin urmare, de a fi ocupat poziții din ambiție. Ceea ce a obținut pînă acum a fost o urmare a meritelor sale. Va fi, de aceea, judecat după inima și mintea sa, și nu după faptul de a fi fratele fraților săi.

Prin hotărîrea sa, și Partidul democrat e ajutat. Din 1960, s-a luptat pentru Kennedy ; acum, vechea luptă e încheiată și partidul își poate găsi un drum nou, cu oameni noi. Drumul acesta e liber pentru toți candidații posibili pentru anul 1976 Pînă cînd nu va apărea unul proeminent și pînă cînd noi legi pentru selectarea delegaților și finanțarea campaniei nu vor fi introduse, e probabil ca nimeni să nu fie sigur de numire înaintea Convenției Decizia aceasta va fi, deci, o victorie pentru procesul democratic.

În ceea ce privește țara, senatorul Kennedy a dat o lecție, prin faptă, lecție de a nu fi avid, de a fi rezervat. Senatorul Kennedy s-a subordonat scopului general — un act auster, care exprimă o atitudine demnă.

Joseph Kraft

Le Monde
PARIS

HAILE SELASSIE: 44 ANI DE DOMNIE

SE POATE vedea la Harar marea casă, astăzi în ruină, în care a crescut tînărul Tafari Makonnen, născut la 23 iulie 1892, fiul celebrului personaj, ras Makonnen, descins dintr-o familie de nobili din Choa, guvernator al Harar-ului în numele lui Menelik, regele regilor Etiopiei. În 1906, tatăl lui Tafari muri, iar, un an mai tîrziu, și fratele său mai mare. În 1911, la 19 ani, le urmă ca guvernator al Harar-ului, după ce, înainte, guvernase, vreme de un an, provincia Sidamo.

La 11 februarie 1917, avea loc încoronarea împărătesei Zauditu, fiica naturală a lui Menelik, iar tînărul Tafari era numit regent, cu titlu de „ras". Anii ce-au urmat au fost dintre cei mai grei din viața lui Tafari și este de admirat că a reușit să supraviețuiască. El ținea în mîini principalele pîrghii ale puterii. Dar reformele, deși prudente, pe care le socotea necesare se loveau de împotrivirea hotărîtă a unui grup ce avea o importantă poziție. Teoretic, puterea supremă aparținea lui Zauditu, femeie foarte religioasă și de tendință conservatoare, în jurul căreia se grupau cei pe care proiectele modernizatoare ale regentului îi înspăimîntau. Mii de intrigi s-au țesut în jurul ei. Au existat tentative de lovitură de stat a căror istorie este obscură. Probabil că unele dintre ele au fost pe punctul de a reuși. Oricum, Tafari a ieșit învingător din aceste lupte duse în umbră. La 7 octombrie 1928, Zauditu însăși a trebuit să-l încoroneze, în mod solemn, pe regent, făcîndu-l rege (negus) și să-i remită întreaga răspundere a afacerilor publice. Ea muri la 1 aprilie 1930. A doua zi, Tafari era proclamat rege al regilor, cu numele de Haile Selassie. Era, în sfîrșit, liber și singur la putere.

Prima sarcină era să organizeze statul pentru a putea acționa. A fost instalată o administrație centrală, iar șefii provinciali au fost treptat înlocuiți cu funcționari numiți. S-au constituit o armată și o poliție disciplinată. S-a ridicat nivelul educației, unii dintre tinerii etiopieni fiind trimiși în străinătate, în scopul de a forma cadrele necesare înfăptuirii marilor proiecte sociale. Încet, au început să se modernizeze

Haile Selassie : „Accept această schimbare în Etiopia"

finanțele și justiția. Au fost încurajate instituțiile sanitare. Sclavia era marele cal de bătaie al dușmanilor din exterior ai Etiopiei. Au fost editate legi și s-a fondat o societate menită să protejeze sclavii, eliberînd eșalonat anumite categorii. Pentru a merge mai departe, trebuia întărită, însă, puterea centrală.

Totuși, aceste măsuri erau, în parte, simbolice. Și mai simbolică era constituția a-

cordată în 1931. Chiar împăratul recunoştea că ea avea, mai curînd, un scop pedagogic. Ea nu-i limita nicidecum puterea, căci suveranul numea miniştrii şi senatorii şi alegea provizorlu deputaţii.

În relaţiile externe ale Etiopiei, împăratul a făcut totul pentru a salva pacea. Dar Mussolini era ferm hotărît să facă războiul, în intenţia de a-şi consolida regimul. La 1 octombrie 1935, trupele italiene, conduse de către De Bono în nord şi de Graziani în sud, invadează Etiopia. Curajul etiopienilor n-a putut să învingă superioritatea tehnică a italienilor. Ei au opus, totuşi, o puternică împotrivire. Italienii au trebuit să folosească gaze toxice, ceea ce De Bono, spre onoarea lui, a refuzat să facă. El a fost înlocuit de către Badoglio, mult mai înclinat spre un război total.

Haile Selassie a încercat, mai întîi, un plan destul de riscant, de retragere la Gore, în sud-vestul ţării, pentru a continua lupta. Împărăteasa şi majoritatea miniştrilor l-au convins, însă, să adopte o altă soluţie. La 3 mai 1936, el pleacă la Djibouti pe singura cale ferată etiopiană şi, de acolo, un crucişător britanic l-a dus în Palestina. A doua zi, Badoglio intra în Addis Abeba.

Timp de patru ani, Haile Selassie s-a stabilit la Bath, în Anglia. În tot acest timp, el a dus o viaţă de familie retrasă. Soţia sa, împărăteasa Menen, inteligentă şi energică, deşi foarte supusă influenţelor clericale, i-a fost de mare ajutor. Cel mai mare dintre copii, prinţesa Tenange Work, născută în 1913, fusese căsătorită cu Ras Desta, împuşcat de către italieni. Mai tîrziu, ea se căsători cu Andargatchew Messai, care va ocupa înalte posturi. Împreună cu perechea imperială se găsea, aici, şi prinţul moştenitor Asfa Wossen, născut în 1916, care nu s-a înţeles niciodată prea bine cu tatăl său. Acesta se pare că îl prefera pe cel de al doilea fiu al său, Makonnen, duce de Harar. Un al treilea fiu, Sahlé Selassie, înzestrat pentru artele frumoase, va fi numit mai tîrziu comandant al aviaţiei, dar se va dovedi prea puţin apt pentru acest post. Fiica lor cea mai mică, infirmieră, crescută la Londra, se va căsători cu un mare personaj al aristocraţiei etiopiene, Abiye Abebe, şi va muri în 1942.

Odată cu intrarea trupelor aliate în Etiopia, Haile Selassie, după o absenţă de cinci ani, se întoarce, la 5 mai 1941, în capitală, la Addis Abeba.

După eliberare, el a ştiut să asigure Etiopiei un loc distinct în politica mondială. El şi-a orientat politica externă în special către Africa şi a plasat ţara în fruntea eforturilor de organizare interafricană. A găzduit la Addis Abeba — unde îşi are sediu Comisia economică a O.N.U. pentru Africa — o serie de conferinţe interafricane, a ridicat clădirea „Africa Hall" — sediul secretariatului Organizaţiei Unităţii Africane, creată, aici, în noaptea de 24 spre 25 mai 1963. Împăratul a fondat, de asemenea, un premiu pentru studiile africane.

În interior, instituţiile principale au fost refăcute, iar distrugerile războiului reparate. O nouă constituţie a fost acordată în 1955.

Totuşi, noua elită intelectuală, ce se formase între timp, se arăta din ce în ce mai nemulţumită. Înapoierea economică şi culturală a ţării era izbitoare. Venitul pe locuitor era socotit cel mai scăzut din Africa. Industria rămînea aproape inexistentă. Producţia şi consumul de energie erau la cel mai scăzut nivel. În ciuda fertilităţii şi bogăţiilor potenţiale ale ţării, producţia agricolă era foarte slabă. Relaţiile economice exterioare se bazau pe producţia singurei mărfi comercializabile în exterior: cafeaua.

În mediile cele mai diferite, se deplîngea absenţa marilor reforme. Pămîntul continua să fie în mîna marilor proprietari. Ca şi liberalizarea politică, reforma agrară nu se profila în viitor. Prudenţa şi răbdarea împăratului fuseseră justificate în trecut — se spunea. Dar acum, ele păreau exagerate. Se avansa ideea că politica sa de echilibru va determina, practic, ca orientarea regimului să depindă de marile familii, care n-aveau nici un interes pentru modernizare. Noua elită modernizatoare, recrutată din medii mult mai largi decît altădată, resimţea aceste lacune şi întîrzieri. Studenţii, avizi de înnoiri, constituiau un mediu turbulent. Dar, strict supravegheată, febra intelectualităţii se epuiza în consfătuiri lipsite de efect. Mai ameninţător, mediul tinerilor ofiţeri şi al înalţilor funcţionari se agita în dorinţa patriotică de a vedea Etiopia devenind un stat modern, eliberat de conservatorismul tradiţionalist şi interesat ce domina politica ţării. Împăratul, în ciuda intenţiilor sale modernizatoare, a începuturilor sale promiţătoare şi a meritelor sale din trecut, le părea, datorită politicii sale subtile dusă faţă de diferitele clanuri conservatoare, că mergea, în mod clar, în sens contrar.

Această stare de spirit explică lovitura de stat eşuată din decembrie 1960. După această încercare, Haile Selassie s-a retras şi mai mult în singurătatea lui. Părăsi palatul — care fusese centrul de rezistenţă al rebelilor şi îi păstra atîtea amintiri neplăcute —, dar îşi continuă turneele sale în lume şi primirile solemne la Addis Abeba. În ciuda autonomiei relative acordată guvernului în aprilie 1966, el şi-a păstrat suveranitatea în afacerile de stat.

În interior, imobilismul regimului accentua semnele de opoziţie ale studenţilor, aripa cea mai vie a opiniei neconservatoare. După atentatul petrecut într-o sală de cinematograf, în noiembrie 1960, nu trecea an fără puternice manifestări studenţeşti, urmate de închiderea universităţilor şi chiar a liceelor.

Catastrofele naturale pun întotdeauna în evidenţă viciile societăţilor : teribila foamete din 1973, care a făcut zeci de mii de victime, a lăsat statul inert. Mulţimile aveau, în sfîrşit, curajul să protesteze şi forţele represive să nu-şi mai îndeplinească ordinele.

La prima vedere, scînteia părea să fie dintre cele mai minore : greva şoferilor de taxi din Addis Abeba, în februarie 1974. Dar existau toate condiţiile pentru ca incendiul să izbucnească : manifestaţii, răscoale şi, brusc, rebeliunea armatei. Pentru prima dată, la 28 februarie, împăratul cedează unei presiuni care nu mai era cea a notabililor. El îl îndepărtează pe primul ministru, apoi anunţă o revizuire a constituţiei.

Aşa cum se întîmplă în asemenea situaţii, primele concesii dau semnalul că drumul este deschis altor cutremure. Contestarea se generalizează. Reţele militare anonime vor ghida, de aici încolo, în mod prudent, mişcarea care, deşi gradată, nu este mai puţin irezistibilă. Se va acţiona, pas cu pas, studiindu-se, de fiecare dată, repercusiunile fiecărei mişcări.

Oricum ar fi judecate actele împăratului Haile Selassie, chiar dacă aceasta trebuie făcută cu severitate, cel puţin pentru ultima perioadă, acest om şi-a lăsat pentru totdeauna amprenta asupra ţării sale şi a contribuit mult la edificarea bazei care a permis, fără îndoială, să se meargă mai departe...

Maxim Rodinson

PROFIL

ALLAN J. MacEACHEN

ministrul de externe al Canadei

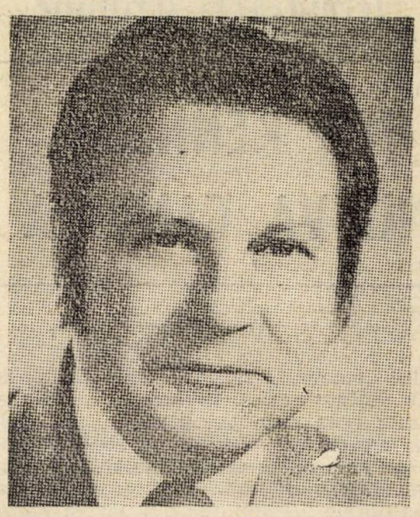

Formînd guvernul liberal după succesul electoral obţinut de partidul său în vara acestui an, premierul Trudeau a hotărît o schimbare de portofolii între Allan MacEachen, anterior preşedinte al Consiliului Privat şi lider al grupului parlamentar liberal, şi Mitchell Sharp, ministru de externe în precedentul cabinet.

Noul secretar de stat pentru afaceri externe al Canadei este originar din provincia (răsăriteană) Noua Scoţie. S-a născut în localitatea Inverness, la 6 iulie 1921. A studiat la şcoala din Inverness, apoi la Universitatea St. Francis Xavier (Antagonish, Noua Scoţie) şi la Universitatea din Toronto. A urmat, de asemenea, cursuri postuniversitare în domeniile economiei şi relaţiilor industriale în S.U.A., la Universitatea din Chicago şi la Institutul Tehnologic din Massachusetts (Boston). Profesor universitar la 25 de ani, a devenit, în 1948, şeful catedrei de economie şi ştiinţe sociale la Universitatea din Noua Scoţie.

Allan MacEachen devine activ în viaţa politică în 1953, cînd este ales membru al Camerei Comunelor din partea circumscripţiei Inverness-Richmond, în care va fi reales în 1957, 1962, 1963, 1965 (cîteva din aceste consultări ale electoratului au fost solicitate înainte de termen). În intervalul 1958—1962, a deţinut calitatea de consilier special pentru problemele economice al liderului opoziţiei, fostul premier liberal Lester Pearson. La constituirea unui guvern liberal, în aprilie 1963, MacEachen devine ministru al muncii. În decembrie 1965, îi este încredinţat portofoliul sănătăţii şi prevederilor sociale, iar, în intervalul 1967—68, este lider al grupului parlamentar guvernamental şi preşedintele comitetului care a elaborat reforma procedurilor parlamentare.

Începînd din 1968, a candidat — şi a fost ales — în circumscripţia Cape Breton Highlands-Calso, situată tot în provincia natală, Noua Scoţie. În acelaşi an, a preluat portofoliul forţelor de muncă şi imigrării. În perioada 1970—1974, a fost preşedinte al Consiliului Privat şi lider al grupului parlamentar liberal.

Timor

Adrian Stoenescu, Craiova. Insula Timor face parte din arcul meridional al Insulelor Sonde, la est de Flores și Sumba. Cuprinde două părți : la vest — un teritoriu indonezian (19 000 kmp ; 500 000 locuitori ; capitală — Kupang) ; la est — un teritoriu sub control portughez, la care este asociată enclava Oé-Cusse (Ambeno), situată mai spre vest, și insulele Ataúro și Jaco (14 925 kmp ; 517 000 locuitori ; capitală — Dili). Un lanț muntos și un șir de vulcani stinși domină insula de la vest la est. Vîrful cel mai înalt — Ramelan — are o înălțime de 2 920 m. Platouri calcaroase se etajează între munți și cîmpiile joase ale litoralului. Clima este uscată în perioada mai-noiembrie, ca reflex al predominanței alizeului și a apropierii continentului australian. Papuașii, care formează grupul cel mai numeros al populației, și-au conservat tradițiile. Economia lor de subzistență este diversificată : culturi de porumb, vînătoare etc. **Scurt istoric.** Descoperită de portughezi în 1520, insula a fost, în parte (extremitatea occidentală), cucerită de olandezi. Prezența unui mare număr de metiși portughezi caracterizează restul insulei. După lungi lupte în secolul al XVIII-lea, între portughezi și olandezi, frontiera a fost fixată prin tratatele din 1859, 1893 și 1904. Timor a fost ocupată de japonezi în 1942, iar Indonezia a înglobat partea olandeză în 1946. În cadrul procesului de decolonizare inițiat de Portugalia, în Timor urmează să aibă loc un referendum în cursul anului viitor.

Ioan Olaru, Chitid, jud. Hunedoara ; Romulus Dogaru, Timișoara. Amănunte despre scopurile mișcării de rezistență palestiniană aflați consultînd articolele apărute în revista noastră, nr. 13 și 32 din 1974. Într-un foarte recent interviu acordat televiziunii franceze, Yasser Arafat, președintele Comitetului Executiv al Organizației pentru Eliberarea Palestinei (O.E.P.), reafirma că „soluția finală a problemei palestiniene va consta în instaurarea unui stat democratic în care să coexiste evreii, creștinii și musulmanii în egalitate și fraternitate". După cum se știe, o delegație palestiniană a și plecat la O.N.U., însărcinată fiind cu pregătirea înscrierii problemei palestiniene pe ordinea de zi a actualei sesiuni a Adunării Generale. Din surse arabe se afirmă că ea va încerca să obțină recunoașterea dreptului poporului palestinian la autodeterminare și la independență națională, precum și recunoașterea de către Adunarea Generală a O.N.U. a faptului că O.E.P. este unicul și legitimul reprezentant al poporului palestinian. Vom reveni.

Aurel Bera, com. Mindra, jud. Brașov. 1. Măsuri de naționalizare a unor proprietăți ale familiei imperiale au fost luate și înainte de 12 septembrie ; este vorba de cele zece palate imperiale și de naționalizarea braseriei „St. Georges" din Addis Abeba. La 12 septembrie, a fost trecută sub controlul guvernului Fundația „Haile Selassie", cea mai mare întreprindere particulară etiopiană. Avînd un capital de 25 milioane de dolari, ea posedă numeroase hoteluri, fabrici, întreprinderi comerciale ș.a. În privința sumelor pe care familia imperială le are depuse în străinătate (apreciate la mai multe miliarde de dolari), ele n-au fost pînă în prezent repatriate.

2. Deocamdată, nu există nici o informație demnă de crezare, potrivit căreia capitala Franței ar urma să fie mutată.

Amnistia

Al. Știrbu, București. Președintele Ford a acordat, la 16 septembrie, o amnistie condiționată miilor de dezertori din războiul din Vietnam, în schimbul efectuării, timp de 24 de luni, de servicii publice și al „reafirmării fidelității față de Statele Unite". Amnistia condiționată prevede ca dezertorii să se prezinte personal, înainte de 31 ianuarie 1975, la un procuror al Statelor Unite sau la un comandament militar. Amnistia se referă la cei care au violat legea militară prin dezertare sau evadare, între 4 august 1964 și 28 martie 1973. În cadrul unei declarații speciale, președintele Ford a precizat că perioada de servicii publice poate fi redusă la mai puțin de 24 de luni în cazuri de „circumstanțe atenuante".

Dezertorii americani din războiul din Vietnam aflați în Suedia s-au declarat nesatisfăcuți de amnistia condiționată acordată de președintele Ford, opinînd că „aceasta este o pedeapsă, iar nu o amnistie". Desmond Carraghar, unul dintre tinerii americani care au refuzat să lupte în Vietnam, a declarat că „acceptarea amnistiei ar însemna o recunoaștere a vinovăției". Apreciind că au refuzat să participe la un război nedrept, agresiv, ei nu se consideră vinovați.

I. Vlad, Tîrgoviște. În comunicatul dat publicității la încheierea vizitei generalului Y. Gowon, șeful statului nigerian, în R. P. Chineză (8—15 septembrie) se arată că acesta a fost primit și a avut o convorbire cordială și prietenească cu președintele Mao Tzedun. Vicepremierul Li Siennien și generalul Yakubu Gowon au avut convorbiri privind dezvoltarea relațiilor prietenești și a cooperării între R. P. Chineză și Nigeria, precum și situația actuală din Africa și alte probleme internaționale de interes comun. „Cele două părți sînt de părere că relațiile între state trebuie să se bazeze pe principiile respectării reciproce a suveranității și integrității teritoriale, a neagresiunii și a neamestecului în treburile interne și că toate țările mari sau mici, bogate sau sărace, trebuie să fie egale, subliniază comunicatul. Țările mari nu trebuie să le intimideze pe cele mici, țările puternice — pe cele slabe, țările bogate nu trebuie să jefuiască pe cele sărace. Problemele fiecărei țări trebuie soluționate de poporul din țara respectivă, iar problemele internaționale trebuie rezolvate de către toate statele, prin consultări pe bază de egalitate."

Tit Cudelcă, Cîmpulung Moldovenesc. Ne pare rău, dar nu dispunem de datele solicitate în legătură cu valoarea unui galben. În ceea ce privește întrebarea legată de problema cipriotă, vă sugerăm consultarea articolelor publicate în ultimele săptămîni de revista noastră.

Ion Grozea, București. În Etiopia nu există partide politice. Vă sugerăm consultarea articolului publicat în nr. 34 al revistei.

Ileana Nicolae, București. Despre măsurile economice luate de guvernul de la Lisabona am scris în nr. 36 (pag. 26), precum și în articolul „După 150 de zile" din nr. 40.

Stan Raicu, București. Nu dispunem de informații în problema despre care ne întrebați.

Vasile Duță, Sinaia. Datele biografice ale vicepreședintelui Rockefeller le vom publica în cadrul rubricii „Profil". După cum am mai scris, Nelson Rockefeller a vizat de două ori Casa Albă, dar, de fiecare dată, republicanii au preferat alt candidat : în 1960 pe Richard Nixon (care a fost învins de John F. Kennedy), în 1964 pe Barry Goldwater (care a fost învins de Lyndon Johnson). Anterior, Rockefeller fusese consilier al președintelui Eisenhower, calitate în care a creat Departamentul sănătății și al problemelor sociale. În **fotografiile** alăturate : Nelson Rockefeller cu președintele Eisenhower ; Gerald Ford anunțînd că îl propune pe Rockefeller pentru funcția de vicepreședinte.

POSTA REDACTIEI

Familia Kennedy (XII)

Sergiu Tofan, Galaţi ; Aura Dinescu, Braşov ; Nicolae Stoica, Tecuci ; Viorica Neagoe, Adriana Mironescu, Bucureşti ; Ilie Călugăru, Bistriţa ; Sorina-Alina Tunetu, Sebeş-Alba ; Vasile Nicoară, Bucureşti.

Kenneth O'Donnel. Secretar al preşedintelui, unul din cei mai apropiaţi colaboratori. A participat la campania electorală a lui L. B. Johnson, în 1964, apoi s-a reîntors în Massachusetts. De două ori s-a prezentat la alegerile pentru postul de guvernator al acestui stat, dar a fost învins. Conduce, la Boston, un cabinet juridic specializat în probleme guvernamentale şi este autorul unei cărţi publicate, anul trecut, despre preşedinte : „Johnny, we hardly knew you" (Johnny, abia te ştiam).

Arthur Schlesinger jr. Asistent special al preşedintelui Kennedy, istoric, şi-a reluat viaţa ştiinţifică. E profesor de istorie la Universitatea din New York. Cartea sa „A thousand day" (Cele 1 000 de zile), despre fostul preşedinte, a avut un mare succes. A scris şi despre Robert Kennedy.

Myer Feldman. Consilier al preşedintelui, a părăsit Casa Albă după ce, un timp, a servit şi în echipa lui Johnson. Conduce un cabinet particular de avocaţi, la Washington. A desfăşurat o vie activitate pentru strîngerea fondurilor necesare campaniilor din 1968 şi 1972 ale lui Robert Kennedy şi George McGovern.

Lawrence O'Brien. Responsabil al relaţiilor cu Congresul în Administraţia Kennedy. A devenit membru al echipei lui Johnson, apoi, timp de două mandate, a fost preşedinte al Comitetului naţional democrat. În iunie 1972, s-a retras din viaţa politică şi, astăzi, îşi scrie memoriile.

Pierre Salinger. Şef al oficiului de presă al preşedintelui, şi-a menţinut funcţia timp de cinci luni în Administraţia Johnson. În 1964, obţine investitura Partidului democrat pentru postul de senator al Californiei. A fost numit senator, în urma decesului titularului postului, dar la alegeri e învins. A desfăşurat o intensă activitate în timpul campaniilor democrate din 1968 şi 1972. S-a stabilit în Franţa şi este colaborator al săptămînalului „L'Express".

Ralph Dungan. Specialist în problema recrutării înalţilor funcţionari guvernamentali. A fost, după moartea preşedintelui, ambasador în Chile. Trei ani mai tîrziu, s-a întors în statul său, New Jersey, unde astăzi se ocupă de problemele învăţămîntului superior.

Dean Rusk. Secretar de stat. Şi-a menţinut postul în Administraţia Johnson. În 1969, a devenit profesor de drept internaţional la Universitatea din Georgia.

Robert McNamara. Ministru al apărării naţionale, a ocupat acest post şi în timpul lui Johnson. A fost, apoi, numit preşedinte al Băncii mondiale, funcţie pe care o deţine şi astăzi.

Henry Hall Wilson. Specialist în relaţiile cu Congresul în timpul mandatului Kennedy, a devenit preşedinte al „Commodity Exchange" (Bursa de mărfuri) din Chicago. A abandonat, apoi, postul pentru a se prezenta la alegerile senatoriale din statul său, Carolina de Nord.

Atentate

O. Stoichiţă, Arad ; Radu Dănciulescu, Braşov. Vom încerca să satisfacem, pe cît ne îngăduie spaţiul de care dispunem, curiozitatea dv. În afară de J. F. Kennedy, alţi trei preşedinţi americani au fost asasinaţi şi asupra altor patru s-au comis atentate. Primul dintre acestea a fost opera unui dezechilibrat mintal, pe nume Richard Lawrence, care, la 30 ianuarie 1835, a deschis focul asupra lui Andrew Jackson. Preşedintele asista la funeraliile unui fost membru al Camerei Reprezentanţilor din Carolina de Sud. Lawrence a tras cu două pistoale care, nu se ştie din ce cauză, n-au luat foc. La proces, Lawrence a afirmat că este Richard al III-lea al Angliei. A fost închis într-un azil.

Al doilea atentat a fost cel al lui John Wilkes Booth asupra preşedintelui Abraham Lincoln. Booth, un actor de mîna a doua, a încercat să-l răpească pe preşedinte în 1864, în sudul federaţiei, şi să-l schimbe pe prizonierii luaţi de armatele Nordului. Era, se înţelege, vorba de un complot şi Booth nu acţiona singur. Lui Booth, cunoscut la teatrul Ford din Washington, nu i-a fost greu să pătrundă în clădire, în seara zilei de 14 aprilie 1865, cînd Lincoln asista la comedia „Our American Cousin". Booth a intrat în loja sa, l-a împuşcat în cap şi, strigînd o lozincă de răzbunare a Sudului, a vrut să sară în scenă, dar un pinten i-a rămas agăţat şi s-a prăbuşit de la o înălţime de 4 metri rupîndu-şi piciorul. În aceleaşi momente, un alt conspirator, Lewis Paine, a încercat să-l înjunghie pe secretarul de stat William H. Seward, ţintuit la pat în urma unui accident. Deşi i-a rănit atît pe secretarul de stat, cît şi pe alţi patru bărbaţi, atentatul a eşuat. Alt complotist, George Atzerodt, care urma să-l ucidă pe vicepreşedintele Andrew Johnson (succesorul lui Lincoln), s-a temut în ultima clipă şi a preferat să se îmbete. Atît acesta, cît şi Paine şi alţi doi complotişti, între care şi o femeie, au fost executaţi la 7 iulie ; un alt complotist, John Suratt, a reuşit să se refugieze în Egipt, dar, după o vreme, a fost capturat, judecat şi achitat. În ceea ce îl priveşte pe Booth, s-a refugiat în Virginia şi a mai trăit hăituit 12 zile ; a fost descoperit într-un grajd şi împuşcat.

Deşi lucrurile păreau foarte limpezi, au existat îndoieli asupra felului cum a sfîrşit Booth. Astfel, Francis Wilson a scris chiar o carte pe această temă, în care susţine că cel împuşcat la ferma Garrett era o altă persoană. Mai tîrziu, un oarecare John St. Helen (alias Daniel George), înainte de a se sinucide, în 1903, la Enid, în Oklahoma, a „mărturisit" că ar fi Booth. Semăna cu Booth, e adevărat, dar alte dovezi nu existau. Aproximativ 40 de persoane au „mărturisit" înainte de a muri, în deceniile care au urmat asasinării lui Lincoln, că ar fi fost John Wilkes Booth.

După cum se ştie, Abraham Lincoln, fără a-şi fi recăpătat cunoştinţa, a decedat a doua zi la ora 7,22 dimineaţa.

Următorul asasinat a avut loc în 1881. Autor : Charles J. Guiteau, care l-a împuşcat pe preşedintele James Garfield, în timp ce acesta se îndrepta spre un tren în gara Washington. Ghiteau era în vîrstă de 40 de ani şi, se pare, nu era complet sănătos mintal. La 23 de ani, înfiinţase o serie de ziare numite „The Theocrat", care urmau să fie publicate „sub puterea şi magnetismul lui Dumnezeu", apoi considerase că e născut pentru politică şi s-a alăturat, în 1880, campaniei prezidenţiale, scriind un pamflet „Garfield împotriva lui Hancock". Cînd Garfield a cîştigat, Guiteau a socotit că era datorită ajutorului său şi i-a cerut răsplată — postul de ambasador în Austria. Ulterior, a cerut postul de consul la Paris. Evident, cererile sale nu au fost luate în seamă. La 6 iunie 1881, şi-a cumpărat un revolver, iar la 2 iulie, l-a împuşcat pe Garfield. Condamnat la moarte, a fost spînzurat în iunie 1882.

James Garfield a zăcut două luni, fără să-şi poată reveni, şi a murit la 19 septembrie.

Următorul asasinat a avut loc în 1901. Autorul — Leon Czolgosz, un tînăr anarhist, care a vrut să reediteze atentatul lui Gaetano Bresci asupra regelui Italiei Humbert I (1900). A tras asupra preşedintelui William McKinley la 6 septembrie 1901, la o recepţie care avea loc cu prilejul unei mari expoziţii panamericane organizate la Buffalo. Operat de urgenţă, McKinley părea în afară de pericol, dar o rană de la stomac s-a infectat şi, opt zile mai tîrziu, a provocat decesul preşedintelui. Czolgosz a fost executat prin electrocutare la sfîrşitul lui octombrie 1901. Camil Mureşan, în cartea sa „Preşedinte la Casa Albă", scrie despre atentator că era „un tînăr de 28 de ani, cu privirea rătăcită, şomer din 1898, trăind de atunci în mizerie, cu familia, la o fermă sărăcăcioasă din Ohio. S-a spus că era anarhist, dar gestul său, mărturisit ca un act de revoltă împotriva nedreptăţii de a se vedea condamnat la atîta suferinţă, pe cînd alţii aveau prea mult, putea fi şi expresia unei disperări individuale, nu neapărat o afirmare doctrinară".

Au urmat alte trei atacuri la persoana unor preşedinţi. John Schrank, din New York, a încercat să-l împuşte pe Theodore Roosevelt, la 14 octombrie 1912 (cînd acesta nu era preşedinte). S-a constatat că era paranoic şi a fost închis într-un azil.

La 15 februarie 1933, Giuseppe Zangara a atentat, la Miami, la viaţa preşedintelui Franklin D. Roosevelt. A tras de cinci ori, pe cînd preşedintele vorbea la o adunare, dar, de fiecare dată, a rănit o altă persoană. Deşi s-a constatat că e bolnav mintal, a fost condamnat la moarte şi electrocutat la 20 martie 1933.

La 1 noiembrie 1950, doi portoricani, Oscar Collazo şi Griselio Torresola, au încercat să-l omoare pe Harry Truman, dar au ucis alte două persoane şi rănit trei. Torresola a fost împuşcat în schimbul de focuri, iar Collazo, condamnat la pedeapsa capitală. Sentinţa i-a fost, însă, comutată, de către preşedinte, la închisoare pe viaţă.

Emil Brustrur, Gura Humorului, jud. Suceava. Republicarea în nr. 40 a hărţii Ciprului, la care vă referiţi, sperăm să fi satisfăcut cererea dv.

Río Muni

Radu Ardeleanu, Arad. Río Muni este partea continentală a Republicii Guineea-Bissau, între Gabon și Camerun. Suprafața : 26 000 kmp. Populația : 183 400 locuitori. Orașul cel mai important al regiunii : Bata. Mărginită de o îngustă cîmpie de coastă, regiunea se întinde pe versanții munților Cristal. Economic, este axată în special pe producția de cacao.

Vasile Amancei, Buzău. Nu dispunem de date mai noi despre soarta căpitanului Henrique Galvao, care, în februarie 1961, atrăgea atenția întregii lumi asupra Portugaliei salazariste prin sechestrarea vasului „Santa Maria".

Dumitru Fircioc, Ploiești. Ne pare rău, dar nu răspundem întrebărilor aflate în chestionarele unor concursuri.

Jupiter — planetă lichidă ?

Daniel Nicușor, Cluj. Nu e prea simplu să vă oferim toate informațiile solicitate de dv. în legătură cu cercetările privind planeta Jupiter, dar, folosind unele date publicate de oamenii de știință americani și de comentatorul științific al ziarului „Le Monde", vom încerca să răspundem pe scurt. Sonda spațială americană „Pioneer 10" care, după o călătorie de 21 de luni, a ajuns, în decembrie trecut, în dreptul planetei Jupiter, a transmis o multitudine de fotografii și semnale privind această planetă. Descifrîndu-le, oamenii de știință au ajuns la concluzia că Jupiter este o enormă sferă de hidrogen aproape lichid, fără vreo suprafață solidă detectabilă, iar fîșiile strălucitoare și întunecate care striază planeta ar fi mase de gaze urcînd și coborînd. Pata roșie — afirmă aceiași planetologi — ar fi un violent ciclon care, de cel puțin șapte sute de ani, bîntuie în regiunea situată la 22 grade latitudine sudică. Jupiter e constituită din 82 la sută hidrogen, 17 la sută heliu și 1 la sută alte gaze ; posedă un foarte puternic cîmp magnetic. Planeta este a doua sursă, după Soare, de radiații puternice — de peste o sută de ori mai mari decît doza mortală pentru om. Sonda spațială a fost foarte aproape de a fi distrusă de radiații, deși a trecut la 131 000 km depărtare, întrucît, în centura formată de cîmpul magnetic, a fost lovită pînă la un miliard de ori pe centimetru pătrat și pe secundă de electroni de înaltă energie (între 3 și 30 milioane electroni-volți). Potrivit opiniei prof. William B. Hubbard de la Universitatea din Arizona, atmosfera gazoasă a planetei ar avea o grosime de 1 000 km, cu o temperatură de cel puțin 120 grade la suprafață și aproximativ 2 000 grade în profunzime. La 1 000 km adîncime, hidrogenul s-ar comprima, iar temperatura și presiunea ar spori permanent — pînă la peste 5 000 grade și peste 90 000 atmosfere — în așa fel încît, la 25 000 km profunzime, hidrogenul ar trece în stare metalică (temperatura — 11 000 grade, presiune — 3 milioane atmosfere). În centrul planetei, temperatura ar fi de 30 000 grade, de șase ori mai mare decît aceea de la suprafața Soarelui. În **fotografie** — Jupiter fotografiată de „Pioneer 10" : stînga (A), din față ; dreapta (B), din spate ; diagrama arată poziția sondei în momentele fotografierii.

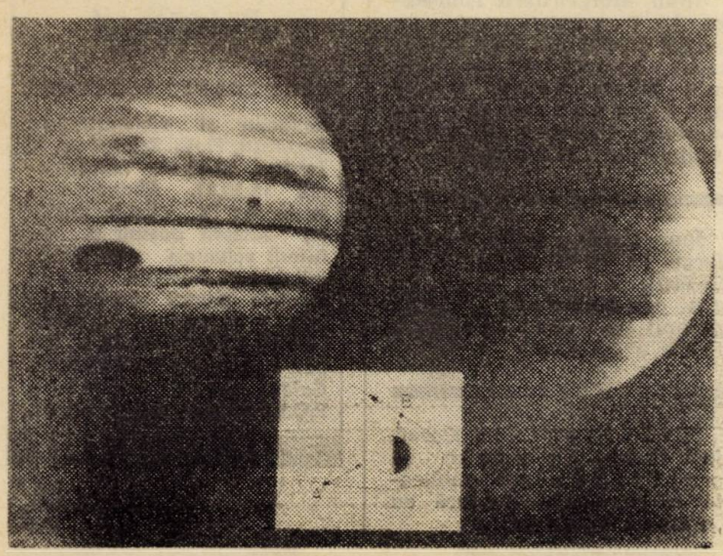

Generalul Haig

Ion Ionescu, București. Generalul Alexander Haig, numit comandant suprem al forțelor NATO în Europa, va urma în acest post generalului Andrew Goodpaster, de la 15 decembrie a.c. Haig s-a născut la Philadelphia în decembrie 1924. Urmează doi ani la cea mai cunoscută universitate catolică din S.U.A., în statul Indiana, apoi intră la West Point (1944). Nu pare, la sfîrșitul acestei școli militare, să se pregătească pentru o carieră fulgerătoare. Ocupă, timp de mai mulți ani, diverse funcții modeste. În 1962, devine locotenent-colonel, apoi e trimis în Vietnam. În 1967, se reîntoarce în S.U.A., devine consilier al lui Henry Kissinger, participă la negocierile secrete cu R.D. Vietnam. În ianuarie 1972, pregătește călătoria președintelui Nixon în China. Un an mai tîrziu, e numit șef de stat major adjunct al armatei americane. Funcția de comandant suprem al forțelor NATO, în care a fost numit recent generalul Haig, este cea mai importantă din cele trei comandamente NATO. Cartierul general este instalat lîngă Mons, în Belgia. Celelalte două comandamente ale NATO sînt situate la Norfolk (S.U.A.), pentru zona Oceanului Atlantic, și la Northwood (Marea Britanie), pentru zona Mării Mînecii și regiunea meridională a Mării Nordului.

Florin Dumitrilă, com. Căldăraru, jud. Argeș. În momentul de față, sînt cunoscute cu precizie doar efectivele portugheze din Guineea-Bissau. Astfel, din totalul de 43 000 de soldați portughezi (unele surse dau cifra de 45 000) cîți au fost în această țară, nu vor mai rămîne în cîteva zile decît 5 000 de soldați. Și aceștia părăsesc, rînd pe rînd, definitiv, Guineea-Bissau. Vor mai rămîne, după 31 octombrie, potrivit acordului de la Alger, 300 de soldați portughezi din aviație, pentru a asigura întreținerea anumitor instalații, în așteptarea formării cadrelor locale. Astfel, înainte de 31 octombrie, forțele portugheze vor părăsi cele 82 de poziții fortificate pe care le posedau pe teritoriul Republicii Guineea-Bissau. P.A.I.G.C. a și anunțat că le va transforma în școli sau echipamente sociale.

D. Iordache, C. Popa, M. Popa, București. Haile Selassie a vizitat România în septembrie 1964.

Muzeu Picasso

Ioana Diaconu, București. Potrivit unor prime estimări, moștenirea lăsată de Picasso soției și celor patru copii se ridică la 15 000 de lucrări semnate — desene, sculpturi, gravuri, ceramică, tablouri. Se

pare, însă, că inventarul nu este complet și va urma o altă cercetare. Între timp, familia pictorului a căzut de acord să deschidă un muzeu cu operele lui Picasso, la Paris. Paloma Picasso (în **fotografie**), fiica pictorului, împreună cu fratele ei, Claude, au negociat cu statul francez constituirea muzeului.

Viorel Neacșu, Buzău. 1. Ultimul prizonier american din timpul războiului din Indochina a fost eliberat la 18 septembrie și predat autorităților americane pe aeroportul din Vientiane de către reprezentanții Pathet Lao.

2. Haile Selassie a fost transferat de la cartierul general al diviziei a patra la un spital militar, din cauza stării precare a sănătății sale. Exîmpăratul, în vîrstă de 82 de ani, arăta „palid și slăbit cînd a fost transportat la spital", după cum scriu agențiile de presă.

E. Victor, Craiova. Am mai răspuns unor scrisori asemănătoare pe care le-ați trimis redacției ; sînt foarte mulți cititori care au solicitat amănunte în legătură cu cazurile la care vă referiți și pe care revista noastră le publică de cîteva numere, cititori care le găsesc interesante și ne-au și scris în acest sens. Gusturile sînt foarte diverse și e greu, recunoaștem, să-i împăcăm pe toți cititorii.

POSTA REDACTIEI

„Sekigun"

George Gheorghiu, București. Timp de cinci zile și patru nopți, clădirea ambasadei franceze din Haga a fost teatrul unei drame prin care s-a întors o nouă filă în istoria nedorită a terorismului.

Totul a început vineri după-amiază, 13 septembrie, cînd trei oameni au pătruns în ambasada Franței din capitala olandeză și au luat ca ostatici unsprezece persoane, între care ambasadorul Jacques Senard. Cei trei teroriști aparțin organizației extremiste japoneze **Sekigun**, care s-a făcut cunoscută încă de la înființarea ei, în 1969, prin numeroase atacuri cu bombe asupra comisariatelor de poliție și **hold-up**-uri asupra băncilor. Pusă în ilegalitate în 1970 de către autoritățile japoneze, cînd au fost arestați 200 din membrii ei, **Sekigun** și-a făcut apoi simțită prezența nefastă în mai multe puncte ale globului : la 30 mai 1972, prin atentatul asupra aeroportului din Lod, unde au fost ucise 27 de persoane și alte 80 rănite, la 31 ianuarie 1974, prin asaltul asupra rafinăriei „Shell" din Singapore, la 6 februarie 1974, prin ocuparea ambasadei japoneze din Kuweit. În prezent, potrivit datelor poliției metropolitane japoneze, mai mulți membri ai **Sekigun** s-au răspîndit în Europa occidentală pentru a întări rețeaua organizației și a procura arme. Fixîndu-și drept centru al operațiilor capitala Franței, ei și-au propus, mai recent, răpirea unor ambadori și conducători de firme comerciale japonezi. În aceste condiții, poliția franceză l-a arestat în iulie pe Yutaka Furuya, unul din conducătorii organizației asupra căruia s-au găsit, în afară de trei pașapoarte false și 10 000 de dolari în bancnote false, documente cifrate conținînd planul acțiunilor de terorism proiectate de **Sekigun.**

În fotografiile *alăturate,* sus : *ambasadorul Franței la Haga, Jacques Senard, cu soția, la Palatul Elysée ;* jos : *căpitanul Pim Sierks care a condus avionul „Boeing 707" la Damasc.*

După ocuparea ambasadei franceze din Haga, cei trei teroriști au amenințat că-și vor ucide ostaticii dacă Furuya nu va fi eliberat, iar documentele găsite asupra lui nu le vor fi remise. În plus, ei au cerut un milion de dolari și un „Boeing" care să-i transporte către o destinație nespecificată. Au urmat peste o sută de ore dramatice. Conducerea negocierilor, intrate de mai multe ori în impas datorită teroriștilor, a fost preluată de însuși primul ministru olandez, Joop den Uyl. Timp de 60 de ore, cei unsprezece ostatici ținuți într-un birou al ambasadei în permanență sub amenințarea armelor, au stat fără apă și hrană. „Aveam certitudinea — a spus după eliberarea sa ambasadorul Jacques Senard — că japonezii ne-ar fi omorît dacă negocierile ar fi trenat prea mult". Sîmbătă, 14 septembrie, guvernul francez a hotărît, pentru salvarea ostaticilor, eliberarea lui Furuya, care a sosit în aceeași zi în Olanda. Luni dimineața, 16 septembrie, pe aeroportul olandez Schipol a aterizat un „Boeing 707" al companiei Air France pentru a fi pus la dispoziția teroriștilor. Doi piloți olandezi și un mecanic englez s-au oferit voluntar să conducă avionul. Marți seara, după ce condițiile negocierilor au fost convenite, cei trei teroriști împreună cu ostaticii lor au fost transportați cu un autocar la aeroportul Schipol. La ora 22,15, după ce schimbul între Furuya și 6 ostatici a fost efectuat (două funcționare fuseseră eliberate după 2 zile, iar trei rămăseseră la ambasadă), iar teroriștilor le-au fost remiși 300 000 de dolari (ultima sumă asupra căreia se căzuse de acord), „Boeing-ul 707" a decolat.

A doua zi, după o escală la Aden, în care teroriștilor le-a fost refuzată de către autorități debarcarea, aeronava a aterizat pe aeroportul din Damasc, unde, după ce au fost obligați să înapoieze echipajului „Boeing"-ului cei 300 000 de dolari, răpitorii japonezi s-au predat autorităților siriene.

Poliția japoneză a identificat ulterior pe unul dintre ei, Junzo Okudaira, fratele conducătorului grupului de teroriști care a provocat masacrul de la Lod în 1972. Se știe, de asemenea, că Furuya a participat la atacul asupra rafinăriei „Shell" din Singapore.

Nicolae Făulete, com. Costești, jud. Vilcea. Vă mulțumim pentru aprecieri. Este greu să întocmim o listă a instituțiilor de învățămînt superior din lumea întreagă la care sînt predate limba și literatura română sau în cadrul cărora există lectorate românești. Vă sugerăm să vă adresați Universității din București. În ceea ce privește memorialul din statul Dakota de Sud (Roshmore), nu dispunem încă de informații detaliate privind modul în care s-au desfășurat lucrările.

I. Constantinescu, Cislău. Vă mulțumim pentru scrisori. În ceea ce privește întrebarea dv., vă sugerăm să vă adresați Federației române de fotbal.

Mihai Nueleanu, com. Aninoasa, jud. Gorj. Vă mulțumim pentru scrisoarea trimisă și pentru aprecieri. După cum ați constatat, unor întrebări le-am răspuns deja, altora vom încerca să răspundem în numerele viitoare ale revistei.

Iuliu Morgenstern, Timișoara. În Portugalia există un singur partid socialist. Secretarul general al partidului este Mario Soares, funcție mai mare decît cea de prim-secretar național, pe care o deține Tito de Morais.

Ion Ceauș, intr. Nicolae Iorga, nr. 5, et. II, ap. 9, tel. 50 46 51, București, vinde urgent colecția revistei „Lumea" pe anii 1967—1974, în condiții foarte avantajoase.

Nicolae Bugeac, com. Corod, jud. Galați. Vă sugerăm să consultați cronologia publicată în nr. 34 în legătură cu „afacerea Watergate".

Nicolae Grimling, București. **1.** Aveți dreptate, regele Olav V al Norvegiei s-a născut la 2 iulie 1903, a urmat la tron tatălui său Haakon VII, în 1957, s-a căsătorit în martie 1929 cu prințesa Martha a Suediei și are trei copii : prințul moștenitor Harold, prințesa Ragnhild Alexandra și prințesa Astrid Maud Ingeborg. Tatăl regelui Olav V a fost ales rege al Norvegiei, de Storting, în noiembrie 1905.

2. Revista noastră nu are nici o legătură cu revista la care vă referiți. Desigur, a existat acea revistă, dar cu un cu totul alt profil decît al nostru.

3. Reținem și vom studia propunerea dv. privind almanahul.

Aftenie Bostan, Tulcea. Am scris despre statutul Triestului în cadrul acestei rubrici (nr. 50/1970).

Nicolae Dinulică, Brașov. Răspunsul la prima întrebare este negativ.

Nicolae Lăzăreanu, București. **1.** Aveți dreptate, în numărul amintit s-a strecurat o greșeală : trebuie citit 1792 și nu 1772.

2. Interviul acordat de președintele Makarios unui ziarist de la „Le Monde", reprodus de revista noastră în nr. 40, sperăm să fi răspuns întrebării dv. privind Ciprul.

LUMEA

Redactor-șef
Ion Cârje

Redacția și administrația : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.10. Internațional 18.50.81. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Abonamentele pentru străinătate : prin întreprinderea „ROMPRESFILATELIA" — serv. Import-Export Presă — București, Calea Griviței nr. 64—66, P.O.B. — 2001, telex 011631.

C.P.C.S.

Procedee tehnologice
și utilaje înnoite
în permanență
pentru fiecare sezon

Clujana

COMBINATUL DE PIELĂRIE
ȘI ÎNCĂLȚĂMINTE
Cluj — Piața 1 Mai nr. 4-5

Noile modele de încălțăminte și marochinărie — moderne, elegante, durabile — sînt apreciate atît în țară cît și în străinătate, reușind să satisfacă cele mai exigente cerințe

amoniac, acid azotic, uree, acid sulfuric tehnic, sulfit de sodiu tehnic, formaldehidă tehnică, adezivi ureoformaldehidici pentru industria lemnului, răşini ureoformaldehidice modificate, schimbători de ioni, paraformaldehidă, nitroceluloză, metanol de sinteză, carbonat de amoniu alimentar

COMBINATUL CHIMIC

Victoria

Aleea Uzinei nr. 8, oraşul Victoria, judeţul Braşov

Lei 2

LUMEA

SĂPTĂMÎNAL DE POLITICĂ EXTERNĂ

Nr. 42 — 10 octombrie 1974

CABINETUL DE PAR... SIBIU

ancheta internațională

ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

La ordinea zilei

REAȘEZAREA PE BAZE NOI A RELAȚIILOR FINANCIAR-VALUTARE INTERNAȚIONALE

Corespondențe din:

BERLIN

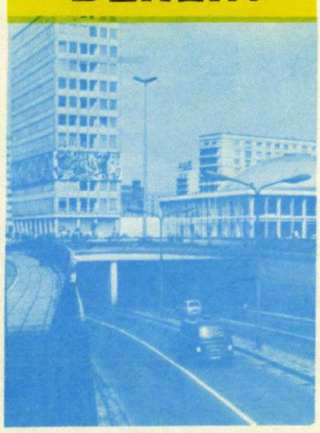

HAVANA

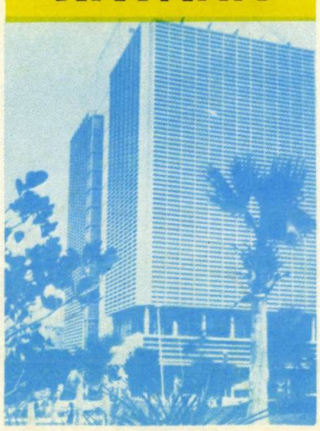

PHENIAN

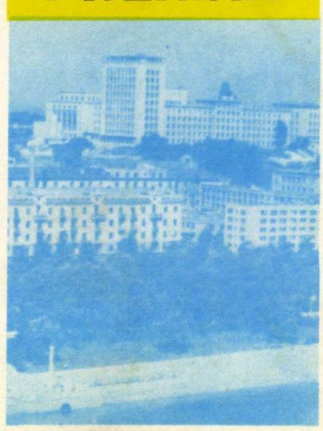

ROMA

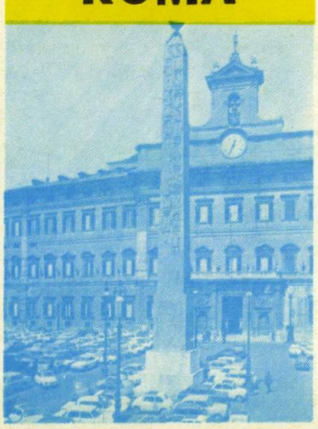

TOKIO

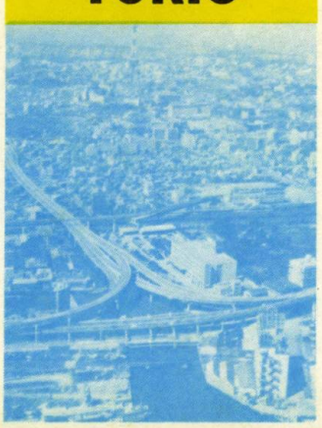

NEW DELHI

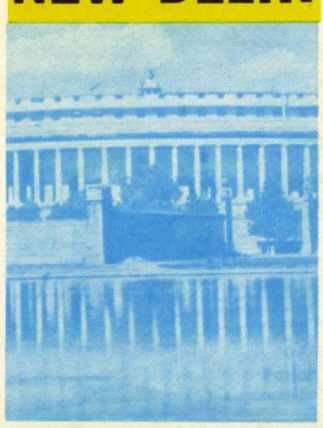

NAȚIUNILE UNITE

Constante ale dezbaterilor generale

reportaj pe glob

LINZ

CHICAGO

Primiri la tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU

Delegația Partidului Socialist din Japonia, condusă de Masashi Ishibashi, secretar general al partidului, membru al parlamentului

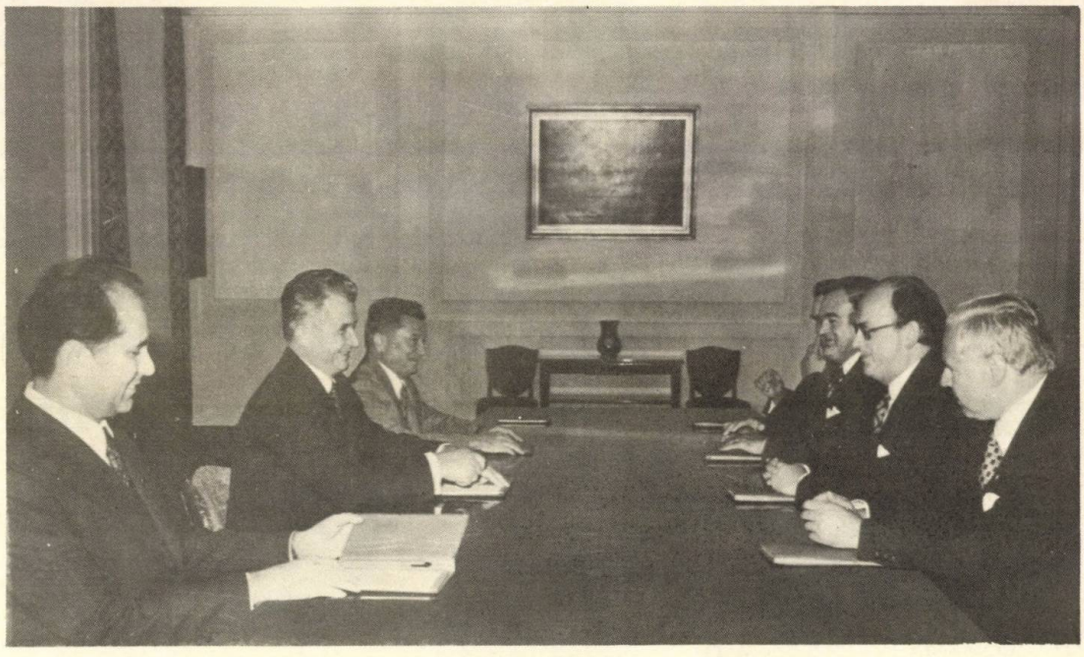

Delegația Partidului Populist din Austria, condusă de dr. Herbert Köhlmayer, secretar general al partidului

Alteța Sa Regală Prințul Henrik al Danemarcei

LUMEA

Săptămînal de politică externă editat de Uniunea Ziariștilor din Republica Socialistă România

42 (572)

10 octombrie 1974

ARTICOLE, CORESPONDENȚE

Necesitatea reorganizării pe baze noi a relațiilor financiar-valutare internaționale. Ilie Șerbănescu 2

Națiunile Unite. Pledoarii pentru consolidarea noului curs din viața internațională. Victor Martalogu 8

Vizita în România a tovarășului Gemal Biedici. Ilie Olteanu 10

Berlin. Jubileul R. D. Germane. Constantin Varvara 11

Havana. Vizita senatorilor americani. Mihai Fabian 12

Inițiative privind relațiile interamericane. Anca Voican 13

Delhi. Convorbirile indiano-iraniene la nivel înalt. Ion Puținelu 14

Phenian. Intensă activitate diplomatică. Ilie Tecuță 18

Marea Britanie. Astăzi, alegeri... Stelian Țurlea 19

Roma. Resorturile crizei. Radu Bogdan 20

Tokio. „Diplomația resurselor". Paul Diaconu 21

Lisabona. Noi precizări. Rodica Dumitrescu 24

ANCHETA INTERNAȚIONALĂ „ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII"

Răspund : Masashi Ishibashi, Dr. Herbert Kohlmaier, Sayed Abbas Chedid 6—8

REPORTAJ PE GLOB

Linz. Corneliu Vlad 15

9,30 la bursa din Chicago. Mihai Matei 16

1 000 + 1 22—23

PUNCTE DE VEDERE DIN PRESA STRĂINĂ

Medunarodna Politika, Le Monde, Jeune Afrique 25—28

PROFIL

Francisco da Costa Gomes, președintele provizoriu al Republicii Portugalia 28

POȘTA REDACȚIEI 29—32

SAPTAMINA

CABINETUL DE PARTID SIBIU

2-8 octombrie

miercuri

— În onoarea delegației de partid și guvernamentale a Republicii Arabe Siriene, condusă de Hafez El-Assad, secretar general al Partidului Baas Arab Socialist și președinte al statului, care întreprinde o vizită oficială în R.P.D. Coreeană, **la Palatul sporturilor din Phenian a avut loc un mare miting al prieteniei dintre cele două țări și popoare. Cu acest prilej, Kim Ir Sen și Hafez El-Assad au rostit cuvîntări.**

— **În sala Camerei Consilierilor a Dietei Japoniei** a avut loc, în prezența împăratului Hirohito, a primului ministru Kakuei Tanaka și a membrilor guvernului nipon, **ceremonia deschiderii lucrărilor sesiunii de toamnă a Uniunii interparlamentare.**

— **Președintele Argentinei, Maria Estela Martinez de Peron, a promulgat noua lege cu privire la securitatea internă,** prin care sînt reprimate cu severitate actele teroriste ce aduc atingere ordinii constituționale.

joi

— **În cadrul dezbaterilor Adunării Generale a O.N.U., a luat cuvîntul ministrul afacerilor externe al Republicii Socialiste România, George Macovescu, conducătorul delegației țării noastre la actuala sesiune.**

— Un comunicat oficial dat publicității la Lisabona relevă că primul ministru al Portugaliei, Vasco Dos Santos Gonçalves, cumulează și funcția de ministru al apărării. El va fi asistat în noua funcție de comandantul Victor Alves, ministru de stat fără portofoliu. În comunicat se menționează numirea comandantului Conceicao Silva în funcția, nou creată, de secretar de stat pentru informații.

— **Președintele interimar al Ciprului, Glafkos Clerides, se bucură de încrederea și de sprijinul meu deplin — a declarat șeful statului cipriot, arhiepiscopul Makarios,** prezent la New York, cu prilejul dezbaterilor din Adunarea Generală a O.N.U. referitoare la problema cipriotă.

— **La punctul de control Kuneitra, de pe Înălțimile Golan, a avut loc, sub auspiciile Comitetului Internațional de Cruce Roșie, un nou schimb de prizonieri între Siria și Israel.**

— **Guvernul italian, condus de Mariano Rumor, și-a prezentat demisia.**

vineri

— **La invitația tovarășului Manea Mănescu, prim-ministru al Guvernului Republicii Socialiste România, a sosit în Capitală tovarășul Gemal Biedici, președintele Consiliului Executiv Federal al Republicii Socialiste Federative Iugoslavia, care efectuează o vizită de lucru în țara noastră.**

— Pentru a doua oară în decursul unei săptămîni, premierul desemnat cu formarea unui nou guvern în Turcia a anunțat că a suferit un eșec în tentativele sale de alcătuire a unui cabinet de coaliție.

— **Președintele Republicii Gaboneze, Hadj Omar Bongo, a sosit la Pekin, într-o vizită oficială.**

— **Adunarea de Stat a R.P. Ungare,** întrunită în sesiune de toamnă, a dezbătut și aprobat legea privind comerțul exterior al țării și o informare privind aplicarea legii sfaturilor populare.

simbătă

— **Președintele S.U.A., Gerald Ford, a conferit cu ministrul egiptean de externe, Ismail Fahmy,** în legătură cu viitoarele etape ale procesului negocierilor în direcția realizării unei soluții de pace durabilă în Orientul Apropiat.

— **Filipinele vor stabili relații diplomatice cu R.P. Chineză și U.R.S.S.,** se arată într-un comunicat guvernamental, în care se precizează că această hotărîre corespunde interesului diversificării relațiilor pe care le întreține cu alte țări ale lumii, atît în domeniul economic, cît și în cel politic.

duminică

— **Edward Gierek, prim-secretar al C.C. al P.M.U.P., a plecat spre Statele Unite, unde va face o vizită oficială, la invitația președintelui Gerald Ford.**

— **Vicepremierul sirian, Abdel Halim Khaddam, l-a primit pe Yasser Arafat, președintele Comitetului Executiv al O.E.P.,** conducătorul delegației palestiniene care a întreprins o vizită în Siria. În cursul convorbirii, vicepremierul sirian l-a informat pe Arafat despre climatul existent în cadrul Adunării Generale a O.N.U., în perspectiva abordării problemei palestiniene. În aceeași zi, Yasser Arafat a sosit la Cairo.

luni

— **A luat sfîrșit vizita de lucru în țara noastră, la invitația tovarășului Manea Mănescu, prim-ministru al Guvernului Republicii Socialiste România, a tovarășului Gemal Biedici, președintele Consiliului Executiv Federal al R.S.F. Iugoslavia.**

— **Președintele Franței, Valéry Giscard d'Estaing, și președintele S.U.A., Gerald Ford, au căzut de acord să se întîlnească, la 14, 15 și 16 decembrie a.c.,** în insula Martinica, din Marea Caraibilor — anunță un comunicat al Președinției Republicii Franceze.

— **Premierul Maltei, Dom Mintoff, și-a încheiat vizita la Cairo,** în cursul căreia a avut convorbiri cu omologul său egiptean, Abdel Aziz Hegazi. Cei doi premieri au abordat probleme legate de evoluția relațiilor lor bilaterale și căile de dezvoltare a cooperării dintre cele două țări.

marți

— **Guvernul Caramanlis și-a prezentat demisia în vederea formării unui „cabinet de serviciu", care să asigure buna desfășurare a alegerilor parlamentare programate pentru 17 noiembrie.**

Necesitatea reorganizării pe baze noi a relațiilor financiar-valutare internaționale

Săptămîna trecută s-au desfășurat, la Washington, lucrările sesiunilor anuale ale Fondului Monetar Internațional (F.M.I.) și Băncii Internaționale pentru Reconstrucție și Dezvoltare (B.I.R.D.), organisme specializate ale O.N.U., care reunesc 126 de țări ale lumii, printre care și România. Au fost luate în discuție multiple probleme ce confruntă actualmente economia mondială, comerțul și relațiile valutar-financiare internaționale : inflația virulentă și larg răspîndită la scara economiei occidentale, dar cu incidențe directe sau indirecte depășind acest cadru ; dificultățile economice ale țărilor și dezechilibrele în plățile internaționale, antrenate de consecințele crizei energetice ; tendințele de recesiune apărute, în aceste condiții, în numeroase țări ale lumii ; repercusiunile instabilității monetare asupra schimburilor economice și comerciale etc. În optica raportului anual al F.M.I., „acesta constituie poate cel mai complex și mai grav set de probleme cu care au fost confruntate guvernele naționale și comunitatea internațională de la sfîrșitul celui de al doilea război mondial".

În ce privește rezultatele concrete ale sesiunii, acestea par — potrivit majorității observatorilor și comentatorilor de specialitate — „mai curînd slabe în raport cu amploarea problemelor, față de gravitatea cărora soluțiile reținute nu sînt decît remedii parțiale și provizorii". (France Presse). Cotele de participare la F.M.I. ale țărilor membre urmează a fi majorate în proporție de 25 la sută, ceea ce suplimentează fondurile pe care F.M.I. le poate pune la dispoziția diverselor țări care cunosc dificultăți în balanțele lor de plăți. F.M.I. va urmări și în anul viitor — la fel ca în cursul acestui an, dar în cuantumuri mai importante — să mobilizeze fonduri prin împrumuturi contractate de la statele producătoare și exportatoare de petrol, pentru a fi în măsură să le redistribuie, prin creditare, țărilor consumatoare și importatoare de petrol, în special statelor în curs de dezvoltare, instituind, astfel, un mecanism de reciclare a „dolarilor petrolieri" (sumele obținute în plus de producătorii de petrol prin creșterea prețurilor la țiței). Totodată, sînt create două noi comitete, formate fiecare din 20 de membri, reprezentînd însă ansamblul țărilor F.M.I. : unul — Comitetul ministerial comun F.M.I.-B.I.R.D. pentru dezvoltare — are ca obiectiv examinarea posibilităților de sporire a asistenței financiare acordată țărilor în curs de dezvoltare de către statele economic avansate și de către organismele financiare internaționale ; celălalt — Comitetul interimar al F.M.I. — preia sarcina studierii, în continuare, a problemelor reformei sistemului valutar. Rămîne, ca atare, pe mai departe în stadiul de intenție — sau, cel mult, de proiect ale cărui linii sînt doar schițate — restructurarea necesară a sistemului valutar internațional.

De mai mulți ani se așteaptă conturarea, stabilirea și întreprinderea măsurilor și acțiunilor practice în vederea reorganizării pe baze noi a întregului ansamblu al relațiilor financiar-valutare internaționale — reorganizare impusă de însăși actuala situație monetară în lume și reclamată, în mod obiectiv, de schimbările și transformările economice și politice intervenite pe arena mondială, de imperativul instaurării unei noi ordini economice și politice internaționale, a cărei componentă firească este crearea unei noi ordini pe plan monetar.

Un sistem care s-a autonegat

Situația existentă astăzi în lume, pe acest plan, conservă încă o serie de disproporții, dezechilibre, inegalități, inechități și manifestări de instabilitate. Perioada postbelică a consemnat prezența unor prime tendințe de cooperare internațională în sfera relațiilor financiare și monetare : stabilirea unor reguli și norme de desfășurare a acestora (referitoare la regimul cursurilor de schimb între monede, la instrumentele monetare de reglementare și de rezervă, la sprijinirea statelor în caz de dificultăți economice, în special legate de balanța de plăți etc.) ; înființarea, sub egida O.N.U., a unei instituții specializate — Fondul Monetar Internațional — menită să supravegheze aplicarea acestor reguli și norme și să constituie, conform statutului său, „mecanismul de consultare și colaborare în problemele monetare internaționale". Pe plan practic însă — așa cum arată realitățile — organizarea și desfășurarea relațiilor valutar-financiare nu au urmat cursul, în sine pozitiv, pe care îl deschidea și îl reprezenta, în fond, instaurarea unui sistem valutar internațional (cu tot ceea ce presupunea și cuprindea : reguli, norme, mecanisme și instituții de cooperare etc.).

Există un consens deplin al specialiștilor în problemele monetare internaționale asupra faptului că sistemul, potrivit însuși modului în care a fost structurat încă de la înființare, a creat, din start, disproporții și asimetrii, instituind preponderența unei țări (S.U.A.) și conferind privilegii deosebite monedei acesteia (dolarul fiind investit, spre deosebire de celelalte monede, cu funcțiile de rezervă monetară și de mijloc de plată cu acceptare internațională deplină). Dincolo de aspectul de inechitate în sine cît și de faptul că, astfel, economia și comerțul altor țări, precum și plățile internaționale deveneau dependente de evoluția economiei și a balanței de plăți ale unei țări, o asemenea organizare a sistemului incorpora un element de dezechilibru intern atît de important, încît acesta s-a dovedit de natură să ducă la diluarea treptată și, în cele din urmă, la dizolvarea sistemului însuși. „Decesul acestui sistem — spune chiar un economist american, cunoscutul expert în probleme monetare, Robert Triffin — era înscris în însuși actul său de naștere. El nu putea funcționa și nu putea adapta rezervele mondiale la nevoile economiei decît cu condiția creșterii nelimitate a îndatorării externe a țării cu monedă dominantă, pînă la punctul în care convertibilitatea sa efectivă ar fi devenit total imposibilă și ar fi fost, de aceea, suspendată de jure sau de facto".

Este exact ceea ce s-a și întîmplat. In contextul în care rolul de a asigura necesarul de mijloace de plată internaționale (în vederea dezvoltării economice și expansiunii schimburilor comerciale) fusese transferat dolarului, condiția pentru existența unor asemenea mijloace devenise aceea ca, anual, S.U.A. să cheltuiască în străinătate mai mult decît încasau, cu alte cuvinte să aibă un permanent deficit al balanței de plăți. După ce, ani de zile, mijloacele de plată respective au fost create, conform însăși regulii sistemului, prin deficitul balanței de plăți americane, sistemul a apărut inoperant în momentul în care dolarii cumulați în străinătate, prin acest deficit, au depășit cuantumul rezervelor de aur americane. Convertirea dolarilor externi în aur — unul din principiile de bază ale funcționării sistemului — nu a mai putut fi respectată. Această convertibilitate a fost întreruptă de facto în 1968 și suspendată oficial în 1971, dolarul — ulterior de două ori devalorizat — intrînd treptat în rindul „monedelor obișnuite".

Dar datoria externă americană, acumulată prin deficitul balanței de plăți și estimată, în prezent, la 70-80 miliarde dolari, a rămas : ea constituie, în fapt, o imensă masă de monedă americană ce aparține unor nerezidenți americani, care, în căutarea unei fructificări, își transferă fondurile de pe o piață pe alta în diverse monede, în funcție de evoluția cursurilor acestora, dezechilibrînd, astfel, balanțele de plăți ale diferitelor țări. Rezultatul a fost că al doilea principiu de bază al sistemului — stabilitatea cursurilor valutare — a devenit, la rîndu-i, inoperant. În fața mișcărilor masive de capital de pe o piață pe alta, autoritățile monetare s-au văzut obligate să abandoneze susținerea cursului monedelor lor, să lase la latitudinea cererii și ofertei fixarea acestui curs, intrîndu-se, în acest mod, într-o perioadă de fluctuare cvasigeneralizată a cursu-

CONTRIBUȚIE LA TRANSFORMAREA PE BAZE NOI A OMENIRII

„Este necesar să se acționeze mai unitar pentru realizarea unui nou sistem monetar care să asigure un raport echitabil între monedele naționale. Un deziderat economic internațional esențial este crearea unui raport just între prețurile materiilor prime și ale produselor industriale, pornindu-se de la legități obiective care să permită comensurarea justă a valorii diferitelor produse, înlăturarea politicii inechitabile față de țările slab dezvoltate, exportatoare de materii prime. Problemele legate de lichidarea fenomenului subdezvoltării, de instaurarea unei ordini economice noi în lume se cer rezolvate cu participarea activă a tuturor statelor, într-un spirit de dreptate și echitate, cu respectarea riguroasă a intereselor fiecărui stat, ale fiecărei națiuni, creîndu-se condiții ca fiecare popor să poată beneficia neîngrădit de cuceririle științei și tehnicii, ale civilizației moderne. În soluționarea acestor probleme va trebui să crească rolul Organizației Națiunilor Unite și al altor organisme economice internaționale. De asemenea, va trebui să sporească rolul organismelor internaționale în soluționarea problemei monetare, în realizarea unui raport just și echitabil între diferitele monede naționale, la un curs real, bazat pe legile economice".

(Din proiectul PROGRAMULUI PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN)

rilor valutare — fluctuație considerată de specialiști ca avînd efecte negative asupra dezvoltării schimburilor internaționale, întrucît introduce elemente de incertitudine și instabilitate.

Criza valutară și inflația

Ca atare, în prezent, nu se păstrează mai nimic din fostele reguli și reglementări de bază ale sistemului valutar, în vreme ce altele noi nu le-au luat locul. În plus, se dovedește că actuala situație de instabilitate și criză monetară este de natură să întrețină, să perpetueze și chiar să accentueze puternica inflație care bîntuie, de mai mulți ani, în lumea occidentală și care afectează nu numai echilibrul economic intern al țărilor capitaliste, dar și relațiile comerciale și monetare internaționale în ansamblul lor. Fenomenul inflaționist are explicații multiple, dar, în principal, acestea sînt, desigur, de ordin intern, decurgînd, în bună parte, din practicile de politică economică postbelică, legate de dezvoltarea capitalismului monopolist de stat în fiecare din țările occidentale. Adîncimea și durata crizelor economice de supraproducție anterioare celui de-al doilea război mondial puseseră în fața politicii economice postbelice din țările occidentale problema centrală de a reduce pe cît posibil subfolosirea resurselor la care era condamnată, pe o perioadă, economia din momentul în care apărea discrepanța între posibilitățile ofertei (producției) și cererea solvabilă. În condițiile dezvoltării și întăririi structurilor monopolist-statale, menținerea unei stări inflaționiste „moderate" și „controlate" a fost considerată instrumentul capabil să ducă la înfăptuirea acestui obiectiv. Concepția era aceea că un excedent, în doze mici dar permanent, al cererii (în expresie monetară) asupra ofertei va avea ca efect creșterea producției, stimularea activității economice în general. Trecîndu-se la acțiune pe baza acestei concepții, au fost continuu inoculate economiei, pe diferite căi, doze monetare stimulatoare. Rezultatul este cunoscut : acumulat pe perioade îndelungate, fenomenul a scăpat de sub control, depășind faza inflației „tîrîtoare", „moderate", considerată „creatoare", și intrînd într-o fază de inflație excesivă, galopantă, rezistentă la un întreg arsenal de terapeutici antiinflaționiste și avînd efecte de dezechilibrare a funcționării mecanismelor economice și monetare. De la numai cîteva procente (în general, sub 5 la sută) în deceniul trecut, ritmul inflaționist anual este, actualmente, în țările occidentale, exprimat, fără excepție, prin două cifre, variind între 10 și peste 20 la sută.

La crearea acestei situații, mai ales în ce privește accelerarea și generalizarea inflației la scara de ansamblu a economiei occidentale, mecanismele sistemului valutar postbelic și-au adus propria contribuție. Este suficient a menționa, în acest sens, chiar și numai efectul inflaționist și, îndeosebi, de transmitere a inflației de pe o piață pe alta, pe care l-au avut peregrinările dolarilor externi, mișcările diferitelor capitaluri speculative. Se poate arăta că asemenea mișcări de capitaluri au determinat, în țările din care acestea „evadau", presiuni ale unei lipse bruște de fonduri (antrenînd tendințe de recesiune sau împunînd devalorizarea monedei proprii), iar, în țările către care se îndreptau, excedente importante ale balanței de plăți, punînd autoritățile în fața dilemei: acceptarea tendințelor inflaționiste (cu

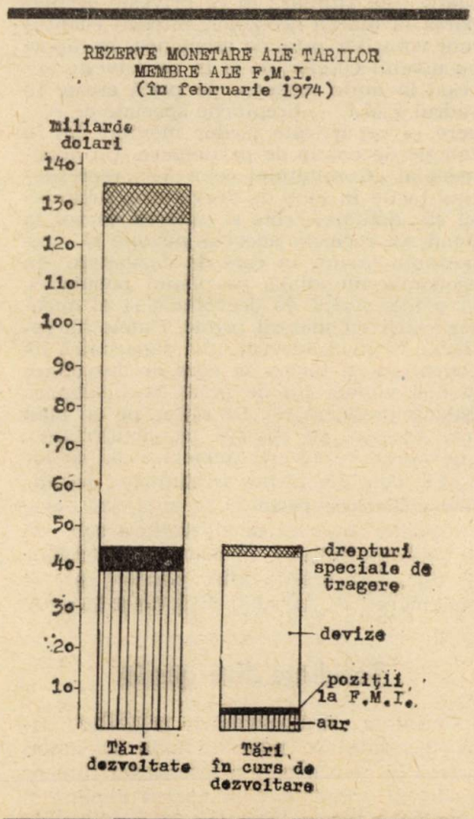

alte cuvinte, compromiterea echilibrului economic intern și înrăutățirea climatului social) sau revalorizarea monedelor (cu alte cuvinte, compromiterea pe termen lung a competitivității externe a produselor proprii). În această ultimă direcție, nu ar putea fi apreciat drept întîmplător faptul că o țară ca R.F.G. — considerată, pînă nu de mult, o „oază" a stabilității prețurilor — cunoaște, în ultimul timp, după ce a fost lovită în 3-4 rînduri de puternice valuri speculative (în valoare totală de cîteva zeci de miliarde dolari), unul din ritmurile inflaționiste ridicate din lumea occidentală, deși a procedat de două ori la revalorizarea mărcii. Dealtminteri, efectul inflaționist al acestor mișcări de capitaluri nu trebuie apreciat numai în măsura în care ele „creează" inflație, ci și în măsura în care ele compromit programe antiinflaționiste, angajate, în perioada din urmă, în toate țările occidentale.

Sînt, toate acestea, fapte care demonstrează necesitatea eliminării urgente a stării de incertitudine, instabilitate și criză monetară, prin instaurarea unor noi structuri financiar-valutare, prin reașezarea și reorganizarea relațiilor internaționale din domeniul monetar.

Mari transformări pe arena mondială

De altfel, restructurarea acestor relații este imperios reclamată de schimbările economice și politice contemporane, schimbări care îi stabilesc conținutul și coordonatele, îi imprimă sensul și orientările — spre democratizare și universalizare.

La crearea, în anii 1944-1945, a sistemului valutar postbelic (incluzînd organismele, F.M.I. și B.I.R.D., de cooperare financiar-monetară), nu au participat decît 44 de țări — dintre acestea unele, în perioada nefastă a „războiului rece" care a urmat, încetîndu-și participarea. Așa cum a fost conceput și instituit acum trei decenii, sistemul a conferit poziții marcat precumpănitoare unei țări și monedei acesteia. Între timp, însă, modificări sensibile au intervenit în însuși raporturile de forțe dintre „participanții inițiali". În 1950, S.U.A. dețineau o pondere de aproape 2/3 în totalul produselor naționale brute ale țărilor occidentale, schimburile comerciale americane reprezentau o cincime din comerțul internațional capitalist, iar majoritatea tezaurelor lumii occidentale erau concentrate peste Ocean. Astăzi, ponderile respective sînt : sub 47 la sută (în

produs), aproximativ 14 la sută (în comerț) și 10 la sută (în rezerve monetare). În schimb, țările vest-europene au ajuns, în prezent, să dețină peste 40 la sută din totalul produselor naționale brute, aproape jumătate din totalul comerțului internațional capitalist și chiar peste jumătate din cel al rezervelor valutare occidentale. O ascensiune continuă și importantă au cunoscut și pozițiile Japoniei. Instaurarea unei „structuri de echilibru" în raporturile interoccidentale pe plan economic, monetar și politic, a unei „simetrii" (spre deosebire de asimetria de pînă acum) constituie revendicarea și preocuparea de bază a autorităților vest-europene și japoneze.

Evident, însă, acesta este numai un aspect — și nu cel mai important — al problemei. Mari transformări economice, politice și sociale s-au produs în lume. Sensul lor îl constituie ascensiunea ireversibilă a forțelor socialismului, păcii, democrației și progresului, în favoarea cărora înclină tot mai accentuat raportul mondial de forțe. Socialismul, ideile sale s-au afirmat și se afirmă din ce în ce mai puternic în viața internațională. 14 țări ale lumii — deținînd peste 30 la sută din populația globului și aproape 40 la sută din producția mondială de bunuri materiale — construiesc noua orînduire. Prin succesele obținute în toate domeniile de activitate economico-socială, prin locul și rolul mereu sporite în economia mondială, prin politica lor externă consacrată cauzei progresului și păcii în lume, țările socialiste exercită o înrîurire tot mai importantă asupra întregii dezvoltări istorice contemporane. Numeroase alte țări exprimă opțiuni socialiste. De asemenea, peste 80 de state noi au pășit, în perioada postbelică, pe calea dezvoltării independente, de sine stătătoare. Ele se manifestă ca factori tot mai activi pe arena internațională, luptă pentru lichidarea vechilor structuri și relații inechitabile, pentru înlăturarea politicii de forță, dominație și dictat și întronarea unei noi politici, de colaborare, pace și progres economico-social. Se manifestă cu tot mai multă vigoare și forță voința popoarelor de a dispune de ele însele, de propriile resurse, de soarta lor, se afirmă cursul spre destindere și conlucrare între națiuni, spre așezarea pe baze noi, de egalitate și respect mutual, a raporturilor între state, spre instaurarea unei noi ordini economice și politice în lume, spre democratizarea relațiilor internaționale.

Imperativul universalizării și democratizării

Totodată, s-a amplificat și accentuat procesul obiectiv al dezvoltării legăturilor economice între toate statele lumii — determinat cu necesitate de adîncirea diviziunii mondiale a muncii, sub impulsul revoluției științifice-tehnice contemporane — proces în baza căruia economia mondială devine tot mai interdependentă. În epoca noastră, nu pot exista dezvoltare și progres economic decît în independență și, în același timp, în interdependență (respectiv, printr-o amplă și intensă angrenare a fiecărei țări în circuitul economic mondial). În asemenea condiții, este necesar să se asigure realizarea unei interdependențe echitabile, statornicirea unor relații economice internaționale de natură să contribuie efectiv la potențarea eforturilor interne de progres ale tuturor popoarelor. Aceste exigențe sînt strîns legate de existența unor structuri financiar-monetare universale și democratice, care să permită participarea tuturor țărilor și să corespundă intereselor tuturor acestora, să faciliteze dezvoltarea nestingherită a schimburilor mondiale, la adăpost de manifestarea oricăror fenomene de instabilitate și dezechilibru. Toate țările — indiferent de mărimea, potențialul, nivelul de dezvoltare, situarea geografică sau sistemul lor economico-social — sînt interesate în găsirea unor soluții general acceptabile pentru problemele majore ale relațiilor valutar-financiare internaționale. De asemenea, nu s-ar putea concepe un sistem valutar stabil, eficient și echitabil fără existența unei înțelegeri generale, care să ia în considerare interesele tuturor statelor participante la circuitul economic mondial. Universalizarea și democratizarea relațiilor internaționale — inclusiv a celor financiar-valutare — constituie, în fond, procese obiective, ce se articulează organic și se condiționează reciproc.

Treptat, pe parcursul perioadei postbelice, caracterul de organizații deschise, cu vocație universală, al F.M.I. și B.I.R.D. a tins să se contureze, numărul țărilor membre ajungînd astăzi, după cum arătam, la 126. A crescut, astfel, și nevoia ca structurile financiar-monetare internaționale să răspundă, într-o tot mai mare măsură, intereselor tuturor țărilor lumii, în special ale celor în curs de dezvoltare, care reprezintă majoritatea și care, prin însăși situația lor economică, sînt, în mod firesc, îndreptățite nu numai să beneficieze, în condiții de echitate, de pe urma participării lor la relațiile monetare internaționale, dar și să se bucure de un real și substanțial sprijin financiar. În prezent, capacitatea de tragere (de împrumut) la F.M.I. a statelor în curs de dezvoltare (capacitatea acestor țări de a folosi fondurile organizației) — aflată, potrivit statutului acesteia, în funcție de cotele de participare — se situează cu mult sub nivelul celei a statelor dezvoltate și nu corespunde nevoilor financiare, comparativ cu mult mai mari ale primelor țări. Principalele state capitaliste dezvoltate dețin aproximativ 2/3 din totalul cotelor și, deci, din capacitatea totală de tragere. În schimb, cotele și, prin urmare, capacitatea de împrumut a țărilor în curs de dezvoltare, în ansamblul lor, reprezintă sub o treime din total, abia reușind să echivaleze ponderea deținută împreună de S.U.A. și Marea Britanie. Situația este similară în ce privește participarea la luarea deciziilor, întrucît cuantumul voturilor este, de asemenea, în raport cu nivelul cotelor, ca și în ce privește accesul la noile mijloace de plată create în cadrul F.M.I. — drepturile speciale de tragere — repartizate țărilor membre tot în funcție de cotele de participare. Un document al „Comitetului celor 24", reprezentînd țările în curs de dezvoltare, subliniază că „actualele cote și puterea de vot la Fond nu reflectă adecvat nevoile și importanța țărilor în curs de dezvoltare în economia mondială, pe planul populației, al potențialului de dezvoltare și al aprovizionării cu materii prime. Cotele nu reflectă, în mod adecvat, nici capacitatea de contribuție a țărilor în curs de dezvoltare și nici nevoia lor de acces la finanțarea balanțelor de plăți". De altfel, pe un plan mai general, se observă că, actualmente, din totalul rezervelor monetare ale țărilor F.M.I., cele ale țărilor capitaliste dezvoltate constituie peste 75 la sută, iar cele ale țărilor în curs de dezvoltare sub 25 la sută, în timp ce, în privința rezervelor de aur, discrepanța între ponderi este și mai mare : 91 la sută, față de 9 la sută.

Tendințe divergente

Cerințele democratizării relațiilor financiar-valutare internaționale presupun luarea în considerare a intereselor tuturor țărilor și, totodată, participarea deplină și efectivă a tuturor statelor, în condiții de egalitate, la dezbaterea și soluționarea problemelor monetare, la adoptarea hotărîrilor. Or, în această privință, se manifestă încă tendințe divergente. Celor îndreptate în direcția unei consultări în cadru larg, cu participarea tuturor țărilor, i-a răspuns, de pildă, crearea „Comitetului celor 20", care a fost însărcinat special cu studierea problemelor reformei sistemului valutar și în care au fost reprezentați, direct sau indirect, toți cei 126 de membri ai F.M.I. În urma activității sale de aproape doi ani, încheiată în iunie anul acesta (sarcinile sale sînt acum preluate de „Comitetul interimar" al F.M.I.), pare să se fi conturat o primă schiță de proiect asupra unei reforme a sistemului valutar, ale cărei linii generale ar fi următoarele : noul sistem nu se va mai baza pe preponderența uneia sau alteia dintre monedele naționale (element ce a constituit una din principalele distorsiuni ale celui vechi și care, de altfel, l-a și subminat și negat) ; drepturile speciale de tragere (D.S.T. — monedă de cont creată în cadrul F.M.I., începînd din 1970, a cărei garanție o constituie acordul membrilor F.M.I. pentru instituționalizarea ei) ar urma să ia locul aurului ca unitate valorică fundamentală a noului sistem, ca atare fiind definite prin referință nu la aur, ci la un „cocktail" de monede principale ; D.S.T. ar deveni instrumentul monetar de rezervă și mijlocul monetar de reglementare între băncile centrale a deficitelor și excedentelor balanțelor de plăți ; paritățile monetare ar fi stabilite nu în raport cu aurul sau dolarul, ci în raport cu D.S.T. ; aurul ar rămîne mijloc de plată, prețul său fiind stabilit potrivit condițiilor pieței ; cursurile de schimb ar fi fixe dar ajustabile, susținerea acestora făcîndu-se cu ajutorul D.S.T., adică, practic, prin intervenții pe piață în mai multe monede ; membrii F.M.I. și-ar asuma obligația de a nu recurge la măsuri restrictive pentru atenuarea deficitului balanței de plăți. Deși rezultatele obținute de „Comitetul celor 20" nu sînt întru totul satisfăcătoare — fiind de notat, în acest sens, în principal faptul că nu s-a ajuns la un acord cu privire la unele solicitări legitime ale țărilor în curs de dezvoltare, în special în privința stabilirii unei legături între emisiunile de D.S.T. și lărgirea asistenței financiare pentru dezvoltare acordată acestor țări (decizia fiind amînată pentru 1975) — ele dovedesc, totuși, posibilitățile oferite de o conlucrare în cadru larg.

În opoziție cu o asemenea conlucrare apar tendințele de discutare a problemelor monetare internaționale în cadru restrîns, de pildă în „Grupul celor cinci" (cele mai mari puteri financiare occidentale — S.U.A., R.F.G., Japonia, Franța, Marea Britanie), ale cărui reuniuni, ținute în strict secret, tind să capete periodicitate, părînd, deci, a se instituționaliza. „Regretăm instituționalizarea practicii întrunirii celor «cinci mari» — sublinia, la actuala sesiune a F.M.I., ministrul belgian de finanțe — întrucît acestea ar putea apărea că se substituie instituțiilor internaționale existente și ar putea produce mai mult confuzie decît cooperare". Mulți comentatori interpretează aceste reuniuni ca o încercare de a perpetua, într-un cerc și mai închis, genul de consultări promovat de principalele state capitaliste în perioada postbelică, în cadrul diverselor cluburi restrînse (cum este „Grupul celor 10"), unde majoritatea statelor mici și mijlocii, precum și țările în curs de dezvoltare nu au avut acces și reprezentare, neputînd, deci, a-și spune cuvîntul, și unde s-au luat decizii unilaterale, în interesul cel mult al țărilor participante și nu al tuturor țărilor. Una din deciziile de acest fel luate, recent, într-un asemenea cadru este cea cu privire la „dezghețarea" rezervelor de aur ale băncilor centrale, de-

cizie potrivit căreia se pot solicita împrumuturi garantîndu-le în rezerve de aur evaluate la prețul pieței, adică la un preț de peste patru ori mai mare decît cel oficial, rezervele de metal galben sporind, astfel, în proporția menționată printr-o simplă trăsătură de condei. De pe urma acestei hotărîri — îndrituite sau nu — este, însă, cert că țările care beneficiază sînt nu cele în curs de dezvoltare ci, de fapt, cele capitaliste dezvoltate, întrucît, după cum arătam, primele nu dețin decît 9 la sută, în timp ce ultimele dețin 91 la sută din totalul rezervelor de aur ale celor două grupuri de țări. Capacitatea efectivă de plată și cea de contractare de împrumuturi, precum și solvabilitatea potențială de rambursare a lor cresc sensibil, în acest mod, pentru statele capitaliste dezvoltate, lărgindu-le posibilitățile de a înfrunta pe plan financiar consecințele crizei energetice, în special cele ale creșterii prețului petrolului. De altfel, în fața acestor consecințe, țările respective par să considere reforma sistemului valutar un obiectiv mai îndepărtat, trecînd pe primul plan al preocupărilor lor găsirea și stabilirea unor modalități de reciclare în propriile circuite bancare și monetare a „dolarilor petrolieri". Este, în fapt, conținutul principal al propunerilor pe care majoritatea statelor capitaliste dezvoltate le-au făcut în cadrul recentei sesiuni a F.M.I., printre care și aceea de a se acorda F.M.I. posibilitatea de a vinde o parte din stocurile sale de aur la prețul ridicat al pieței pentru a-și spori mijloacele de a împrumuta fonduri. În condițiile actualei crize energetice, țările cel mai puternic afectate de consecințele financiare ale creșterii prețurilor la petrol sînt țările în curs de dezvoltare, în marea lor majoritate, care, oricum, dispun de posibilități economice și de capacități de plată mult inferioare celor ale țărilor dezvoltate și care, de aceea, sînt îndreptățite să beneficieze, cu prioritate, de fondurile de împrumut ale F.M.I., precum și de cele suplimentare rezultate din mecanismele de reciclare a „dolarilor petrolieri".

Lichidarea decalajelor — obiectiv de bază al unui nou sistem monetar

Democratizarea relațiilor valutar-financiare internaționale implică eliminarea oricăror manifestări de unilateralism în adoptarea hotărîrilor și, dimpotrivă, asigurarea accesului deplin al tuturor țărilor la luarea deciziilor — ceea ce constituie, de altfel, una din condițiile de bază ale rezolvării problemelor economice și monetare internaționale în conformitate cu interesele tuturor statelor. În condițiile actuale — ale existenței în lumea contemporană a unor imense decalaje și discrepanțe economice — este în interesul tuturor țărilor tocmai de a se acționa eficient, pe multiple planuri, inclusiv pe plan monetar, în scopul lichidării cît mai grabnice a acestor decalaje, care afectează grav însăși evoluția economică generală, care reprezintă un factor de îngustare a pieței mondiale, de criză și dezechilibru, care limitează, în ultimă instanță, posibilitățile de dezvoltare și a țărilor economic avansate.

„Trebuie să avem permanent în vedere — subliniază tovarășul **Nicolae Ceaușescu — că economia mondială devine tot mai interdependentă. Greutățile, disproporțiile care apar dintr-o parte sau alta a lumii au, pînă la urmă, repercusiuni — mai mari sau mai mici — asupra tuturor statelor. De altfel, criza financiară, mai bine zis criza monetară, influențează relațiile economice internaționale. Criza de materii prime, criza de energie au, de asemenea, repercusiuni asupra tuturor statelor, asupra raporturilor economice actuale în general, raporturi ce se mai caracterizează încă prin inechitate ; ele influențează asupra bunei desfășurări a întregii activități economice internaționale. (...) Sînt necesare raporturi economice noi, echitabile, prețuri juste, stabilite pe baza noilor principii de relații între state, a legităților economice obiective, realizarea unui raport corespunzător între prețurile materiilor prime și cele ale produselor industriale care să favorizeze progresul mai accelerat al țărilor în curs de dezvoltare. Trebuie să fie clar că lichidarea subdezvoltării constituie o necesitate obiectivă pentru așezarea relațiilor din lume pe baze noi, pentru dezvoltarea mai armonioasă a economiei mondiale, pentru înlăturarea unor fenomene de criză care nu se pot soluționa în mod corespunzător atît timp cît va continua împărțirea lumii în țări dezvoltate și țări subdezvoltate".**

În acest sens, este evident necesar ca un nou sistem monetar să-și propună drept obiectiv de bază asigurarea cadrului de natură să faciliteze procesul înlăturării treptate a decalajelor economice între țări, sprijinind progresul mai rapid al statelor în curs de dezvoltare, prin instituirea unor structuri echitabile care să permită participarea lor la dezbaterea și soluționarea problemelor economico-monetare, prin lărgirea accesului, în condiții avantajoase, al acestor țări la mijloacele financiare pentru dezvoltare. „Asistența acordată țărilor mai puțin favorizate sau celor într-adevăr sărace — declara, la recenta sesiune, președintele Băncii Mondiale (B.I.R.D.) — nu este numai un imperativ moral, ci, totodată, o condiție esențială a stabilității și progresului material pentru toți, într-o lume care a devenit iremediabil interdependentă".

Parte integrantă a unei noi ordini economice internaționale, un nou sistem monetar presupune, de asemenea, să asigure un raport echitabil între monedele naționale, la un curs real, întemeiat pe legile economice, să aibă la bază elemente și valori obiective, acceptate de către toți participanții, să reprezinte realmente un factor al promovării stabilității și echilibrului monetar pe plan mondial, la adăpost de fluctuații, distorsiuni, disproporții și crize, să contribuie de o manieră eficace la eliminarea oricăror bariere, restricții și practici discriminatorii care se opun dezvoltării libere a schimburilor economice între toate țările lumii, să garanteze respectarea strictă a principiilor egalității în drepturi, independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc — cerințe în înfăptuirea cărora un rol mereu sporit trebuie să revină, așa cum se subliniază în proiectul Programului Partidului Comunist Român, organismelor economice internaționale.

Pornind de la realitățile lumii contemporane, de la necesitatea, în condițiile actuale, a angrenării tot mai intense în circuitul economic mondial, în ansamblul cooperării economice internaționale — inclusiv, deci, în colaborarea ce se desfășoară, pe un plan din ce în ce mai amplu, în cadrul a diverse organisme și organizații internaționale — țara noastră și-a lărgit continuu participarea la organizațiile economice cu vocație universală din sistemul O.N.U. sau legate de acest sistem (UNCTAD, ONUDI, PNUD, GATT, CEE/O.N.U., F.M.I., B.I.R.D.).

„Sîntem interesați — arăta tovarășul **Nicolae Ceaușescu — să luăm parte tot mai activă la diviziunea internațională a muncii, să intensificăm participarea la dezvoltarea colaborării tehnico-științifice, la revoluția tehnico-științifică actuală, care are un rol hotărîtor în dezvoltarea civilizației mondiale. Sîntem membri ai multor organisme economice internaționale ; va trebui să ne preocupăm de participarea mai activă la activitatea lor, contribuind, în cadrul acestor organisme internaționale, financiare, economice, inclusiv în cadrul organismelor economice ale O.N.U., la soluționarea complexelor probleme economice și monetare actuale".**

În acest spirit, România, în calitate de membră a F.M.I. și B.I.R.D., aduce o contribuție constructivă la rezolvarea problemelor valutar-financiare, în general, și ale reformei sistemului valutar internațional, în special, conlucrînd la statornicirea unor raporturi bazate pe universalitate, egalitate și echitate. Potrivit coordonatelor esențiale și liniilor directoare ale întregii sale politici externe, țara noastră militează ferm, în domeniul relațiilor financiar-valutare, pentru așezarea pe baze noi a acestora, pentru universalizarea și democratizarea organismelor economico-financiare internaționale, pentru participarea egală și echitabilă a tuturor statelor la dezbaterea și soluționarea problemelor, pentru rezolvarea acestora în conformitate cu interesele tuturor țărilor — concepînd transformarea, pe asemenea baze, a relațiilor financiar-valutare mondiale drept o componentă esențială a instaurării unei noi ordini economice și politice internaționale, a făuririi unei lumi mai bune și mai drepte, a păcii și colaborării între popoare.

Ilie Șerbănescu

Washington. În timpul recentei sesiuni a Fondului Monetar Internațional

„Sînt convins că relațiile de prietenie dintre popoarele noastre se vor adînci și mai mult"

Masashi Ishibashi

secretar general al Partidului Socialist din Japonia

Convorbirea a început cum era și firesc, cu referiri la scopul și rezultatele vizitei întreprinse în țara noastră.

— Vizita delegației noastre, aflate aici la invitația C.C. al P.C.R., a avut două scopuri : mai întîi, am dorit să cunoaștem mai îndeaproape pe conducătorii României, să discutăm și să tragem anumite învățăminte pentru partidul nostru ; în al doilea rînd, eram dornici să vedem cu propriii noștri ochi realizările României, care s-a dezvoltat foarte mult și foarte repede în anii din urmă. Și am spune că ne-am realizat ambele scopuri. Am discutat cu personalități din conducerea țării și am avut prilejul să fim primiți de președintele Nicolae Ceaușescu, fapt care ne-a bucurat foarte mult.

N-am reușit să vedem prea multe lucruri în țara dv., întrucît vizita a fost foarte scurtă. Am reușit însă să ne formăm o imagine despre realizările României, să vedem situația reală existentă în țara dv., să înțelegem perspectivele acestei țări cu una din cele mai rapide dezvoltări economice din lume.

Nu era greu ca discuțiile avute să decurgă în cele mai bune condiții : modul de gîndire și politica celor două țări au multe puncte comune, mai ales în politica externă. Principiile de bază ale politicii externe a României sînt respectarea independenței și suveranității naționale, neamestecul în treburile interne ale altor state și avantajul reciproc. Președintele Nicolae Ceaușescu acționează permanent în acest sens. De cealaltă parte, partidul nostru are principii de bază asemănătoare. Or, existînd aceste puncte comune, ne putem înțelege foarte bine. Și, de altfel, relațiile dintre țările noastre sînt foarte prietenești. Cu prilejul ședерii noastre în România, am invitat o delegație a Partidului Comunist Român să viziteze Japonia. Invitația noastră a fost acceptată. Cînd aceasta se va realiza, sînt convins că relațiile și prietenia dintre cele două țări și popoare se vor adînci și mai mult.

Domnul Masashi Ishibashi ne-a vorbit, apoi, despre rolul pe care Japonia îl joacă și înțelege să-i aibă în viața politică internațională.

— Trăsătura specifică a vieții internaționale în prezent o constituie afirmarea și consolidarea cursului spre destindere și coexistență pașnică. Ultimii ani au fost martorii unor acțiuni foarte importante pentru destindere: întrevederi multiple la nivel înalt, contacte și relații între R.P. Chineză și S.U.A., semnarea acordului de încetare a războiului din Vietnam. Consider că un rol de seamă în acest curs spre destindere și coexistență pașnică l-au jucat țările socialiste, cărora li s-au alăturat mișcările de eliberare națională, forțele antiimperialiste, anticolonialiste și antirăzboinice din lumea întreagă. Nu trebuie uitată nici clasa muncitoare din statele capitaliste. Toate aceste forțe, împreună, au reușit să imprime un nou curs, spre destindere și coexistență pașnică, în viața internațională.

Și, pentru că întîlniri și contacte de felul celor avute la București pot contribui din plin la instaurarea destinderii, consider că trebuie să ne străduim să le menținem și să le consolidăm.

Partidul Socialist din Japonia, imediat după înființarea sa, a militat permanent pentru pace. Ne-am străduit să apărăm cu toate forțele constituția democratică pe care am dobîndit-o în situația gravă postbelică. Japonia e singura țară din lume care are experiența bombelor atomice. De aceea, politica externă a Japoniei trebuie să aibă întotdeauna în atenție apărarea păcii, să contribuie la pacea Asiei și a lumii întregi.

Domnul Masashi Ishibashi a conturat, apoi, datele principale ale poziției partidului socialist în problemele interne japoneze.

— Partidul socialist se pronunță pentru constituirea unui guvern revoluționar care să apere pacea, să mențină democrația, să ridice nivelul de trai al populației. Ne pronunțăm pentru un front unit al tuturor forțelor opoziției japoneze. Se înțelege că, pentru a înființa un asemenea front, e necesar să luptăm împreună, zi de zi, noi, toate partidele din opoziție. Cu cît aceste forțe — și partidul nostru — vor fi mai puternice cu atît vor fi create condiții mai propice instalării guvernului de care vorbeam. Sînt convins că, atunci, contribuția pe care Japonia o va putea aduce la pacea Asiei și a lumii va fi și mai mare.

Vreau să mulțumesc, în încheiere, tuturor de aici, din România, pentru căldura cu care ne-au întîmpinat pretutindeni, în timpul ședерii noastre, pentru amabilitatea de care au dat dovadă.

Interviu realizat de Tudor Prelipceanu

„Politica României este axată pe respectarea drepturilor suverane ale tuturor statelor"

Dr. Herbert Kohlmaier

secretar general al Partidului Populist din Austria

— În cursul vizitei dv. la București ați avut numeroase contacte și convorbiri. Care considerați a fi, domnule secretar general, principalele rezultate ale acestora ?

— Rezultatele se află în concordanță cu scopul invitației ce ne-a fost adresată : o mai bună cunoaștere reciprocă și o cunoaștere aprofundată privind dezvoltarea țării dv., politica promovată de ea.

— Cum apreciați stadiul actual al raporturilor româno-austriece, perspectivele lor de dezvoltare ?

— Cred că Austria și România constituie un exemplu a două țări care, în pofida sistemelor lor sociale diferite, au preocupări comune, mai ales în domeniul politicii externe. Am avut prilejul unui schimb de păreri cuprinzător cu președintele Nicolae Ceaușescu despre poziția statelor noastre în problemele securității europene, ca și în legătură cu viața internațională, în general. A fost îmbucurător să constat că punctele de vedere ale României și Austriei sînt asemănătoare, iar în problemele principale — comune.

Sînt de părere că va trebui să intensificăm și mai mult relațiile bilaterale. Avem, de exemplu, contacte economice reușite. Comerțul între țările noastre se dezvoltă bine, fără

probleme, iar o serie de întreprinderi austriece au convenit cu întreprinderi românești acorduri de cooperare sau sînt gata să încheie asemenea acorduri. În convorbirile avute la Ministerul român al Comerțului Exterior, am expus punctul nostru de vedere asupra liberalizării comerțului, subliniind că aceasta trebuie favorizată de ambele părți. A fost, în acest sens, îmbucurător pentru noi să aflăm că, într-un viitor apropiat, va avea loc la București o vizită a reprezentanților comerțului textil austriac și că, Austria, deschizînd larg frontierele sale pentru importul de textile românești, va avea, de asemenea, posibilitatea să exporte textile pe piața românească.

Din discuțiile cu firme austriece am constatat că partenerul român al economiei noastre calculează cu rigoare și se străduiește să încheie contracte cît mai avantajoase pentru țara sa. Acesta este, ca atare, un lucru bun și înrădăcinează la noi sentimentul că, aici, se pun mari exigențe întreprinderilor noastre.

– V-am ruga, domnule secretar general, să ne împărtășiți opinia dv. cu privire la actualele convorbiri de la Geneva în problema securității europene.

– Sîntem de părere că în documentele finale este necesar să fie consemnate rezultate bine gîndite și echilibrate, care să garanteze un succes trainic. Noi credem, ca și partenerii noștri de discuție din țara dv., că este de dorit, în cel mai înalt grad, încheierea conferinței, dar aceasta să nu fie condiționată numai de timp, ci mai mult de conținut, de substanța rezultatelor obținute. Aceasta nu înseamnă însă că sîntem interesați în tergiversarea actualelor tratative. Dimpotrivă.

– Cum vedeți situația din Orientul Apropiat ? Ce perspective considerați a avea o pace trainică în această regiune ?

– Am să mă refer nu la punctul de vedere al Austriei și al guvernului austriac, ci la punctul meu de vedere. Faptul că Orientul Apropiat este din nou înțesat cu arme, că armamentul pierdut în ultimul război este înlocuit mereu cu altul mai modern, mai numeros nu constituie, fără îndoială, o premisă bună pentru pace. Iar această situație nu ar trebui să ne pună pe gînduri doar în Orientul Apropiat. Este, însă, limpede că situația poate fi rezolvată numai prin tratative, la care să ia parte toate statele implicate în conflict, cu participarea reprezentanților O.N.U. Accentuez, numai negocierile vor putea duce la o rezolvare durabilă a conflictului. Aceasta reclamă, însă, de la toate părțile o mare bunăvoință și garantarea faptului că înțelegerile la care s-ar ajunge vor fi și respectate. Sînt de părere că realizarea unei păci trainice și drepte în Orientul Apropiat este o sarcină extrem de importantă pentru pacea mondială, care nu poate fi tergiversată.

– Ce ne puteți spune, domnule secretar general, despre rolul O.N.U. în lumea de astăzi ?

– Austria este foarte fericită că un austriac, dr. Kurt Waldheim, deține înalta funcție de secretar general al O.N.U., avînd astfel posibilități sporite de a contribui la rezolvarea importantelor sarcini ce revin acestei Organizații. Aș menționa, de altfel, că Austria este actualmente și membru nepermanent al Consiliului de Securitate. Considerăm că autoritatea O.N.U. trebuie întărită, că toate statele sînt datoare să sprijine Organizația Națiunilor Unite, contribuind, astfel, la consolidarea și sporirea prestigiului și autorității sale. Sarcinile O.N.U. de întărire a păcii, de promovare a dezvoltării, de stimulare a colaborării nu pot fi rezolvate de secretariat, de participanții la conferințe. Este, de aceea, necesar ca toate statele să depună eforturi susținute, să-și pună întreaga lor capacitate în serviciul întăririi O.N.U. și funcțiunilor sale.

– Cum găsiți, la capătul vizitei dv., România anului 1974 ?

– Mă aflu pentru prima oară în România și vreau să spun deschis că atît eu, cît și colegii care m-au însoțit sîntem foarte impresionați de munca de construcție care se desfășoară în întreaga țară. Am admirat în cursul vizitei noastre, de nenumărate ori, această activitate vastă, și îndeosebi industrializarea sistematică a României care, din punct de vedere al ritmului și al nivelului mondial, este remarcabilă. Este, desigur, dificil ca, într-un răstimp de patru zile, cît a durat vizita, să îmi formez o imagine atotcuprinzătoare, complexă asupra dezvoltării țării dv. Dar, programul pe care ni l-a oferit Frontul Unității Socialiste, gazda noastră, a fost bine organizat, iar contactele avute ne-au permis, în primul rînd, să constatăm în ce mare măsură politica României este axată pe asigurarea păcii și respectarea drepturilor suverane ale tuturor statelor. Am rămas cu impresia că străduințile politicii românești sînt orientate spre îmbunătățirea permanentă a posibilităților de comunicare între forurile forțelor politice, între organele statale. Și sîntem impresionați de eforturile ce se depun.

Noi, ca reprezentanții unui partid creștin-democrat, am avut convorbiri și cu reprezentanții celei mai puternice comunități religioase din țara dv. Am discutat intens chestiuni care privesc conviețuirea biserică-stat. Aici, am dobîndit impresia că se depun eforturi de către ambele părți pentru a se găsi un modus vivendi care lasă, totuși, comunităților religioase un spațiu de dezvoltare apreciabil.

Aș dori, în concluzie, să constat că vizita noastră a contribuit la umplerea unor goluri în cunoașterea reciprocă și avem convingerea că ea va oferi numeroase posibilități noi, în folosul ambelor părți, pentru intensificarea contactelor dintre Austria și România la toate nivelurile, între toate forțele politice și economice, precum și a contactelor individuale.

Interviu realizat de
Vasile Crișu

„Rolul activ și constructiv al României în promovarea cooperării"

Sayed Abbas Chedid

director al Centrului de informare al O.N.U. la București

– Vă aflați la București, în calitate de director al Centrului O.N.U., de mai bine de patru ani. Sînteți satisfăcut de activitatea din acest interval a Centrului, de cooperarea cu autoritățile române ?

– Centrul O.N.U. a fost inaugurat la București în iunie 1970 ; am avut personal privilegiul să inaugurez acest prim oficiu permanent al Națiunilor Unite în România. Avînd caracterul unei misiuni diplomatice, cu privilegiile și imunitățile implicate prin aceasta, Centrul face parte dintr-o constelație de 52 de oficii similare amplasate în diferite puncte ale lumii pentru a deservi 138 de țări. Reglementările privind modul de funcționare sînt cunoscute ; după părerea mea, chiar mult chiar decît termenii acordului, a contat spiritul practic, constructiv, dinamic și binevoitor cu care autoritățile române au favorizat îndeplinirea misiunii noastre.

Activitățile Centrelor sînt, în principiu, identice ; cu toate acestea, am beneficiat de condiții deosebite, prin faptul că în România s-au desfășurat, numai în cursul anului curent, aproape douăzeci de conferințe internaționale la care Centrul a participat activ ; cred că puține centre au dispus de posibilități comparabile. De asemenea, raporturile noastre cu universitățile, academiile, institutele culturale și de formare a cadrelor și alte asociații s-au dezvoltat depășind așteptările cele mai optimiste, acest fapt reflectîndu-se și în amploarea prestărilor noastre de ordin tehnic și logistic oferite instituțiilor de formare a cadrelor. Îndeplinirea multiplelor noastre sarcini a fost, însă, simplificată datorită tuturor facilităților oferite de România. Aș adăuga, chiar, că mă consider favorizat prin faptul că mi s-a încredințat o misiune în această frumoasă țară, în care raporturile noastre personale și de lucru au fost marcate de un spirit autentic de cooperare.

– Cum apreciați, domnule director, participarea României la activitățile Organizației Națiunilor Unite ?

– Cred că pot răspunde arătînd, mai întîi, că, numai de la începutul acestui an, am participat, aici la București, la trei conferințe europene sub egida O.N.U. și a organizațiilor asociate, respectiv sesiunea anuală a C.E.E–O.N.U, sesiunea comitetului european al Organizației Mondiale a Sănătății și reuniunea europeană a Organizației Meteorolo-

gice Mondiale. Tot aici au avut loc Conferința Mondială a Populației și reuniunile neguvernamentale consacrate aceleiași problematic. Dacă adăugăm că, în capitala României, s-au desfășurat Conferința Europeană a Federației Mondiale a Asociațiilor pentru Națiunile Unite, Conferința Uniunii Interparlamentare, Reuniunea comisiilor pentru U.N.E.S.C.O. din țările balcanice și alte reuniuni de prestigiu — constatăm un bilanț de prim ordin, care reflectă, în esență, rolul activ și constructiv al României în promovarea unei cooperări internaționale reale, eficace, bine concepute.

Participarea României la activitățile internaționale nu se măsoară, desigur, numai prin numărul conferințelor ținute pe teritoriul acestei țări, sau al acelora la care ea participă. Această participare se manifestă, de asemenea, prin trimiterea de experți, tehnicieni și consultanți în diferite părți ale lumii, unde, sub emblema O.N.U., ei își pun cunoștințele și experiența în serviciul valorificării resurselor, dezvoltării unor țări care au nevoie de acest sprijin.

Cred că nu aș putea trage concluzii mai bine decît reamintind declarația făcută de secretarul general al O.N.U., dl Kurt Waldheim, în cursul vizitei făcute la București, în august 1973: „...Rolul României a fost și continuă să fie exemplar. Rolul pe care România îl joacă la Națiunile Unite arată că o țară mijlocie poate exercita o influență considerabilă".

— Ați menționat, între reuniunile internaționale desfășurate la București, Conferința Mondială a Populației. Care credeți că au fost principalele semnificații ale evenimentului ?

— Conferința Mondială a Populației este, fără îndoială, una dintre inițiativele cele mai marcante pe care le-a luat vreodată comunitatea internațională. O inițiativă de asemenea anvergură nu putea fi întreprinsă decît de o organizație universală, structurată așa cum este Organizația Națiunilor Unite. În ce privește substanța dezbaterilor, mi se pare clar că dincolo de elementele măsurabile, populația — în sens etimologic — prezintă caracteristici cantitative și calitative specifice și distincte. Nu avem, deci, de-a face cu reguli generale ci cu studii, efectuate sau în curs de elaborare, care să precizeze numitori comuni, scări mobile ale căror aplicări în cazuri diverse, adesea opuse, țin exclusiv de suveranitatea statelor.

Conferința Mondială a Populației desfășurată în România, țară cu o politică demografică extrem de echilibrată, a dovedit interdependența numeroaselor și diverselor probleme — politice, economice și sociale — care confruntă lumea de astăzi, atît pe plan național cît și pe planul perspectivelor de coordonare la nivel internațional.

Rezultatul de maximă importanță al Conferinței care a elaborat acel document final, care se va numi „documentul de la București", îl constituie luarea de atitudine universală, mobilizarea conștiințelor — și a științelor — pentru abordarea problemelor populației.

— Vă rugăm să vă referiți, domnule Chedid, la activitățile Federației Mondiale a Asociațiilor pentru Națiunile Unite, organizație al cărei membri europeni s-au întrunit, săptămîna trecută, la București...

— Am avut onoarea, prima oară în 1970, să-l reprezint pe secretarul general al Națiunilor Unite la cea de-a II-a Conferință europeană a FMANU și am avut privilegiul de a fi din nou desemnat de Kurt Waldheim pentru a-l reprezenta la cea de-a IV-a Conferință, care s-a reunit la București.

După cum știți, asociații pentru Națiunile Unite au fost create în majoritatea țărilor membre ale Organizației internaționale. Aceste asociații neguvernamentale desfășoară, la toate nivelurile, în țările lor, activități destinate sprijinirii și unei mai largi cunoașteri a scopurilor, principiilor și activității O.N.U. Mișcarea Internațională a Studenților pentru Națiunile Unite, cunoscută sub emblema ISMUN, desfășoară eforturi similare în rîndul tineretului.

Federația Mondială pentru Asociațiile Națiunilor Unite, sau FMANU, acționează în strînsă colaborare, dar independent de ISMUN. FMANU, cu sediul la Geneva, are ca misiune coordonarea și sprijinirea activității Asociațiilor Națiunilor Unite în lume, printre care se numără și dinamica ANUROM — Asociația română pentru Națiunile Unite — cu sediul la București și cu activități ce cuprind, progresiv, toate județele ; ANUROM urmărește îndeaproape lucrările Națiunilor Unite, le sprijină sau le examinează critic și, în acest cadru, organizează cercetarea și dezvoltă informarea asupra acestor activități. Prin posibilitățile lor de acțiune, asociațiile naționale joacă un rol catalizator și îmbogățesc, prin sprijinul lor, în extensie și în adîncime, activitatea Națiunilor Unite.

— Cum credeți că s-ar putea ajunge la întărirea rolului O.N.U. în consolidarea păcii și promovarea cooperării internaționale ?

— În introducerea la raportul secretarului general prezentat actualei sesiuni a Adunării Generale a Națiunilor Unite, referitor la această problemă, acest rol a fost definit în termenii următori : „De la crearea sa, Organizația Națiunilor Unite a avut drept obiectiv principal să democratizeze relațiile internaționale și să asigure tuturor țărilor și tuturor popoarelor posibilitatea de a se bucura de binefacerile păcii, iar eu sînt ferm convins că O.N.U. este locul unde țările lumii trebuie, mai strîns și mai energic decît oricînd, să coopereze în acest scop". În această ordine de idei, care nu România este autoarea rezoluției privind întărirea rolului Organizației Națiunilor Unite, pe linia menținerii și consolidării păcii și securității internaționale, dezvoltării cooperării între toate națiunile și a promovării normelor dreptului internațional în relațiile dintre state ?

Mă gîndesc, de altfel, că promovînd politica de deschidere spre lumea întreagă pe calea cooperării și dezvoltării sub toate formele sale — prin respectarea strictă a integrității, suveranității și independenței tuturor statelor —, România a și pus în aplicare un alt punct din introducerea la raportul secretarului general, care subliniază : „Acțiunea complementară a diplomației bilaterale, precum și a tehnicilor multilaterale pentru menținerea păcii, corelația între stabilitatea politică, pe de o parte, dreptatea și echitatea economică și socială, pe de altă parte, și faptul că numeroase probleme cer ca ele să fie abordate pe plan mondial utilizînd cît mai bine resursele, informarea și capacitățile tehnice disponibile — sînt tot atîtea exemple ale necesităților fundamentale, proprii epocii noastre și care solicită o dezvoltare novatoare și originală a posibilităților organismelor Națiunilor Unite".

Interviu realizat de Mihai Matei

Pledoarii pentru consolidarea noului curs din viața internațională

Corespondență de la Victor Martalogu

„Popoarele doresc să trăiască în pace și liniște, să fie pe deplin stăpîne pe soarta lor, să lichideze odată pentru totdeauna imperialismul, colonialismul, neocolonialismul, politica de forță și dictat. Popoarele vor să colaboreze între ele și nu să se sfîrtece în războaie distrugătoare, care nu au adus niciodată soluții viabile problemelor internaționale. Popoarele vor să-și unească eforturile pentru a descoperi cît mai multe taine ale naturii, pentru a face față greutăților care apar, pentru a ajunge toate, cît mai repede posibil, în cursul aceleiași etape istorice, pe înaltele culmi ale civilizației".

Evocînd aceste imperative ale momentului politic prezent, ministrul de externe al României, George Macovescu, șeful delegației române la sesiunea Adunării Generale a O.N.U., a reluat, în intervenția sa de săptămîna trecută, apelul adresat de președintele Nicolae Ceaușescu la sesiunea jubiliară a Marii Adunări Naționale consacrată celei de-a XXX-a aniversări a eliberării patriei noastre : **„Ne adresăm tuturor guvernelor și popoarelor de a acționa împreună, de a conlucra activ pentru promovarea unei politici de destindere în lume, pentru democratizarea profundă a relațiilor internaționale. Să colaborăm intens pentru a găsi soluții politice unanim acceptabile tuturor problemelor care confruntă omenirea de astăzi, pentru a face să triumfe în raporturile internaționale rațiunea și echitatea, pentru a evita noi confruntări armate, pentru a apăra cu toată energia viața și munca liberă a tuturor popoarelor".**

Șeful delegației române a arătat că, drept urmare a profundelor modificări petrecute în viața internațională, se con-

turează în lume un nou curs spre destindere — și acestui curs trebuie să-i consacrăm toate eforturile noastre, pentru ca el să constituie caracteristica dominantă și definitivă a relațiilor internaționale. Dar, din păcate, acest curs nu a devenit ireversibil. Evenimente din ultimele luni ne-au adus încă o dată aminte că în lumea aceasta mai există forțe care se opun păcii, destinderii și colaborării, și că, în consecință, trebuie să acționăm continuu pentru a face ca politica de pace și înțelegere între popoare să triumfe.

Aceleași constatări, sau unele similare, dar avînd același obiectiv, aceleași îndemnuri la eforturi pentru dezvoltarea a

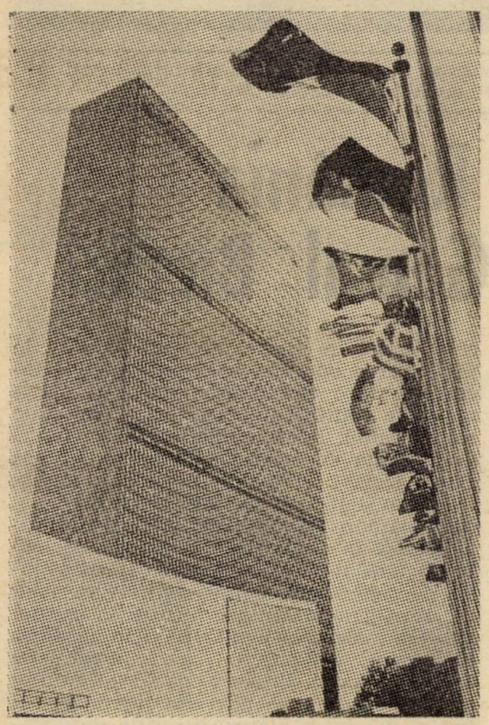

ceea ce s-a realizat pînă acum au fost făcute de mulți alți reprezentanți ai statelor în Adunarea Generală. Pentru ministrul de externe al Egiptului, Ismail Fahmy, apariția destinderii constituie evoluția internațională cea mai importantă din ultimii ani. Dar ea trebuie continuată și consolidată, în interesul tuturor statelor, cu condiția ca acest lucru să nu se realizeze pe seama unora dintre ele. Preocuparea aceasta trebuie să fie datoria și dreptul tuturor statelor lumii. „Ceea ce trebuie respins, a arătat ministrul egiptean, este sistemul în care un stat sau un grup de state monopolizează dreptul de a impune decizii care afectează destinele popoarelor".

Numeroase alte apeluri au fost adresate în Adunarea Generală la neprecupețirea nici unui efort pentru a se crea condiții ca omenirea să-și poată valorifica, în pace și cooperare internațională constructivă, valorile sale materiale și spirituale. Evocînd, în acest context, evoluțiile pozitive înregistrate pe continentul european, George Macovescu a afirmat că „guvernul român apreciază că rezultatele obținute pînă acum creează condiții pentru încheierea cu succes a fazei de elaborare a documentelor și ținerea, cît mai curînd, a celei de-a treia faze a conferinței, la cel mai înalt nivel. Documentele ce vor fi adoptate cu acest prilej trebuie să ducă la definirea marilor principii ale relațiilor dintre statele europene, să deschidă calea colaborării pașnice multilaterale între toate statele continentului, să ofere fiecărei națiuni garanții împotriva oricăror acte de folosire a forței sau amenințării cu forța și ingerinței în afacerile sale interne, să-i permită să se dezvolte liber și nestingherit".

Realizarea destinderii, avînd drept obiectiv salvgardarea păcii — bun suprem comun al întregii omeniri — este indisolubil legată de înfăptuirea dezarmării generale și în primul rînd a celei nucleare. „Nu putem scăpa din vedere, arăta ministrul de externe român, că, în timp ce la Geneva se desfășoară tratative de dezarmare, cursa înarmărilor, extinderea armelor nucleare, chimice și bacteriologice și a altor mijloace de distrugere în masă creează grave pericole pentru pacea omenirii, pentru însăși civilizația umană. Națiunile Unite au datoria să țină seama de această realitate gravă și să ia măsuri în consecință... Guvernul român se pronunță pentru adoptarea unor măsuri concrete de oprire a cursei înarmărilor, de reducere a bugetelor militare, reducere a trupelor, lichidare a bazelor militare străine, a blocurilor militare, adoptarea de către toate statele a unor angajamente solemne care să pună capăt oricărei agresiuni sau amestec în treburile interne ale altor state. După părerea noastră, numai pe calea încetării producției de arme nucleare și trecerii — pe baza unor înțelegeri corespunzătoare — la distrugerea stocurilor existente, va putea fi oprită proliferarea armelor atomice".

Alți vorbitori au arătat că, în absența unor tratate multilaterale complexe și complete, care să interzică înarmările și experiențele nucleare în scopuri militare, s-ar putea ajunge la apariția de noi state nucleare. O soluție parțială, binevenită și eficientă, prin forța exemplului ei, ar putea-o constitui stabilirea a tot mai multe zone denuclearizate.

„Ne revine nouă, tuturor membrilor Națiunilor Unite — a subliniat ministrul român — să întreprindem pași hotărîți pe calea instaurării unor relații noi între toate popoarele lumii, în realizarea unei ordini economice și politice noi pe arena internațională. În acest fel, vom acționa în concordanță cu aspirațiile vitale ale tuturor popoarelor pentru lichidarea deplină a vechii politici imperialiste de forță și dictat, a colonialismului și neocolonialismului, a oricăror forme de amestec și presiuni".

Subliniind necesitatea unei juste distribuiri a bunăstării lumii, numeroși reprezentanți ai țărilor în curs de dezvoltare au semnalat că problemele economice reclamă atenția cea mai urgentă și examinarea cea mai pătrunzătoare de către O.N.U. Ei au arătat că inegalitățile și distorsiunile economice au la bază vechiul sistem economic, discriminatoriu și inechitabil. „A sosit timpul respingerii ideii potrivit căreia tot ceea ce pot face unele state este să acționeze ca simpli pioni ai unui complicat joc al politicilor monetare și fiscale internaționale, stabilite de un grup select de state, a declarat ministrul de externe al Tanzaniei, John Malecela. Respingem ca total inacceptabilă pentru poporul nostru situația în care el trebuie să îndure sărăcie și privațiuni, ca urmare a cutremurelor monetare puse în mișcare, în anumite cazuri, de speculanți lacomi, de magnați și capitaliști lipsiți de scrupule, a căror preocupare majoră este pur și simplu aceea de a cîștiga cît mai mult, de dragul cîștigului".

Dezbaterile generale au relevat, pe de altă parte, constatarea că marile probleme care confruntă comunitatea internațională nu pot fi soluționate de un grup restrîns de state. Găsirea unor soluții echitabile și trainice impun participarea, pe picior de egalitate, a tuturor statelor interesate, determină creșterea rolului țărilor mici și mijlocii în viața internațională. Șeful delegației române menționa, în context, că instaurarea unor relații cu adevărat democratice și echitabile în lume, înaintarea omenirii pe calea progresului multilateral sînt intrinsec legate de realizarea unei noi ordini economice și politice internaționale.

Puternic subliniată, în acest sens, a fost ideea dezvoltării ample a colaborării și cooperării internaționale, imperativ major al contemporaneității, izvorît din realitatea pregnantă a unei lumi a interdependențelor, în care schimbul de valori materiale și spirituale este o condiție fundamentală a progresului. „Țările nu trebuie să uite de interdependență, afirma ambasadorul Italiei, Eugenio Plaja. Ele trebuie să încerce să construiască o ordine comercială și monetară care să ne ajute pe toți să mergem înainte, pe o bază mai bună și, înainte de toate, mai justă". Reprezentantul Columbiei, ambasadorul Aurelio Caicedo sublinia, la rîndul său : „Interdependența tuturor popoarelor globului a fost îndeajuns demonstrată și a devenit clar că atît oamenii care trăiesc în sărăcie, cît și cei care se bucură de bunăstare sînt componenți ai aceleiași entități, ce trebuie reanalizată cu spirit de dreptate, cu curaj și înțelepciune, pentru a crea o lume mai echilibrată și mai sigură".

În vederea progresului mai rapid al țărilor în curs de dezvoltare este necesar să se acționeze cu mai multă fermitate pentru așezarea relațiilor între țările dezvoltate și cele în curs de dezvoltare pe principii echitabile, care să favorizeze eforturile proprii pe drumul propășirii economice și sociale. A sosit momentul — sublinia ministrul român — cînd trebuie să acționăm cu energie pentru lichidarea marilor decalaje în situația economică a diferitelor state, pentru apropierea grabnică a nivelurilor de dezvoltare a statelor.

O altă cerință importantă a reașezării pe baze noi a raporturilor economice internaționale o constituie înlăturarea măsurilor discriminatorii din calea schimburilor economice, accesul cît mai larg al tuturor statelor la realizările științei și tehnicii contemporane.

România — ea însăși o țară în curs de dezvoltare — amplifică și diversifică raporturile sale economice cu celelalte state în curs de dezvoltare, ca o expresie a solidarității sale cu eforturile acestor țări vizînd emanciparea lor economică, socială și națională. Acțiunile politice ale conducerii statului nostru — numeroasele vizite ale președintelui Nicolae Ceaușescu în țări în curs de dezvoltare de pe toate continentele — și acordurile economice încheiate în ultimii ani pun accentul pe utilizarea superioară a resurselor materiale și umane ale României și ale acestor țări, contribuie la formarea cadrelor din statele respective, răspund intereselor reciproce de dezvoltare a industriei, agriculturii și altor ramuri economice în vederea accelerării progresului lor economico-social.

„În spiritul tradițiilor proprii de luptă pentru libertate și dreptate, România se ridică hotărît împotriva oricărei forme de colonialism și neocolonialism, de dominație străină, susține cu fermitate dreptul popoarelor la autodeterminare și existență de sine stătătoare, cere aplicarea integrală a Declarației cu privire la acordarea independenței țărilor și popoarelor coloniale. Poporul român, care nu cunoaște și res-

pinge rasismul și șovinismul, condamnă în mod energic regimurile minoritare, anacronice din Africa de Sud și Rhodesia, politica de discriminare rasială și apartheid" — a subliniat ministrul de externe al țării noastre. El a reafirmat de la tribuna Adunării Generale a O.N.U. „solidaritatea militantă a poporului și guvernului român cu lupta dreaptă a mișcărilor de eliberare națională, cărora le acordăm sprijin multilateral, diplomatic și material".

Numeroși alți vorbitori au exprimat satisfacția lor pentru evoluția pozitivă a procesului decolonizării, în urma schimbărilor intervenite în Portugalia, dispoziția guvernelor lor de a sprijini acest proces. În unanimitate, discursurile rostite în plenul Adunării au conținut aprecierea că acest proces reprezintă începutul sfîrșitului erei coloniale.

„Edificarea unor relații internaționale economice și politice de tip nou presupune perfecționarea cadrului de participare și de acțiune a statelor la viața internațională. Un rol tot mai important revine Organizației Națiunilor Unite. Animată de dorința de a aduce o contribuție pozitivă la folosirea deplină a posibilităților și mecanismului oferite de O.N.U. pentru rezolvarea problemelor internaționale și promovarea cooperării și înțelegerii între state, a declarat ministrul român, România a propus ca Adunarea Generală să examineze modalitățile de întărire a eficienței și capacității de acțiune a Organizației, astfel încît ea să reflecte noile realități social-politice din lume, să corespundă tendințelor de democratizare a vieții internaționale".

Puncte de vedere cu privire la O.N.U., la experiența, prestigiul și capacitatea Organizației, la acțiunile ce trebuie întreprinse pentru a face ca Națiunile Unite să ofere permanent o sursă de autentică inițiativă au exprimat numeroși reprezentanți ai statelor. Multe observații au caracter critic. Unele subiective, altele obiective. O serie de remarci vizează activitatea Consiliului de Securitate, procedurile sale, altele, universalitatea Organizației, sau neaplicarea prevederilor Cartei.

Cu toate acestea, arăta ministrul de externe al Camerunului, Vincent Efon, „deși o parte din progresul pe drumul destinderii a fost realizat în afara O.N.U., acest lucru nu trebuie interpretat ca un eșec al Organizației în misiunea ei. Timp de 29 de ani, Națiunile Unite au fost, grație unicității și universalității lor, un important forum internațional pentru contacte, schimburi de vederi și reflectare colectivă asupra problemelor comune ale omenirii".

„Capacitatea O.N.U. de a face față problemelor pe care le are de rezolvat depinde în ultima analiză de voința politică a țărilor membre, aș spune de obligația lor de a găsi soluții acceptabile care să corespundă intereselor tuturor popoarelor și de a îndeplini obligațiile asumate prin Cartă și prin alte instrumente internaționale, angajamentele la care au subscris prin rezoluțiile O.N.U." — a declarat ministrul român.

În încheiere, șeful delegației române a subliniat că reprezentanților statelor membre le revine sarcina consacrării tuturor eforturilor pentru ca actuala sesiune să marcheze, în istoria Organizației Națiunilor Unite, un important pas înainte în găsirea de soluții pentru problemele cu care este confruntată omenirea.

Aspect de la primirea de către tovarășul Nicolae Ceaușescu a președintelui Consiliului Executiv Federal al R.S.F. Iugoslavia, Gemal Biedici

Vizita în România a tovarășului Gemal Biedici

Între 4 și 7 octombrie a.c. ne-a vizitat țara, la invitația tovarășului Manea Mănescu, prim-ministru al Guvernului Republicii Socialiste România, tovarășul Gemal Biedici, președintele Consiliului Executiv Federal al Republicii Socialiste Federative Iugoslavia.

Primit de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, premierul iugoslav a fost purtătorul unui mesaj prietenesc adresat tovarășului Nicolae Ceaușescu, poporului român de președintele Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia, președintele R. S. F. Iugoslavia, tovarășul Iosip Broz Tito. Mulțumind, tovarășul Nicolae Ceaușescu l-a rugat pe oaspete să transmită tovarășului Iosip Broz Tito, celorlalți conducători de partid și de stat iugoslavi cordiale salutări prietenești, urări de noi și însemnate succese Uniunii Comuniștilor, popoarelor iugoslave în opera de edificare socialistă a țării.

Dezvoltarea multilaterală, adîncirea și intensificarea raporturilor frățești de prietenie și colaborare — colaborare caracterizată printr-un înalt grad de încredere, respect și înțelegere reciprocă — ca și existența posibilităților reale de ridicare pe noi culmi a relațiilor reciproce pe linie de partid și de stat, în beneficiul popoarelor român și iugoslave, al socialismului și păcii au fost evidențiate cu profundă satisfacție în timpul întrevederii, subliniindu-se contribuția hotărîtoare a întîlnirilor și convorbirilor directe, devenite tradiționale, între președinții Ceaușescu și Tito. Trăinicia bunelor raporturi ce se dezvoltă constant între cele două țări socialiste vecine, sentimentele de caldă prietenie frățească și solidaritate ce unesc popoarele român și iugoslave și, mai ales, dorința lor nestrămutată de a extinde și aprofunda colaborarea dintre ele, de a situa aceste raporturi pe o treaptă superioară își au temeiul în realizările remarcabile obținute de România și Iugoslavia, în eforturile susținute ale ambelor țări spre accelerarea construcției socialiste.

Convorbirea, prilejuită de primirea la președintele Nicolae Ceaușescu, asupra unor aspecte ale actualității politice internaționale a relevat identitatea pozițiilor celor două țări și partide în principalele probleme ale mișcării comuniste și muncitorești, ale vieții internaționale. Țări socialiste, țări europene, țări balcanice, România și Iugoslavia se situează pe poziții realiste în abordarea și înțelegerea conceptului de securitate europeană, în promovarea cursului spre înțelegere și încredere, spre conlucrare fructuoasă între națiunile continentului nostru, între toate statele lumii. Reafirmîndu-și voința fermă de a milita cu consecvență pentru nobila cauză a păcii și destinderii internaționale, România și Iugoslavia sînt interesate — și desfășoară o bogată activitate politico-diplomatică în acest sens — pentru promovarea unei noi ordini politice și economice internaționale, pentru edificarea unor noi relații, democratice, menite să asigure suveranitatea, independența și integritatea teritorială a fiecărui stat, respectarea dreptului sacru, imprescriptibil, al tuturor popoarelor de a se dezvolta liber, de a-și hotărî de sine stătător direcțiile dezvoltării, de a participa în condiții de deplină egalitate, indiferent de mărime, la soluționarea complexelor probleme ce confruntă omenirea.

Convorbirile dintre primul ministru român, Manea Mănescu, și președintele Consiliului Executiv Federal al R. S. F. Iugoslavia, Gemal Biedici, prilejuite de vizita în țara noastră a premierului iugoslav, au acoperit un larg evantai de probleme în care România și Iugoslavia sînt reciproc interesate. Cum era și firesc, pe un loc central s-au situat schimburile de păreri în problema relațiilor bilaterale. Pe baza celor convenite la întîlnirea, din iulie 1971 de la Neptun, între președinții Nicolae Ceaușescu și Iosip Broz Tito, premierii român și iugoslav au procedat la un amplu dialog privind măsurile concrete de promovare, în continuare, a colaborării într-o diversitate de domenii dintre cele două țări socialiste vecine. Au fost relevate cu satisfacție posibilitățile largi ce există pentru extinderea și adîncirea cooperării și specializării în producție.

Vizita de lucru în România a președintelui Consiliului Executiv Federal al R. S. F. Iugoslavia, convorbirile fructuoase care au avut loc cu acest prilej s-au desfășurat într-o atmosferă caldă, de deplină încredere și înțelegere reciprocă, caracteristică relațiilor de prietenie și bună vecinătate dintre popoarele român și iugoslav. Această vizită a fost, de asemenea, un prilej de reafirmare a hotărîrii celor două țări socialiste vecine de a acționa consecvent pentru adîncirea continuă a prieteniei și colaborării reciproce, în interesul popoarelor ambelor țări, în beneficiul socialismului, păcii și securității internaționale.

Ilie Olteanu

BERLIN

Jubileul R. D. Germane

Corespondență de la Constantin Varvara

Prezidiul adunării festive de la Berlin cu prilejul aniversării Republicii Democrate Germane. La tribună, Erich Honecker, prim-secretar al C.C. al P.S.U.G.

La 7 octombrie, R.D. Germană a sărbătorit primul sfert de veac din istoria sa. De la Muntele Fichtelberg la Capul Arkona, de la Oder la Elba, pe întreg cuprinsul țării au avut loc ample manifestări consacrate jubileului întemeierii republicii. Firește, cele mai importante s-au desfășurat în capitala R.D.G. În ajunul sărbătorii, pe bulevardul Unter den Linden a avut loc o impresionantă demonstrație cu torțe, la care au participat 200 000 de tineri. În dimineața zilei de luni, pe una din magistralele moderne ale capitalei R.D. Germane, Karl-Marx-Alee, a fost organizată o paradă militară a unităților armatei populare naționale.

Pînă seara tîrziu, în orașele și satele republicii au avut loc numeroase serbări populare, expresie a bucuriei și entuziasmului cu care oamenii muncii au întîmpinat jubileul întemeierii R. D. Germane.

În săptămîna ce a precedat marea sărbătoare, colectivele întreprinderilor socialiste, muncitorii de pe ogoarele țării au obținut importante succese pe frontul muncii. Totodată, s-au totalizat, pe scară națională, rezultatele numeroaselor inițiative de masă, printre care — „orașele și satele noastre — tot mai frumoase", „economia materialelor", și altele care au însemnat economii de milioane de mărci.

Cel mai important moment al suitei de manifestări l-a constituit adunarea festivă din Werner-Seelenbinder-Halle, unde Erich Honecker, prim-secretar al C.C. al P.S.U.G., a vorbit pe larg despre semnificația evenimentului de la 7 octombrie 1949, a prezentat un bilanț al realizărilor obținute de R.D. Germană în cei 25 de ani de la întemeierea sa, a precizat principalele direcții actuale ale dezvoltării economice și sociale a țării, perspectivele apropiate și mai îndepărtate ale evoluției societății socialiste din R.D.G., poziția partidului și guvernului față de principalele probleme internaționale.

Referindu-se la rădăcinile istoriei apariției R. D. Germane, Erich Honecker a subliniat : „Un sfert de veac de existență a R.D. Germane a însemnat intrarea poporului nostru în era socialismului, înnoirea din temelii a existenței sale sociale, participarea activă a poporului nostru, sub conducerea clasei muncitoare și a partidului ei, la transformarea revoluționară a lumii. Pentru ca ideile invincibile ale lui Marx, Engels, Lenin să devină prezentul nostru au luptat cei mai buni fii ai clasei muncitoare germane. Socialismul a fost obiectivul care a însuflețit rezistența antifascistă în închisori și lagăre de concentrare, în brigăzile internaționale, în perioada de ilegalitate și în emigrație".

În continuare, primul secretar al C.C. al P.S.U.G. a arătat că cei 25 de ani au însemnat un drum de muncă încordată, o perioadă de oțelire și verificare în lupta de clasă. În acest răstimp, clasa muncitoare, țăranii cooperatori, reprezentanții intelectualității, toți oamenii muncii, toate forțele poporului, unite în Frontul Național, au contribuit la realizările obținute. „Nimeni nu credea, la început, — a spus Erich Honecker — că este ușor de înfăptuit ceea ce am făcut noi, dar, în pofida tuturor dificultăților și ostilităților imperialiste, noi ne-am atins țelurile".

Au fost relevate, în altă ordine de idei, principalele momente ale transformărilor sociale petrecute în cei 25 ani. Astfel, întreprinderile celor îmbogățiți de pe urma războiului și ale criminalilor naziști au fost confiscate și trecute în mîna celor ce muncesc. Prin reforma agrară democratică s-a înfăptuit revendicarea de secole a țăranilor de a trăi pe un pămînt liber. Prin reforma democratică a învățămîntului, școlile și universitățile și-au deschis porțile pentru copiii muncitorilor și țăranilor. Toate acestea au constituit jaloane pe calea spre o nouă eră în istoria R.D.G.

Trecînd la prezentarea principalelor succese obținute în edificarea societății socialiste dezvoltate, primul secretar al C.C. al P.S.U.G. a arătat că, astăzi, în ceea ce privește volumul producției industriale, R.D.G. și-a cucerit unul din primele zece locuri în lume. La întemeierea R.D.G., produsul național anual era de 22 miliarde mărci, ca în 1973 să ajungă la 127 miliarde mărci, ceea ce înseamnă o creștere de aproape 6 ori. Industria R.D.G. produce astăzi în șase săptămîni tot atît cît producea pe ansamblul anului 1949. În cel de al treilea an al realizării hotărîrilor celui de al VIII-lea Congres al P.S.U.G., producția de mărfuri industriale a depășit pentru prima oară un volum de 200 miliarde mărci, iar, la sfîrșitul anului 1974, se estimează că ea va ajunge la 220 miliarde mărci.

După ce a subliniat rolul hotărîtor al clasei muncitoare în înfăptuirea transformărilor profunde în structura societății, Erich Honecker a arătat că în centrul politicii P.S.U.G. se află bunăstarea omului. El a trecut în revistă înfăptuirile sociale din R.D.G., îmbunătățirea condițiilor de locuit, sporirea veniturilor oamenilor muncii, a ajutoarelor pentru familiile numeroase, creșterea pensiilor etc. Știm bine cîte mai sînt de făcut — a spus Erich Honecker. Numeroase sarcini pe care încă nu le-am putut soluționa necesită noi eforturi, așa cum din succesele noastre rezultă noi exigențe. Înțelegem limpede, a continuat Erich Honecker, că nu putem consuma decît ceea ce producem. Există astfel o legătură nemijlocită între inițiativele apărute în cadrul întrecerii — care accelerează progresul tehnico-științific, economisesc energie, materiale și timp de lucru — și dezvoltarea politicii noastre în domeniul social.

Abordînd unele probleme internaționale, primul secretar al C.C. al P.S.U.G. a subliniat că politica de coexistență pașnică devine, în prezent, într-o măsură tot mai mare, o normă a relațiilor între state cu orînduiri sociale diferite. După perioada gravă și primejdioasă a „războiului rece", s-a reușit să se ajungă la o fază de destindere internațională. Erich Honecker s-a pronunțat pentru încheierea neîntîrziată și cu rezultate pozitive a Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa la nivelul cel mai înalt, în interesul tuturor statelor participante. El a reafirmat politica de alianță frățească cu Uniunea Sovietică și cu alte state socialiste, subliniind, în același timp, că R.D.G. dezvoltă relațiile sale cu țările capitaliste pe baza principiilor avantajului reciproc, a neamestecului, precum și a respectării suveranității și integrității teritoriale.

„În ceea ce privește raporturile R. D. Germane cu R. F. Germania — a arătat Erich Honecker — tratatele și acordurile încheiate oferă toate premisele pentru a se obține noi rezultate pozitive pe calea normalizării relațiilor. În mod cert, posibilitățile în această direcție nu au fost încă epuizate. Se înțelege că aceasta reclamă dorință și bunăvoință de ambele părți. Noi pornim de la ideea că relații raționale în-

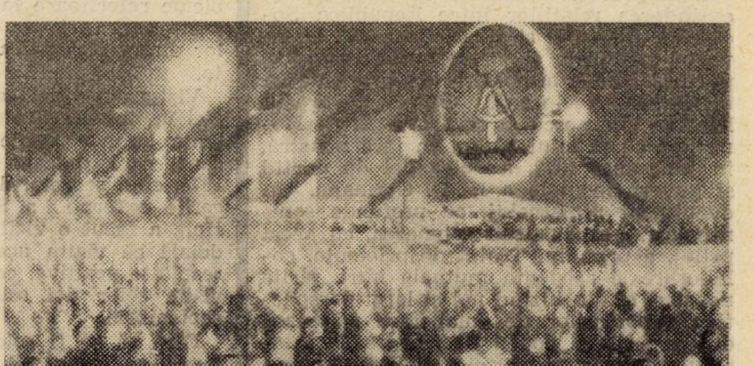

Unter den Linden. Grandioasă manifestație cu torțe a reprezentanților tineretului din întreaga republică

tre R.D.G. și R.F.G. sînt nu numai în avantajul celor două state germane, dar servesc și procesului de destindere în întreaga Europă".

În încheierea cuvîntării sale, primul secretar al C.C. al P.S.U.G. a subliniat sarcinile actuale ale dezvoltării economice și sociale ale R.D.G. — sporirea eficienței în industrie și agricultură, modernizarea instalațiilor productive, introducerea de noi procese tehnologice, economisirea de forțe de muncă și materiale, perfecționarea conducerii și planificării economiei naționale, a formelor de stimulare materială. Arătînd că, în prezent, se acționează cu toată energia pentru îndeplinirea planului și pentru pregătirea următorului plan, care va duce mai departe progresul realizat de R.D.G. și va pregăti bilanțul ce va fi prezentat celui de al IX-lea Congres al P.S.U.G., Erich Honecker a anunțat că se lucrează la elaborarea proiectului următorului plan cincinal și a direcțiilor dezvoltării societății socialiste a R.D.G. pînă în 1990.

Alături de alte delegații de peste hotare, la principalele manifestări din capitala R. D. Germane care au marcat sărbătorirea jubileului existenței sale, a fost prezentă delegația Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste, condusă de tovarășul Ștefan Voitec, membru al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., vicepreședinte al Consiliului de Stat, vicepreședinte al Consiliului Național al F.U.S. O clară ilustrare a sentimentelor pe care le nutrește poporul român față de poporul R. D. Germane și-a găsit expresia în mesajul de felicitare al conducătorilor de partid și de stat ai României socialiste în care se urează comuniștilor, tuturor oamenilor muncii din R.D.G. noi și mari succese în edificarea societății socialiste dezvoltate, în activitatea multilaterală pentru înflorirea patriei lor, în lupta pentru triumful cauzei generale a socialismului și păcii în Europa și în lume. Țara noastră, care a salutat cu căldură întemeierea primului stat german al muncitorilor și țăranilor — fiind unul din primele state care au recunoscut și au stabilit relații diplomatice cu R. D. Germană — s-a pronunțat și a acționat cu consecvență pentru recunoașterea dreptului legitim al R.D.G. — stat socialist suveran și independent — de a participa în condiții de deplină egalitate, nestingherit, la viața internațională, la activitatea O.N.U. și a altor organizații și organisme internaționale.

Între proletariatul român și german, între forțele democratice ale celor două popoare există îndelungate tradiții de solidaritate militantă, partidele noastre comuniste acordîndu-și reciproc sprijin în anii grei ai luptei ilegale împotriva exploatării și asupririi, împotriva imperialismului, reacțiunii și fascismului.

Legăturile de solidaritate dintre P.C.R. și P.S.U.G., contactele și întîlnirile dintre conducerile de partid și de stat din cele două țări au ridicat colaborarea reciprocă dintre cele două țări și popoare pe un plan superior, dînd noi dimensiuni raporturilor tradiționale de prietenie.

O contribuție esențială la adîncirea și extinderea relațiilor între Republica Socialistă România și R. D. Germană au avut-o întîlnirile și convorbirile rodnice, purtate într-o atmosferă de prietenie și înțelegere reciprocă, dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășul Erich Honecker cu prilejul vizitei în țara noastră, în luna mai 1972, a delegației de partid și guvernamentale a R. D. Germane. Un eveniment remarcabil, cu profunde semnificații, l-a constituit semnarea, cu acest prilej, a primului Tratat de prietenie, colaborare și asistență mutuală între țările noastre, el deschizînd noi și largi perspective raporturilor de colaborare frățească dintre țările și popoarele noastre, în interesul reciproc, al cauzei socialismului, păcii și securității în lume.

Primirea de către primul ministru al Cubei, Fidel Castro (mijloc), a senatorilor americani Claiborne Pell (stînga) și Jacob Javits

HAVANA

Vizita senatorilor americani

Corespondență de la Mihai Fabian

La sfîrșitul lunii trecute, senatorii nord-americani Claiborne Pell și Jacob Javits — membri ai Comisiei pentru afaceri externe a Senatului — însoțiți de un grup de 30 de ziariști, s-au aflat, timp de trei zile, într-o vizită „de cunoaștere" în Cuba, în baza aprobării guvernului acestei țări. La sosirea în Havana, Javits, senator republican, a declarat că obiectivul acestei vizite este „revizuirea relațiilor dintre Statele Unite și Cuba", iar Pell, senator democrat, a precizat că ei au venit „pentru a vedea și asculta". Ambii au apreciat vizita drept istorică. „Vom căuta să înțelegem atitudinea guvernului cubanez și sentimentul general din această țară", a adăugat Javits, care a menționat că „Statele Unite trebuie să-și schimbe atitudinea cu privire la Cuba".

Ziarul „Granma" informează că senatorii au fost primiți de primul ministru Fidel Castro, de președintele republicii, Osvaldo Dorticos Torrado, de primul vicepremier, Carlos Rafael Rodriguez, și de ministrul relațiilor externe, Raul Roa. De asemenea, ei au conferit cu miniștrii educației și sănătății, informîndu-se asupra succeselor realizate de Cuba în aceste domenii, și au vizitat unele obiective economice din Havana și din împrejurimi. Potrivit afirmațiilor celor doi senatori, făcute în cadrul unei conferințe de presă, cu aceste prilejuri au fost abordate probleme referitoare la o multitudine de aspecte care privesc îmbunătățirea relațiilor dintre Republica Cuba și Statele Unite.

Vizita celor doi senatori, care a suscitat aici un interes deosebit, a confirmat existența unor contacte cubano—nord-americane, care datează cel puțin din iulie 1974, cînd secretarul Comisiei pentru afacerile externe a Senatului S.U.A., Pat Holt, a făcut o vizită la Havana. Fără îndoială că vizita acestuia a marcat unele rezultate pozitive, ceea ce a făcut posibilă vizita celor doi senatori în cursul lunii septembrie.

Fără să se fi soldat cu rezultate spectaculoase (senatorii au venit doar să se informeze și nu să negocieze), această vizită — aprecia Jacob Javits, în cadrul conferinței de presă — înseamnă că „gheața a fost practic spartă", lăsînd să se înțeleagă că, în viitor, vom asista la alte contacte cubano—nord-americane, menite să ducă la o normalizare a relațiilor.

Firește, contenciosul cubano—nord-american continuă să rămînă încă extrem de încărcat, discursul lui Fidel Castro cu prilejul sărbătoririi a 14 ani de la crearea comitetelor pentru apărarea revoluției nelăsînd nici un dubiu în această privință.

După întoarcerea senatorilor americani în Statele Unite, John King, purtător de cuvînt al Departamentului de Stat, precizează, în cadrul conferinței sale de presă cotidiene, că „pentru moment, politica americană față de Cuba rămîne neschimbată"; totodată, el a menționat că Departamentul de Stat „contestă" opinia senatorilor Jacob Javits și Claiborne Pell, după care actualele circumstanțe ar favoriza o luare de contact între guvernele american și cubanez. Potrivit președintelui Ford, guvernul american — a precizat purtătorul de cuvînt — își rezervă posibilitatea de a adopta o nouă atitudine față de Havana, după consultările cu țările membre ale O.S.A. (Organizația Statelor Americane) și în cadrul acestei organizații.

Succesiv, secretarul de stat american, Henry Kissinger, declara, săptămîna trecută, că Statele Unite preconizează modificarea relațiilor lor cu Cuba, în acord cu celelalte țări ale emisferei americane. Vorbind despre relațiile S.U.A. cu țările din emisfera americană, în cadrul unui dineu în onoarea miniștrilor afacerilor externe și a reprezentanților țărilor din America Latină, prezenți la New York, la cea de-a 29-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U., Henry Kissinger a declarat: „Sîntem gata să discutăm relațiile politice din emisfera occidentală și reorganizarea Organizației Statelor Americane într-un spirit deschis și acordînd atenție opiniei predominante din O.S.A. și din cadrul conferinței miniștrilor afacerilor externe (din emisferă) care va avea loc, în luna martie, la Buenos Aires".

Inițiative privind relațiile interamericane

După două zile de dezbateri, Consiliul permanent al Organizației Statelor Americane (O.S.A.) a adoptat, în unanimitate, hotărîrea de a convoca, la 8 noiembrie, la Quito (Ecuador), o reuniune a miniștrilor de externe ai țărilor membre ale O.S.A. Reuniunea va discuta cererea prezentată de Costa Rica, Venezuela și Columbia, referitoare la ridicarea sancțiunilor diplomatice și economice impuse Cubei cu 10 ani în urmă de respectiva organizație.

Este pentru prima dată cînd problema Cubei figurează oficial pe o agendă de lucru a unui organism latino-american. Mereu prezentă, mai ales în ultimii ani, ea a figurat frecvent în luările de poziție ale statelor din zonă, detașînd adesea evoluții semnificative ale unor politici externe. A rămas, însă, la nivelul unor enunțări de atitudine cu caracter individual, identificabile mai ales în cazul statelor latino-americane a căror diplomație consemna deschideri spre probleme ale lumii și spre lume, pentru a trece, cu timpul, spre întrunirea unor adeziuni din ce în ce mai largi. Problema reluării relațiilor diplomatice cu Cuba și a ridicării sancțiunilor economice a constituit teren de confruntare între diverse optici politice, degajînd, în primul rînd, opoziția Statelor Unite, sau cel puțin evitarea abordării unei asemenea chestiuni într-un cadru organizat. Ceea ce nu înseamnă că ea a rămas o problemă exclusiv de culise diplomatice. Din contră, enunțarea și argumentarea ei la diverse reuniuni interamericane au fost de natură s-o mențină mereu prezentă între problemele deschise cele mai controversate ale acestei zone.

La originea situației de azi se află o hotărîre adoptată în 1964 de Organizația Statelor Americane, căreia, ca membre, i s-au supus toate țările semnatare, cu excepția Mexicului. Acțiunea a început în 1962, la propunerea guvernului Venezuelei. Cuba a fost exclusă din organizație, s-a instituit blocada economică și s-a decis ruperea relațiilor diplomatice cu acest stat de către toate celelalte state membre. Procesul nu a fost rapid, ci s-a extins de-a lungul a doi ani de dezbateri aprinse.

Într-un interviu acordat la Ciudad de Mexico de ministrul de externe Emilio Rabasa, aceasta ne explica poziția de principiu, neschimbată pînă astăzi, a Mexicului : „Noi credem, aceasta am spus-o la a noua sesiune de consultare, că instrumentele atunci aplicabile ale structurii interamericane nu autorizau trecerea la acțiunea pe care au adoptat-o toate țările O.S.A., cu excepția Mexicului. Noi am spus că, dacă orientarea noastră este greșită, sîntem dispuși să mergem la Curtea Internațională de Justiție, dacă se pune această problemă. Nu s-au prezentat vreodată faptele în fața Curții. De aceea, Mexicul a gîndit atunci — și timpul a confirmat aceasta — că a avut dreptate. Vedeți, acum, că țări ca Argentina, Peru, multe țări din Marea Caraibilor au deja relații, iar altele sînt dornice să aibă relații cu Cuba".

Pentru a se realiza, la Quito, anularea hotărîrii din 1964 vor fi necesare două treimi din voturi, condiție cerută de Statele Unite, care au acceptat să participe la întrunire, dar nu au furnizat nici o indicație asupra modului în care vor vota. Țările care vor trebui să se pronunțe sînt în număr de 21, adică semnatarele Tratatului interamerican de asistență reciprocă, încheiat la Rio de Janeiro în 1947. Dintre acestea, un număr ce tinde să asigure cele două treimi necesare pare să fie de pe acum de acord să semneze anularea unei decizii, care este apreciată ca absurdă, un produs al războiului rece, un act arbitrar și periculos. Deschizînd dezbaterile din cadrul Consiliului permanent al O.S.A., care au avut loc de curînd la Washington și în urma cărora s-a stabilit examinarea blocadei impuse Cubei, ministrul costarican al relațiilor externe, Gonzalo Facio, unul din cei mai activi diplomați angajați în sprijinul acestei idei, preciza că sancțiunile votate de O.S.A. în 1964 constituie un anacronism evident în noua eră de destindere și colaborare între state cu sisteme social-politice diferite. Omologul său argentinian, Alberto Vignes, și-a susținut propunerea de renunțare „de jure" la sancțiunile contra Cubei printr-o pledoarie convingătoare pe tema dreptului suveran al fiecărei țări membre a O.S.A. de a stabili și întreține relații diplomatice cu oricare țară a lumii, inclusiv Cuba. De altfel, Havana are azi relații diplomatice cu Peru, Argentina, Jamaica, Guyana, Barbados,

Pozițiile țărilor Americii Latine

ARGENTINA : *Guvernul peronist a restabilit relațiile diplomatice cu Cuba la 24 mai 1974. Argentina se pronunță cu consecvență pentru înlăturarea sancțiunilor împotriva Cubei. Anul trecut, Argentina a aprobat acestei țări un credit pe șase ani în valoare de 1,2 miliarde dolari.*

BRAZILIA : *Cercuri oficiale au declarat că regimul militar aflat la conducerea țării din 1964 se va pronunța în favoarea suprimării sancțiunilor împotriva Cubei, însă nu va face nimic „pentru a încuraja sau descuraja acțiunile celorlalte țări".*

BOLIVIA : *Cercurile la putere nu manifestă o atitudine fermă față de problema ridicării sancțiunilor.*

CHILE : *Junta militară care l-a înlăturat pe președintele Salvador Allende în urmă cu un an se împotrivește cu fermitate reprimirii Cubei în Organizația Statelor Americane (O.S.A.). Încă se duceau lupte pe străzile orașului Santiago, cînd noile autorități militare au rupt relațiile cu Havana.*

COLUMBIA : *Guvernul președintelui Alfonso Lopez Michelsen consideră că sancțiunile împotriva Cubei nu sînt justificate și că ele trebuie abrogate. Anul trecut, Columbia și Cuba au semnat un acord privitor la condamnarea pirateriei aeriene.*

ECUADOR : *Guvernul președintelui Guillermo Rodriguez Lara se pronunță în favoarea ridicării embargoului împotriva Cubei.*

MEXIC : *Mexicul a fost singura țară a Americii Latine care nu a rupt relațiile cu Havana, nici după intrarea în vigoare a rezoluției O.S.A. Raporturile între cele două țări s-au dezvoltat considerabil în perioada actualului guvern mexican al președintelui Luis Echeverria.*

PERU : *Guvernul militar al președintelui Juan Velasco Alvarado militează cu consecvență pentru abrogarea sancțiunilor împotriva Cubei. Din luna iulie 1972, cînd Peru a reluat relațiile sale cu Republica Cuba, raporturile dintre cele două state s-au dezvoltat constant.*

URUGUAY : *Regimul președintelui Juan Maria Bordaberry a declarat că examinează situația din O.S.A. și raporturile cu Cuba.*

PARAGUAY : *Regimul generalului Alfredo Stroessner se pronunță cu hotărîre împotriva lichidării blocadei anticubaneze. El a spus că Paraguayul nu va relua relațiile cu Havana.*

VENEZUELA : *Guvernul venezuelan a declarat că sprijină eforturile ce au drept scop înlăturarea sancțiunilor împotriva Cubei. Președintele Carlos A. Perez a declarat că guvernul său este gata să examineze posibilitatea restabilirii relațiilor diplomatice cu Havana.*

COSTA RICA : *Atît vechiul, cît și actualul guvern se află printre susținătorii ridicării embargoului contra Cubei și reluării relațiilor diplomatice cu acest stat, conform principiului „pluralismului ideologic".*

NICARAGUA : *Generalul Anastasio Somoza, care a fost reales președinte al țării pentru următorii șase ani, se situează pe o poziție pronunțat anticubaneză.*

GUATEMALA : *A adoptat, de asemenea, o poziție anticubaneză.*

PANAMA : *Guvernul generalului Omar Torrijos a reluat recent relațiile diplomatice cu Republica Cuba.*

HONDURAS : *Regimul militar al generalului Osvaldo Lopez Arellano a declarat că este împotriva sancțiunilor aplicate Cubei. Nu a făcut nici o referire la posibilitatea reluării relațiilor diplomatice cu Havana.*

SALVADOR ȘI REPUBLICA DOMINICANĂ : *Se consideră că sînt în favoarea lichidării sancțiunilor împotriva Cubei.*

HAITI : *Nu și-a expus încă poziția în legătură cu această problemă.*

Majoritatea țărilor de limbă engleză din bazinul Mării Caraibilor *(Jamaica, Trinidad-Tobago, Barbados, Bahamas)* *au stabilit deja relații diplomatice și legături comerciale cu Republica Cuba, ignorînd rezoluția O.S.A. Aceste state se pronunță pentru suprimarea embargoului împotriva Cubei.*

(După agenția **Associated Press**)

Trinidad-Tobago, Panama. Favorabile relațiilor diplomatice sînt, de asemenea, Ecuador, Honduras, Costa Rica, Venezuela, Columbia.

În afară de această activitate diplomatică, au avut loc și intense schimburi economice. Comerțul Cubei cu țările latino-americane este mult în creștere. Revista „Time" indica cifra de 100 milioane de dolari pentru anul în curs, ceea ce ar reprezenta un spor de aproape 500 la sută, începînd din 1969 încoace. Înainte de moartea sa, președintele Argentinei, Juan Peron, a acordat Cubei credite pentru a cumpăra produse argentiniene, ca echipament pentru construcția de drumuri și articole textile. În luna iulie, la tîrgul comercial din apropierea Havanei — cel mai mare tîrg organizat de Argentina pe teritoriul altei țări — tranzacțiile au înregistrat cifre încă neatinse în relațiile dintre cele două state. În primăvara acestui an, Departamentul de Stat a permis filialelor argentiniene ale companiilor americane de automobile să vîndă Cubei 42 000 de vehicule.

Aceste activități diplomatice și economice merg, în mod evident, în contrasensul hotărîrii din 1964, spulberînd embargoul instituit atunci. Este reflexul cîtorva realități incontestabile, manifeste pregnant în ultimul timp. Relațiile întregului continent latino-american cu Statele Unite merg spre o afirmare din ce în ce mai pronunțată a independenței țărilor sud-continentale. Afirmarea suveranității de stat nu este compatibilă cu asocierea necondiționată a statelor latino-americane la interese ce nu concordă cu propriile lor interese naționale. Nu întîmplător s-a instituit, în ultimul an, formula „noului dialog" ce trebuie introdus în relațiile Americii Latine cu Statele Unite. Noul dialog presupune relații între egali, drepturi egale, neamestec în treburile interne, independență de acțiune și avantaj reciproc. Conștiente de modificările în concepțiile politice și economice ale statelor latino-americane, S.U.A. însele au adoptat o atitudine fără stridențe politice, ci, mai curînd, de maleabilitate discretă. De altfel, propria poziție față de Cuba indică o luare în studiu a problemei. În perioada recentă, la Havana s-au aflat în vizită senatorii Jacob Javits și Claiborne Pell, ceea ce marchează interesul pentru schimbările ce ar putea interveni în relațiile americano-cubaneze, după instalarea guvernului Ford.

În alt plan de idei, Organizația Statelor Americane trece, de mai multă vreme, printr-o perioadă de reconsiderări profunde, funcționalitatea și scopul ei fiind puse în discuție în mod direct. Accepția de for suprastatal, care dictează adoptarea unor hotărîri, este de mult respinsă de totalitatea statelor membre, indiferent de orientarea regimurilor lor și de barometrul relațiilor lor particulare cu Statele Unite. Se lucrează, mai ales în ultimii doi ani, la restructurarea organizației, în sensul accentuării profilului său economic, conform intereselor majore ale dezvoltării statelor membre. Ca urmare, însăși activitatea sa, mai veche sau mai nouă, este pusă sub semnul reevaluărilor, inclusiv hotărîrea din 1964 privind Cuba, considerat a fi unul din actele sale cele mai importante, cu efecte îndelungate.

Anca Voican

New Delhi. Șahinșahul Iranului, Mohammad Reza Pahlavi Aryamehr, și împărăteasa Farah sînt întîmpinați cordial de președintele Indiei, Fakhruddin Ali Ahmed, și premierul Indira Gandhi

DELHI

Convorbirile indiano-iraniene la nivel înalt

Corespondență de la Ion Puținelu

Vizita în India între 2 și 4 octombrie a Șahinșahului Iranului, Mohammàd Reza Pahlavi Aryamehr, ultimă etapă a turneului său întreprins în Asia, — cu escale anterioare în Singapore, Australia, Noua Zeelandă și Indonezia — a marcat un moment important al actualității politice asiatice, ilustrînd preocupările pentru dezvoltarea relațiilor bilaterale și promovarea unei largi cooperări între toate țările din zona litoralului de nord al Oceanului Indian.

Convorbirile oficiale de o bogată arie tematică — pe care suveranul iranian le-a purtat cu primul ministru al guvernului indian, Indira Gandhi, ca și cu conducătorii celorlalte țări vizitate, depășesc, prin semnificația lor, cadrul strict al dezvoltării relațiilor bilaterale, ele ilustrînd, totodată, eforturile țărilor respective pentru abordarea și soluționarea, într-un climat de pace, înțelegere și cooperare, a complexelor probleme cu care sînt confruntate statele din zonă. Comunicatul comun dat publicității la încheierea vizitei consemnează strînsa similitudine de vederi în problemele internaționale, regionale și bilaterale abordate, precum și dorința părților de a conlucra pentru ca „procesul general spre destindere și negocieri să fie extins la toate regiunile lumii". A fost reafirmată convingerea că „o ordine de pace și securitate în lume poate fi realizată numai prin aderarea strictă a tuturor țărilor la principiile neintervenției în treburile interne ale altor națiuni, respectul suveranității și integrității teritoriale și neadmiterii folosirii forței pentru soluționarea problemelor în dispută sau cîștiguri teritoriale".

În contextul exprimării acestor poziții de principiu au fost examinate atît relațiile bilaterale, care — s-a subliniat — au înregistrat o linie ascendentă după vizita din aprilie-mai a premierului indian la Teheran, cît și o serie de probleme politice și economice actuale de interes regional. Consemnînd posibilitățile de lărgire și diversificare, pe multiple planuri, a relațiilor dintre cele două țări, părțile au convenit să acționeze, totodată, pentru normalizarea relațiilor dintre țările din zonă și, pe această bază, să dezvolte cooperarea economică între toate statele din regiune, pentru afirmarea lor de sine stătătoare, fără vreun amestec dinafară. Este edificatoare, în acest sens, consemnarea din Comunicatul comun prin care se arată că, „în calitatea de țări membre ale comitetului ad-hoc al O.N.U. în problemele Oceanului Indian, părțile au luat notă cu satisfacție de faptul că ideea de zonă a păcii, liberă de rivalități, tensiuni și escaladări militare a Oceanului Indian a cîștigat o largă acceptare și sprijin, tot mai multe state apreciind că aplicarea rezoluțiilor O.N.U., în această problemă, va contribui la întărirea păcii și securității și la promovarea intereselor reale ale țărilor limitrofe". Făcînd un apel la intensificarea eforturilor de către toți cei interesați pentru ca Oceanul Indian să devină o zonă a păcii, Comunicatul subliniază că „pacea și securitatea acestor regiuni trebuie să constituie obiectul preocupărilor și responsabilităților statelor limitrofe și că trebuie realizată, pentru atingerea acestui obiectiv, o deplină cooperare între ele".

O importanță deosebită a fost acordată depistării unor soluții bazate pe efortul propriu și sprijinul reciproc pentru problemele care confruntă, în prezent, marea majoritate a economiilor statelor din zonă. Comunicatul a consemnat, și în acest domeniu, acordul părților de a promova o mai mare cooperare, pe plan regional, cu participarea tuturor statelor litoralului Oceanului Indian, menționînd că „o astfel de cooperare va trebui să contribuie la sporirea schimburilor comerciale, a potențialului de satisfacere a necesităților de dezvoltare din resursele proprii și regionale și la folosirea deplină a rezervelor de minereuri, a altor resurse naturale și umane ale regiunii, în beneficiul popoarelor tuturor țărilor interesate". După cum remarca Șahinșahul Mohammad Reza Pahlavi, în toastul rostit la banchetul oferit de președintele Indiei, Fakhruddin Ali Ahmed, „o largă cooperare între toate țările din regiune, în folosirea vastului pontențial material și uman, va contribui la promovarea progresului național al fiecărei țări și la ridicarea standardului de viață al popoarelor din zonă, ceea ce va servi intereselor întregii omeniri". Aceasta, de fapt, relevă ideea dominantă a convorbirilor la nivel înalt indiano-iraniene, ca și a întregului turneu întreprins de suveranul iranian într-o serie de țări din Asia de sud și sud-est.

REPORTAJ PE GLOB

LINZ

Corneliu Vlad

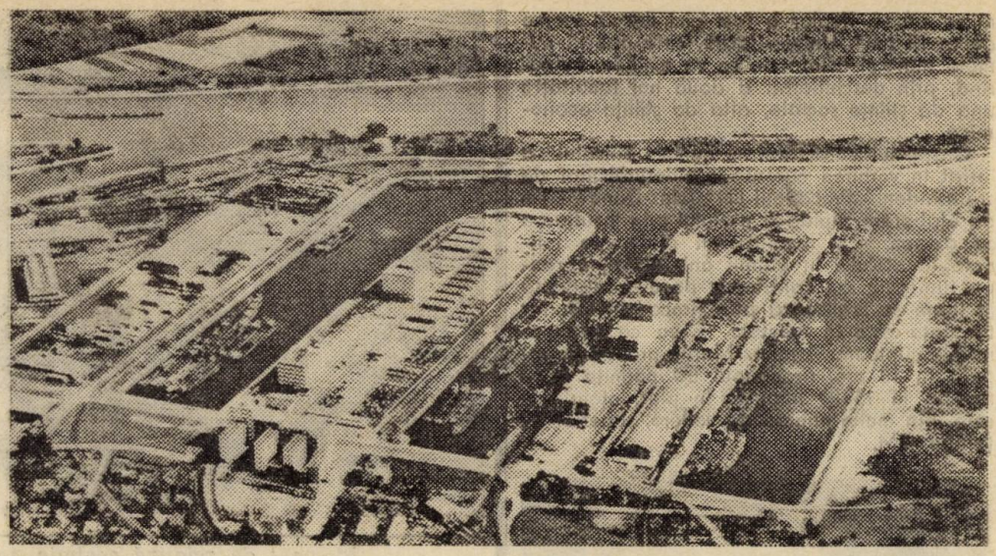

Vedere aeriană a portului fluvial

Pentru multă lume, orașul Linz înseamnă, în formula cea mai concentrată, marile uzine Voest-Alpine și amintirea compozitorului Anton Bruckner. Și, într-un fel, se poate spune că adevărul este pe undeva pe aproape. Dacă orașul numără azi peste 206 000 de locuitori, față de aproximativ 100 000 în anii '30 (creșterea este de-a dreptul spectaculoasă pentru un oraș austriac, cînd ne gîndim, de pildă, că, astăzi, Viena are mai puțini locuitori decît în 1900, iar sporul populației capitalei în ultimii trei ani a fost de numai 9 000 de oameni) ; deci, dacă Linzul și-a dublat numărul locuitorilor în răstimpul a doar cîteva decenii, faptul se datorează dezvoltării economice a orașului și, în primul rînd, dezvoltării uzinelor Voest-Alpine.

Chiar dacă Linzul beneficiază și de un blazon artistic strălucitor, trebuie invocată, înainte de orice, umbra tutelară a lui Bruckner. Prețuirea aceluia care, înainte de a-și afla consacrarea în galeria muzicii universale, era un modest organist de biserică la Linz, stă în centrul vieții cultural-artistice a orașului, conferindu-i acestuia nota sa singulară. Bruckner este o prezență cotidiană a orașului. Efigia sa este găzduită — alături de cele ale altor personalități ilustre care și-au legat viața de istoria așezării — pe frontispiciul vechii clădiri a municipalității, iar primăvara aceasta a marcat evenimentul memorabil al inaugurării, la Linz, a uneia din cele mai moderne săli de spectacole și reuniuni internaționale din Austria, care a primit numele Brucknerhaus.

Revenind, însă, la ceea ce definește înfățișarea Linzului, să spunem, totuși, că tabloul deja fixat este departe de a fi complet. Este adevărat, numele Linzului nu beneficiază de o rezonanță turistică rivalizînd cu aceea a Vienei, Salzburgului sau Innsbruckului, și este curios cum ghidurile de călătorie, chiar austriece, pomenesc de acest oraș îndeosebi pentru a-l recomanda ca punct inițial pentru o serie de excursii, fie pe firul Dunării, pe Valea Wachau, pînă la Viena, fie în sumedenia de stațiuni climaterice și termale din împrejurimi.

Linzul are, cu toate acestea, vocația sa turistică de netăgăduit, ale cărei valențe se relevă, însă, fără dificultate, oricărui turist cît de cît entuziast. În granițele unei zile, călătorul poate parcurge, cu siguranța de a nu sări peste mari vîrste istorice, 12 secole de civilizație. El va face, mai întîi, un pelerinaj la Martinskirche, cea mai veche construcție bisericească (păstrată în forma inițială, ctitorită în secolul VIII, cînd așezarea purta încă numele dat de romani, Lentila), pentru a continua cu vizitarea diferitelor monumente de artă gotică, barocă, rococo și renascentistă ale urbei. Traseul n-ar putea să se încheie mai firesc decît printr-un popas sub uriașa scoică de beton a celei mai noi construcții a orașului, amintită deja — Brucknerhaus. În foaierul lung de 130 metri, încadrat de porți de sticlă, se relevă, deopotrivă, cît de importante sînt proporțiile edificiului, cît de fericit este el așezat, în mijlocul unui parc la marginea Dunării, și cît de prezentă este priveliștea înconjurătoare a înălțimilor Mühlviertel în casa lui Bruckner. În sfîrșit, cîteva clipe de rememorare a tuturor celor văzute. În vasta sală de concerte, închipuită de arhitectul finlandez Hlikki Siren, ea însăși o veritabilă simfonie în lemn — masiv, nevopsit — și care nu putea fi decît creația unui artist dintr-o țară prin excelență a pădurilor.

Acesta ar fi itinerarul imaginar la îndemîna turistului. Dar cum în Linz turiștii în stare nativă nu sînt prea numeroși, traiectoriile celor ce vin în oraș sînt, de regulă, altele.

Și, de fapt, cine sînt cei care, fără a fi cetățeni ai Linzului, se amestecă, pentru o zi sau pentru mult mai mult, în viața acestei așezări, despre care se spunea cîndva că iubește solitudinea, că pe drept cuvînt i s-a zis „orașul de la marginea șoselei"? (Într-adevăr, Linzul a rezistat tentației de a-și apropia, la vremea respectivă, traseul autostrăzii Viena-Salzburg). Sînt, în primul rînd, cei ce fac ca Linzul să se afle printre cele mai dinamice centre economice ale Austriei. La marile uzine siderurgice Voest-Alpine, la combinatul „Chemie-Linz, A.G.", în port, în celelalte întreprinderi și instituții ale orașului lucrează peste 148 000 de oameni, ceea ce, dacă ne reamintim că populația Linzului este de 206 000 de locuitori, pune în mișcare un mare flux de navetiști, lucru care nu poate fi observat în nici o altă aglomerare urbanistică a Austriei. În Linz, fiecare al cincilea loc de muncă este ocupat de un navetist. Statisticile menționează că aici vin să muncească oameni din circa 700 de localități.

Proiectele de dezvoltare în continuare a industriilor orașului certifică și pentru viitor ritmul alert de creștere a populației. Din acest punct de vedere, municipalitatea are de soluționat probleme din cele mai diverse. Între ele, nu în ultimul rînd, dezvoltarea rețelei de școli și spitale. Nu este întîmplător că Linzul se află de mai mulți ani între orașele austriece în care s-au construit cele mai multe școli și săli de clasă. La loc de frunte se află orașul și în ce privește dezvoltarea învățămîntului superior. „Avem de ilustrat o tradiție,

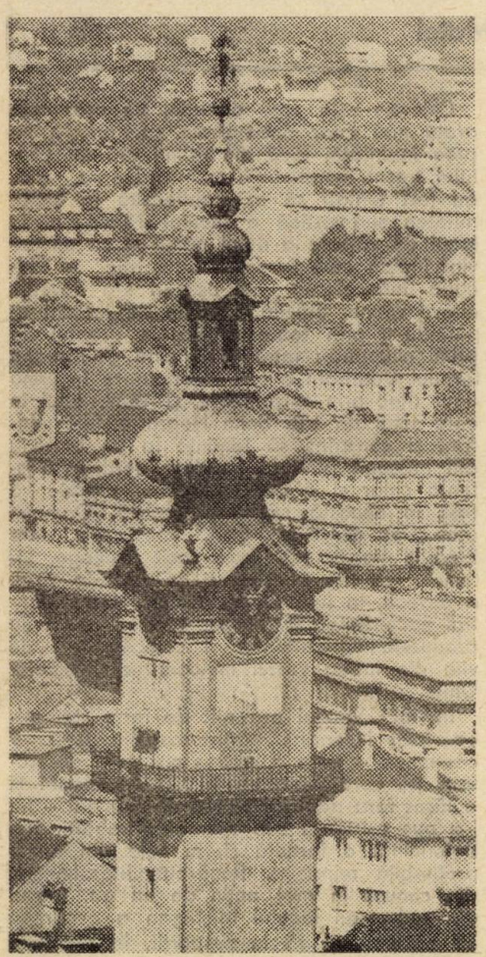

Linzul are vocația sa turistică de netăgăduit. În prim-plan, turnul Palatului guvernului provincial

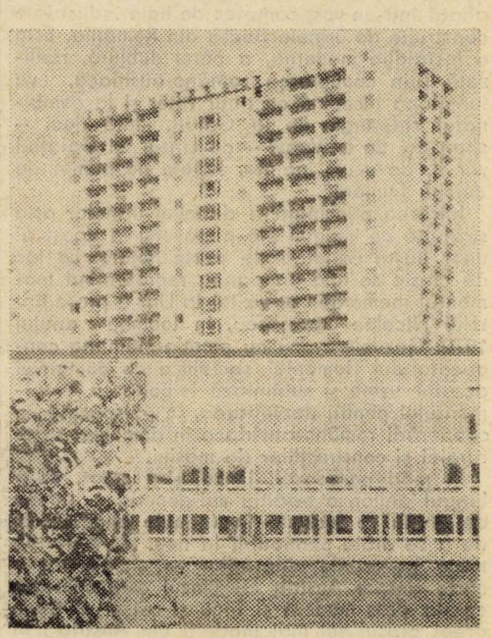

Unul din cartierele moderne

ni se spune. Kepler a fost aici dascăl vreme de mulți ani". Universitatea, care poartă numele marelui astronom, se va extinde, în curînd, prin deschiderea a două noi facultăți : una de științe sociale, alta de științe economice.

Grație lui Voest-Alpine, numele Linzului a intrat în vorbirea curentă a siderurgiștilor de pretutindeni. „Procedeul LD" (Linz-Donawitz) — de elaborare rapidă a oțelului prin insuflarea cu oxigen — a revoluționat realmente tehnologia oțelului în ultimii ani. Astăzi, aproape jumătate din cantitatea de oțel fabricată în lume se realizează prin procedeul LD, iar tendința este în creștere. Ceea ce tradiționalele cuptoare Siemens-Martin produc de regulă în 13 ore, procedeul LD permite a se realiza în 15—20 minute. În plus, oțelul LD este, din multe puncte de vedere, superior oțelului SM.

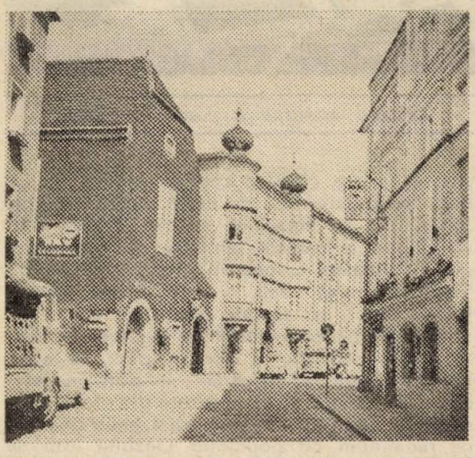

Centrul medieval al orașului. Călătorul poate parcurge, într-o singură zi, 12 secole de civilizație

Voest-Alpine produc peste jumătate din oțelul austriac și aproape trei sferturi din cantitatea de fontă a țării. O parte din oțelul fabricat aici se transformă pe loc în produs finit — mașini-unelte cu comandă program, utilaj pentru industriile metalurgică, de construcții, chimică, pentru centralele atomice.

Să mai amintim aici, din perspectiva călătorului român în aceste locuri, că principala punte (din mai multele existente) între Linz și țara noastră este împlîntată tot în incinta marilor uzine Voest-Alpine. De mai mulți ani, cooperarea între Voest și întreprinderile românești a crescut și s-a intensificat, în avantaj reciproc. Vizitatorul contemplă cu mîndrie noua instalație de zincare a tablei de la Voest, aflată într-un vast complex de hale industriale construite de uzinele Bocșa din România. Este o instalație modernă, a cărei dublură, realizată prin cooperarea româno-austriacă, va funcționa începînd cu anul viitor și la combinatul siderurgic de la Galați. „Iată deci — spun cei de la Voest — că Linzul și Galațiul vor fi, de acum înainte, legate nu numai de cursul Dunării".

Intrarea principală a direcției uzinelor este străjuită de imagini ale popasului la Voest al unor iluștri vizitatori de peste hotare. La loc de cinste se află un panou reprezentînd momentul memorabil al vizitei la Linz a președintelui Nicolae Ceaușescu, în toamna anului 1970. Gazdele evocă cu emoție întîlnirea conducătorului României socialiste cu colectivul acestor uzine și subliniază importanța evenimentului pentru dezvoltarea, în perspectivă, a cooperării româno-austriece în domeniul siderurgiei și construcțiilor de mașini.

În mod paradoxal, Linzul și-a creat, de-a lungul anilor, o tradiție sui-generis — aceea de a nu se închista în formule anacronice, de a se arăta permeabil la nou. „În aproape toate povestirile călătorilor — citeam într-o carte despre Austria — Linzul este celebrat ca un oraș modern și încă și astăzi el trece drept orașul cel mai modern din Austria ; în mod paradoxal, modernitatea poate fi considerată, aici, o veritabilă tradiție".

Moment de relativă acalmie, într-o ambianță de regulă agitată

REPORTAJ PE GLOB

9,30 la bursa din CHICAGO

Mihai Matei

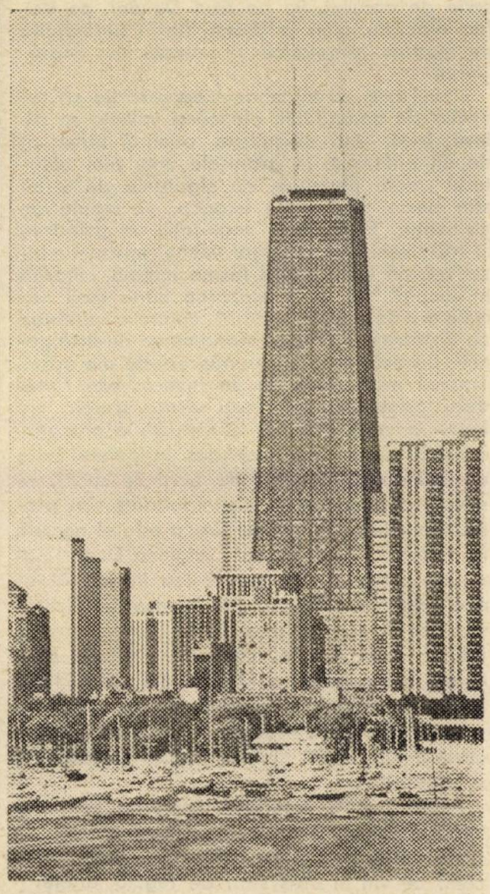

Arhitectură pentru secolul 20 — și chiar 21: blocul „John Hancock"...

Chicago este, fără discuție, un oraș care arată mai tînăr decît vîrsta sa, oricum nu prea înaintată. Încă din primii ani ai secolului trecut, americanii, avansînd spre vest, au fost tentați să se stabilească în extremitatea sud-vestică a lacului Michigan, la locul de vărsare a rîului numit — cu un cuvînt indian care însemna „puternic" — Chicago. Întemeierea unei așezări s-a dovedit, cîtăva vreme, dificilă, triburile de indieni apărîndu-și prin toate mijloacele dreptul de primi ocupanți : între 1812, cînd garnizoana fortului Dearborn a fost exterminată în urma unui atac prin surprindere, și 1832, anul în care șeful de trib Șoim Negru a fost înfrînt și constrîns să renunțe la un teritoriu din Missouri pînă la frontiera nordică, existența chiar și a detașamentelor armate a fost, în această regiune, precară. Oamenii albi și-au continuat, însă, presiunea spre litoralul Pacificului, astfel încît Chicago, întemeiat ca tîrg în 1833 și ca oraș în 1838, a devenit, la jumătatea secolului trecut, centrul necontestat și prosper al comerțului cu produsele agricultorilor și crescătorilor de vite din întreg vestul mijlociu al Statelor Unite.

În 1871, orașul era atît de ferm statornicit, încît incendiul dezastruos din 8 și 9 octombrie — care a distrus opt sute de hectare pe care se aflau 18 000 de clădiri și a lăsat fără adăpost 90 000 de oameni — nu i-a pus existența sub semnul întrebării, ci a determinat o fortuită și, în cele din urmă, profitabilă reînnoire. Renăscut, literalmente, din cenușă în mai puțin de un an, orașul din sud-vestul lacului Michigan a continuat să prospere și să ia proporții, în rivalitate deliberată cu marile centre situate pe litoralul Atlanticului, mai vechi, mai bogate în tradiții și, pînă la începutul secolului, mai direct expuse la noutățile culturale de pe

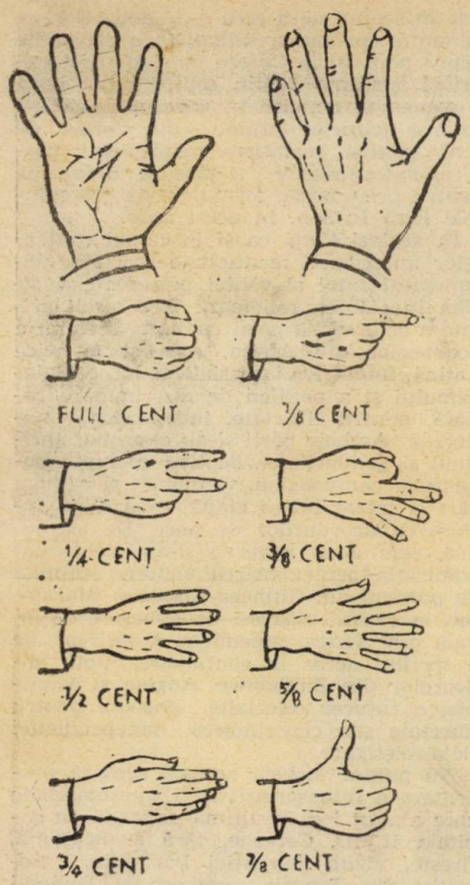

...într-un limbaj al gesturilor asemănător aceluia folosit de surdomuți (palma spre interlocutor — cumpăr; spre sine — vînd; degetele indică deosebirea ofertei, în optimi de cent, față de prețul afișat în acel moment)

vechiul continent. Ca o consecință pozitivă a unui ardent patriotism local al edililor și investitorilor particulari, Chicago a ajuns, cu decenii în urmă, să nu cedeze pasul, în numeroase și diverse ierarhii, nici unuia dintre marile orașe americane. Aspectul imediat perceptibil vizitatorului, acela urbanistic, este, în mod cert, unul dintre cele mai avantajoase : mai „locuibil" decît alte concentrări de proporții comparabile (trafic mai fluent, exod spre suburbii redus în ultimii ani), Chicago dispune de o legitimă sursă de orgoliu prin prezența unor specimene de arhitectură modernă citate în mod obligatoriu de orice tratat de specialitate, între care prima (blocul aparținînd firmei „Sears") și a treia („centrul John Hancock") dintre clădirile înalte ale acestei țări, în care se construiește atît de mult pe verticală. Dacă adăugăm că municipalitatea are în vedere vaste proiecte de perspectivă — cîțiva dintre autori ne-au prezentat programul „Chicago 21", prevăzînd reamenajarea unor întregi cartiere centrale, într-o concepție care poate fi, fără exagerare, asociată cu secolul următor — apare justificată aprecierea că reînnoirea urbană s-a constituit ca tradiție a marelui oraș de lîngă lacul Michigan.

Nu este, desigur, singura tradiție acumulată în cele patruisprezece decenii de la întemeiere. Chicago mai este și punctul în care s-a maturizat, spre sfîrșitul secolului trecut, mișcarea sindicală americană, ziua de 1 Mai reprezentînd aniversarea unor puternice acțiuni revendicative locale. Orașul a cărui primărie a instalat, la intrare, o sculptură comandată lui Pablo Picasso — și în al cărui remarcabil înzestrat muzeu de artă modernă am avut satisfacția întîlnirii cu mai multe dintre lucrările reprezentative ale lui Brâncuși — este un centru cultural prestigios, datorită atît propriilor instituții artistice, cît și ospitalității pe care o oferă constant invitaților străini. Din capitolul negativ al unui eventual bilanț, ar putea fi amintit — a fost oricum fixat pe pelicula atîtor filme — gangsterismul anilor '20 și '30, fără echivalent în prezent, cînd Chicago și-a pierdut nedorita proeminență în statisticile violenței nord-americane.

În clădirea Camerei de comerț, la intersecția străzilor LaSalle și Jackson, am avut o întîlnire cu activitatea tradițională căreia i se datorează probabil existența și, în orice caz, expansiunea spre actualele dimensiuni ale orașului. Am asistat la cîteva ore din activitatea bursei de mărfuri din Chicago, instituție ale cărei tranzacții privesc, în măsură predominantă, produsele negociate aici cu peste un secol în urmă : grîu, ovăz, soia, cherestea. (La acestea se adaugă, în prezent, puii congelați, lemnul-bușteni și argintul).

Efectuînd o utilă și, de fapt, necesară introducere în atmosfera și mecanismul instituției vizitate, cîțiva dintre membrii Camerei de comerț au început prin a ne prezenta formele tradiționale ale tranzacțiilor, statutul agenților de bursă, locul, în sistemul comercial internațional, al bursei de mărfuri din Chicago. Explicațiile ofereau o primă imagine suficient de clară, pe care am fost invitați să o urmărim „pe viu" trecînd în balcoanele rezervate vizitatorilor deasupra celor două săli consacrate negocierilor în vederea livrării imediate și, respectiv, la un termen convenit. Era începutul zilei de lucru și activitatea începuse numai în birourile agenților, care, situate în imediata vecinătate a marilor săli destinate negocierilor, primeau prin telefon primele ordine de vînzare sau cumpărare ale zilei. În aglomerația din sală, emițînd o rumoare continuă, calmă, puteam identifica, în haine de culori caracteristice, agenți de bursă, mesageri, funcționari însărcinați să observe prețurile ultimelor tranzacții, prețuri care urmau să apară pe tabelele acoperind aproape în întregime pereții sălii. Cu cîteva momente înainte de 9,30 — oră aleasă pentru ca începerea activității să fie simultană cu aceea a instituțiilor similare din alte puncte ale continentului american — identificam elemente ale explicațiilor preliminare, stabileam pozițiile „gropilor" (pits) afectate fiecare uneia dintre mărfurile negociate („gropile" sînt, de fapt, podiumuri octogonale, cu trepte spre interior, pe care se plasează agenții ; fiecare treaptă corespunde unei luni, aceea în care se dorește livrarea produsului), urmăream, pe panourile din jurul sălii, cursurile înregistrate la închiderea bursei, în ziua precedentă. Apoi s-a făcut 9,30, s-a auzit un gong — și instituția despre care mi se spusese că are rostul de a imprima comerțului cu mărfuri „ordine și echilibru" a căpătat aspectul derutant al unui haos cacofonic.

Termenii de comparație care se prezintă imediat spectatorului nefamiliarizat sînt aceia de „navă pe care s-a anunțat iminența naufragiului", „viespar răsturnat" sau alte sintagme sugerînd efervescența violentă și zgomotoasă a unei mulțimi în stare de agitație furioasă. Pe treptele podiumurilor, oamenii care, cu secunde mai devreme, se plimbau calmi, cu demnitate, strigau, își agitau brațele și chiar săreau pe loc, în încercarea de a intra în comunicare cu alții, aflați în ipostaze similare. Mesagerii alergau periculos printre agenții agitați de pe podiumuri, smulgîndu-le hîrtii sau aducînd altele din birouri. De pe cele cîteva scaune plasate deasupra fiecărei gropi, funcționari în negru strigau insistent întrebări agenților, pentru ca răspunsurile să declanșeze răpăitul plăcilor cu cifre de pe tabelele cu sistem mecanic, sau fuga obositoare a cifrelor pe tabelele luminoase. Diferită de la un podium la altul, fluctuația prețului și disponibilității fiecărui produs fiind inegală, agitația cu aspect de multiplă mișcare browniană avea să continue, neîntrerupt, pînă după-amiază.

Am urmărit cîteva vreme spectacolul remarcabil al tranzacțiilor și, firesc, imaginea s-a clarificat, agitația și zgomotul au încetat să fie impresiile predominante, devenind posibilă identificarea sensului fiecăreia dintre mișcările și strigătele, inițial de neînțeles, din sala negocierilor. Explicațiile preliminare mi-au redevenit utile, completate fiind de constatări pe care broșurile de prezentare a bursei nu le menționează. Îmi fuseseră menționate, de exemplu, seriozitatea și corectitudinea indispensabile unui agent de bursă ; dar revelația intervalului petrecut în sala din clădirea Camerei de comerț o constituiau calitățile temperamentale necesare unui om care își petrece ziua de muncă strigînd în toate direcțiile și contorsionîndu-și mîinile într-un limbaj al gesturilor asemănător aceluia folosit de surdo-muți, pentru a reuși să cumpere sau să vîndă, pentru el sau pentru un client, cantități imense de grîu, ulei de soia sau cherestea, cu cîteva secunde înainte ca prețul să crească sau să scadă măcar cu o optime de cent (fracțiune care, la cantitățile negociate în mod curent, se traduce în cîștiguri sau pierderi de sute de mii de dolari). În sala flancată de centrale telefonice, telexuri și tabele optice automatizate, găsirea unui partener, transmiterea cererilor și ofertelor, comunicarea ultimelor prețuri sînt acțiuni a căror efectuare necesită maximum de viteză de reacție și energie din partea agenților, a mesagerilor, orice întîrziere sau omisiune avînd consecințe serioase și costisitoare. Este ceea ce explică agitația frenetică a agenților în stabilirea contractelor, sau aceea a mesagerilor care comunică birourilor încheierea unei tranzacții sau transmit agenților cererea unui client de a efectua, la cel mai avantajos preț posibil, vînzări și cumpărări. Este, așadar, în puterea, considerabilă, a burselor nu numai să creeze, să amplifice sau să anihileze averi, dar și să formeze — și poate, uneori, să deformeze — oameni.

Cînd am ieșit din sala operațiilor de bursă și apoi din clădire, în stradă, Chicago, orașul cu milioane de oameni și automobile, mi s-a părut, cîteva momente, un oraș liniștit...

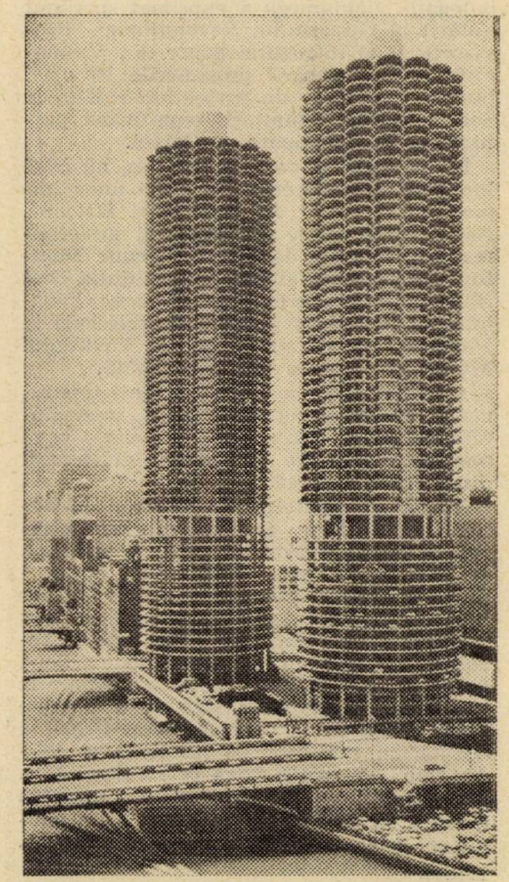

...și turnurile gemene ale centrului comercial

PHENIAN

Intensă activitate diplomatică

Corespondență de la Ilie Tecuță

Phenianul — capitala R.P.D. Coreene — a cunoscut, în vremea din urmă, o intensă activitate diplomatică. Vizitele unui important număr de delegații de partid și de stat din diferite țări ale lumii, care au avut loc în această perioadă, au contribuit într-o însemnată măsură la întărirea și consolidarea relațiilor de prietenie și colaborare ale R.P.D. Coreene cu state de pe diferite continente.

În această ordine de idei, trebuie să menționăm, în primul rînd, vizita delegației Republicii Vietnamului de Sud, condusă de Nguyen Huu Tho, președintele Prezidiului C.C. al Frontului Național de Eliberare și președintele Consiliului Consultativ al Guvernului Revoluționar Provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud. Această vizită a adus o nouă și prețioasă contribuție la consolidarea prieteniei frățești și solidarității militante dintre popoarele celor două țări. Întrevederea delegației G.R.P. al Republicii Vietnamului de Sud cu președintele Kim Ir Sen și rodnicele convorbiri care au avut loc în timpul vizitei au permis o îmbucurătoare trecere în revistă a succeselor obținute de cele două țări prietene, un larg schimb de opinii asupra aspectelor legate de viitoarea dezvoltare a relațiilor de prietenie și colaborare multilaterală dintre R.P.D. Coreeană și Republica Vietnamului de Sud, precum și asupra altor probleme de interes comun. Convorbirile și comunicatul comun au reliefat din nou solidaritatea fermă a poporului coreean cu lupta poporului din Vietnamul de Sud în vederea obținerii păcii, independenței, unității naționale și democrației, precum și pentru realizarea reunificării țării. La rîndul său, delegația vietnameză a exprimat sprijinul hotărît al Guvernului Revoluționar Provizoriu și al întregului popor din Vietnamul de Sud pentru propunerile în cinci puncte formulate de președintele Kim Ir Sen în scopul înfăptuirii reunificării pașnice și independente a Coreei.

În perioada la care ne referim, au avut loc în R.P.D. Coreeană vizitele unor importante delegații din unele țări africane. Astfel, o delegație de partid și guvernamentală condusă de Miguel Eyeque Ntoutoumou, membru al C.C. al Partidului Unit Național Muncitoresc din Guineea Ecuatorială, a efectuat o vizită de prietenie la Phenian, la invitația C.C. al Partidului Muncii din Coreea și a guvernului.

A urmat apoi, la începutul lunii trecute, vizita lui Gnassingbe Eyadema, președintele Republicii Togo, care a înscris o nouă pagină în cronica relațiilor prietenești dintre cele două țări.

Vizita președintelui Mauritaniei, Mokhtar Ould Daddah, care a avut loc în ultimele zile ale lunii trecute, a prilejuit, de asemenea, rodnice convorbiri cu conducătorii R.P.D. Coreene asupra relațiilor bilaterale și a unor probleme de interes reciproc. Exprimînd satisfacția față de rezultatele convorbirilor dintre cele două delegații, președintele Daddah a subliniat hotărîrea celor două țări de a depune toate eforturile în vederea diversificării și dezvoltării relațiilor de prietenie și solidaritate existente între cele două țări. „Am convenit să consolidăm unitatea noastră cu țările lumii a treia" — a subliniat, cu acest prilej, președintele Mauritaniei.

O vizită cu profunde semnificații politice a fost aceea a delegației de partid și de stat a Republicii Arabe Siriene, condusă de Hafez El-Assad, secretar general al Partidului Baas Arab Socialist, președintele Republicii. Recenta vizită a președintelui Hafez El-Assad, convorbirile cu președintele Kim Ir Sen, protocolul de colaborare economică și tehnologică semnat zilele trecute reprezintă o elocventă dovadă a prieteniei și solidarității militante dintre popoarele sirian și coreean.

Aducînd un cald omagiu luptei hotărîte a poporului sirian pentru apărarea și consolidarea independenței, pentru întărirea unității naționale și înfăptuirea unor importante reforme progresiste, președintele Kim Ir Sen subliniia sprijinul ferm al R.P.D. Coreene pentru poziția dreaptă a guvernului sirian în vederea realizării păcii bazate pe justiție în Orientul Mijlociu, prin retragerea trupelor israeliene din toate teritoriile arabe ocupate și restabilirea drepturilor legitime ale poporului palestinian.

Arătînd că, pentru rezolvarea problemei reunificării Coreei, calea fundamentală constă în retragerea trupelor agresoare americane din Coreea de Sud, cît mai curînd posibil, președintele Kim Ir Sen subliniia : „Problema retragerii tuturor trupelor străine staționate în Coreea de Sud sub steagul Națiunilor Unite urmează a fi dezbătută la cea de-a 29-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U., la propunerea unui număr de 34 de state membre, inclusiv Siria. Considerînd juste și oportune acțiunea comună a statelor membre de a propune discutarea problemei retragerii tuturor trupelor străine din Coreea de Sud, în cadrul Adunării Generale a O.N.U., și apelul președintelui Houari Boumediene al Algeriei, credem cu fermitate că statele nealiniate și toate țările iubitoare de pace din întreaga lume le vor sprijini activ".

Comunicatul comun dat publicității la încheierea vizitei președintelui Hafez El-Assad în R.P.D. Coreeană subliniază că partea siriană condamnă cu hotărîre acțiunile imperialismului și ale autorităților sud-coreene în scopul de a crea o a „doua Coree", denunță oprimarea sălbatică la care este supus poporul în Coreea de Sud și își exprimă sprijinul deplin pentru lupta justă a poporului coreean în vederea retragerii tuturor trupelor străine din Coreea de Sud, pentru realizarea reunificării pașnice, independente a țării și, îndeosebi, pentru propunerile formulate de președintele Kim Ir Sen, în acest scop.

În același timp, ca și în cursul contactelor anterioare, menționate mai sus, documentul final al vizitei președintelui sirian în Coreea reliefează ferma solidaritate a celor două părți cu lupta dreaptă a popoarelor din Africa, Asia și America Latină, împotriva imperialismului, colonialismului și a politicii de discriminare rasială, pentru libertate, independență națională. Ambele părți și-au exprimat sprijinul și solidaritatea deplină cu lupta popoarelor cambodgian, vietnamez și laoțian, care a intrat într-o etapă nouă după încheierea acordurilor de pace. De asemenea, cele două guverne și-au manifestat admirația pentru marea victorie obținută de poporul din Guineea-Bissau și Mozambic, în cadrul mișcării de eliberare națională din Africa, precum și hotărîrea de a sprijini activ, în continuare, lupta popoarelor din Zimbabwe, Angola și Namibia, a tuturor celorlalte popoare pentru libertate sau consolidarea independenței deja cîștigate.

Nu putem încheia această sumară prezentare a intensei activități internaționale care a avut loc, în ultima perioadă, în capitala R.P.D. Coreene, fără a menționa, firește, vizita delegației Partidului Socialist din Japonia, condusă de Tomomi Narita, președintele Comitetului Executiv al partidului. În cadrul convorbirilor purtate de secretarul general al C.C. al Partidului Muncii din Coreea, Kim Ir Sen, cu conducătorul delegației Partidului Socialist din Japonia, cele două părți au făcut un larg schimb de opinii în legătură cu situația din Asia, reunificarea pașnică și independentă a Coreei, relațiile coreeano-japoneze și întărirea legăturilor de prietenie a popoarelor din cele două țări. Astfel, comunicatul comun publicat la încheierea vizitei subliniia dorința ambelor părți de a dezvolta, în continuare, contactele dintre cele două partide, în vederea promovării tot mai active a schimburilor multilaterale dintre cele două țări și popoare și stabilirea cît mai grabnică a relațiilor diplomatice dintre R.P.D. Coreeană și Japonia, pe baza principiilor egalității, respectului mutual, neamestecului în treburile interne, suveranității și avantajului reciproc.

Newport. Primul secretar al C.C. al P.M.U.P., Edward Gierek, a sosit într-o vizită oficială în Statele Unite, la invitația președintelui Gerald Ford

MAREA BRITANIE

Astăzi, alegeri...

Harold Wilson și soția sa Mary la Miners' Welfare Hall, Coalville, în timpul campaniei electorale

...iar, seara tîrziu, se va ști dacă starea de incertitudine și atmosfera de campanie electorală care dăinuie din luna martie (cum scrie „The Times") se vor fi sfîrșit. E, poate, mai greu ca oricînd la alegerile britanice ale ultimilor ani de făcut un pronostic, cu toate că, în mod invariabil, sondajele de opinie au acordat cîștig laburiștilor, cu procente oscilînd între 4 și 14,6 la sută. Dar, la precedentele două consultări electorale, în ciuda lărgirii evantaiului de eșantioane, sondajele au dat greș și, poate mai mult decît oricine, liderii partidelor sînt cei ce nu se mai încred suficient în ele. Pe de altă parte, cele aproape trei săptămîni de după dizolvarea Parlamentului — începute, afirmau unii comentatori, tern și plictisitor — au adus și surprize care, fie că au obligat partidele să adopte și tactici noi, neluate pînă atunci în considerație, fie că au fost nevoite să susțină unele puncte ale programelor cu noi argumente. Or, numărul relativ mare al nedecișilor ar putea vota astăzi potrivit modului în care au fost (sau nu) convinși de unul sau altul din evenimentele intervenite în cele trei săptămîni.

Programele partidelor (cf. revista „Lumea" nr. 40) au fost limpezi atît asupra stării actuale economico-sociale, cît și asupra priorităților de dezvoltare și felului în care pot fi abordate și rezolvate problemele. Unitatea, în cadrul fiecărui partid, părea fermă. La puțină vreme, însă, după declanșarea campaniei, în rîndurile partidului laburist se produce o primă defecțiune : lordul Chalfont, fost ministru de stat, părăsește partidul, motivînd că acesta ar fi „alunecat prea mult spre stînga". Un membru al guvernului — lord Brayley, subsecretar la Ministerul Apărării — demisionează, din motive care nu au legătură cu campania electorală, dar este prima demisie din guvern, din februarie pînă acum ; în sfîrșit, alt „pair" laburist, lordul St. Davids, urmează acțiunea lordului Chalfont. Concomitent, proeminente figuri ale aceluiași partid — Roy Jenkins și Shirley Williams — fac declarații potrivit cărora vor părăsi cabinetul dacă se va trece la retragerea Marii Britanii din Piața comună. (Ulterior, însă, Jenkins va preciza că este de acord cu renegocierea, pe care o va susține). Să fie unitatea laburistă doar un firav joc de cuburi gata să se prăbușească la orice adiere ?

Liderul Harold Wilson se pregătea să-și dovedească încă o dată moderația și capacitățile de depășire a încordării. N-a mai fost, însă, necesar, și nici adversarii n-au avut timpul să speculeze defecțiunile laburiste, întrucît, aproape simultan cu afirmațiile celor doi miniștri pro-comunitari, un act petrecut în cadrul Pieței comune aducea în luptele campaniei electorale, pe de o parte, o temă căreia partidele nu intenționaseră să-i dea mai deloc amploare, iar, pe de altă parte, oferea încă un atú laburiștilor. Și acesta este al doilea fapt care a tulburat într-o măsură mersul monoton al campaniei electorale. Guvernul vest-german a refuzat creșterea de cinci la sută propusă pentru prețurile agricole. Limitîndu-se numai la consecințele acestei hotărîri din punctul de vedere britanic, se poate spune că nici una din acțiunile întreprinse de vreun partener comunitar n-a servit mai bine pe laburiști : mai întîi, nemulțumirile britanice nu mai apăreau izolate ; în al doilea rînd, ideea laburistă de revizuire a contractului de aderare și a mecanismului de funcționare a C.E.E. se dovedea justificată ; în al treilea rînd, pe seama unui organism economic în care, dovedit, lucrurile nu merg prea bine, se pot pune relativ ușor și alte dificultăți interne; ceea ce, în al patrulea rînd, atrăgea pentru conservatori pierdere de teren, poziția lor urmînd să fie lipsită de argumente suficiente din afară. Pe de altă parte, laburiștii au obținut, la întrunirea de la Luxemburg, aplicarea fără întîrziere a revendicărilor britanice (creșteri favorabile fermierilor britanici), fapt primit cu satisfacție de toți politicienii, indiferent de tendințele lor. „Nu pot spune care vor fi rezultatele inventarului complet (al revizuirii politicii agricole — n. n.), dar cel puțin criticile noastre au fost recunoscute și de alții" — declara James Callaghan. Or, dacă la toate aceste fapte se adaugă și promisiunea laburistă de a se trece la o consultare prin referendum asupra rezultatelor renegocierii (76 la sută din alegători ar fi favorabili, potrivit unui sondaj, acestei măsuri), imaginea avantajului deținut, pe această temă, de laburiști apare evident.

Un alt factor de tulburare a mersului campaniei electorale l-a constituit așanumita „obscură bătălie a statisticilor economice". Liderul conservator Edward Heath a acuzat guvernul și pe laburiști că încearcă să prezinte starea de lucruri în roz, că ascund alegătorilor existența unei rate a inflației de 40 la sută. Emoțiile și dezorientarea create sînt limpezi, din moment ce această uriașă cifră înseamnă pierderea totală de sub control a economiei. Considerate de toți conducătorii laburiști periculoase, cifrele au fost negate. De fapt, erau obținute de la un singur minister, se refereau la o scurtă perioadă (trei luni) și nu țineau cont de alte caracteristici ale acelei perioade. „Este absurd și insultător să se afirme că guvernul lovește, în mod deliberat în industrie, cu scopul de a o naționaliza" — afirma Harold Lever, consilier economic al primului ministru. Chiar și purtătorul de cuvînt conservator în probleme financiare, Robert Carr, declara că cifrele se refereau doar la trei luni (din trecut) și că, prin urmare, nu spuneau nimic despre starea actuală.

Dar acuzația (asupra căreia conservatorii și liberalii n-au insistat) și această „bătălie a statisticilor" (laburiștii oferiseră anterior cifre sub zece la sută, după care s-a revenit la cunoscuta 19,9 la sută) au readus în dezbaterile electorale, cu nouă zile înaintea alegerilor, problema centrală a alegerilor și pentru care, de fapt, ele au fost programate : criza economică. Pentru aproximativ 80 la sută din alegători, ea constituie preocuparea esențială. S-a discutat mult despre posibilitățile de depășire a ei, dar, se pare prea mult în ultima vreme (și, pentru a doua oară în acest an, într-o campanie electorală), încît suporterii n-au putut fi entuziasmați, iar televiziunea britanică, la cererea abonaților, a redus timpul dezbaterilor televizate.

În aceste condiții, cerînd englezilor să-și „regăsească spiritul și unitatea din timpul războiului", Edward Heath își schimbă tactica : se declară pentru „un guvern deschis", adică, în eventualitatea victoriei, va forma un guvern de unitate națională, din membrii tuturor partidelor politice. Acesta va fi, însă, — replică laburiștii — un guvern conservator, avînd doi-trei alți membri, guvern care, desigur, va urma conduita conservatoare. Ideea — apreciază Harold Wilson — este, prin urmare, „ridicolă" și acum, cînd securitatea economică și nivelul de trai al familiilor britanice se află în joc, problemele țării vor putea fi rezolvate numai prin asigurarea democrației parlamentare, de către un guvern puternic, capabil să dea socoteală atît Parlamentului, cît și națiunii. La o analiză mai profundă, chiar dacă ideea unei coaliții a fost exprimată suficient de frecvent, în presă mai ales, e puțin probabil să i se găsească un fundament, întrucît, deși nu prea numeroase, diferențele, chiar divergențele între concepțiile celor trei principale partide sînt greu de conciliat. Dar, se întreabă „The Guardian", „este partidul laburist atît de puternic încît să conducă singur ?" Dacă judecăm numai după programele electorale, avantajul este de partea sa, deși anumite cercuri financiare și industriale se tem de măsurile ce ar urma. Dacă se ia în considerație popularitatea liderilor, din nou laburiștii se află în frunte (un sondaj constata că Wilson devansează cu multe procente pe ceilalți conducători). În sfîrșit, dacă urmărim măsurile anunțate pînă acum, adiacente programelor, deși nu prea explicit, laburiștii par să fie preocupați în modul cel mai serios de situația de după alegeri : Denis Healey, ministrul de finanțe, anunța că, în cazul victoriei, va introduce, în noiembrie, un buget de urgență care va cuprinde măsuri deflaționiste.

2 251 de candidați (623 ai laburiștilor, 622 ai conservatorilor, 617 ai liberalilor etc.), un număr mult mai mare decît în februarie de „nedecișii", de al căror vot s-ar putea să depindă rezultatul final — aceasta era imaginea de dinainte de 10 octombrie. Și, cu toate că partidul laburist se află, în multe privințe, înaintea celorlalte și, în mod logic (nu numai potrivit sondajelor), ar trebui să cîștige, rare au fost, în această țară, alegerile generale în care — cum scria săptămînalul „The Economist" — „mai mulți oameni să fi fost mai nesiguri de rezultatul electoral".

Stelian Țurlea

Resorturile crizei

Corespondență de la Radu Bogdan

Din nou, criză de guvern. „Nu este pentru prima oară cînd centrul-stînga și guvernul demonstrează a nu avea în ele însele resursele și energia pentru a acționa. Este, însă, pentru prima oară cînd o criză de guvern coincide cu o situație economică și socială atît de gravă".

Remarca ziarului „Corriere della Sera" sesizează realitatea unei crize de guvern ale cărei trăsături esențiale nu se pot reduce, ca în alte dăți, doar la evidențierea scurtei durate a cabinetului (acest al cincilea cabinet Rumor nu a depășit 174 de zile). Prin modul în care a izbucnit și prin perspectivele pline de necunoscute pe care le-a deschis, noua criză guvernamentală — a treia în ultimul an — se anunță a fi una din cele mai ascuțite din întreaga istorie postbelică a Italiei.

Punctul formal de declanșare a crizei îl constituie declarația de neîncredere în guvern, pronunțată, la 1 octombrie, de președintele Partidului Socialist Democratic, Mario Tanassi. Apreciind drept încheiată experiența de centru-stînga, liderul P.S.D.I. a cerut, în mod deschis, reîntoarcerea anticipată la urne, formulînd critici la adresa partidului socialist. Consultările febrile organizate de premierul Rumor cu principalii responsabili ai formațiilor de centru-stînga — după lansarea acestor declarații — nu au dus la nici un rezultat, așa încît guvernul nu a avut altă soluție decît să-și prezinte demisia președintelui republicii.

Liderul P.S.D.I. a acționat din inițiativă proprie, sau luarea sa de poziție este rezultatul unui punct de vedere inspirat din afară ? Interpretările observatorilor politici sînt dintre cele mai diferite, prevalînd însă opiniile că Tanassi a făcut, prin aceasta, jocul unor forțe nelegate de formațiunile politice.

Totodată, nu puține ziare consideră că poziția adoptată de Tanassi nu este străină nici de atitudinea unor cercuri din cadrul Partidului Democrat-Creștin, care, nemulțumite de înfrîngerea suferită în cadrul referendumului asupra divorțului, precum și în alegerile din Sardinia, caută o cale spre a se revanșa și a schimba, într-un fel sau altul, orientările și compoziția actualei coaliții.

În legătură cu declanșarea crizei de guvern, presa italiană din ultimele zile a redat, in extenso, interviul pe care Donat-Cattin, unul din liderii de stînga ai Partidului Democrat-Creștin, l-a acordat ziarului „Il Secolo XIX", în care acesta a arătat, reproducînd convorbirile sale cu ambasadorul S.U.A. la Roma, John Volpe, că „Statele Unite ar fi interesate ca în Italia să se ajungă la o consultare electorală anticipată, al cărei rezultat să fie un guvern de centru-dreapta".

Sergio Segre, membru al C.C. al P.C.I. și șeful Secției externe a C.C. al P.C.I., comentînd declarația lui Carlo Donat-Cattin, și-a exprimat opinia că ambasadorul american „a depășit limitele funcției sale". El a adăugat că „ar fi și mai grav dacă acest caz de amestec ar fi expresia politicii americane și nu doar o acțiune personală a lui Volpe", avertizînd, în același timp, că faptul ar aduce „serioase prejudicii relațiilor dintre Italia și S.U.A."; în acest sens, Segre a făcut un apel la Washington „să adopte măsurile de corectare necesare". În editorialul său, ziarul „L'Unità" afirmă : „Unui guvern străin trebuie să i se amintească faptul că, în interesul bunelor relații și al prieteniei, toți avem dreptul să fim stăpîni la noi acasă".

La rîndul său, un purtător de cuvînt al ambasadei americane făcea următoarea precizare privind afirmațiile atribuite lui John Volpe : „Trebuie să fie o neînțelegere. Aceasta nu este deloc poziția ambasadorului".

Dincolo de diversele interpretări legate, în special, de jocul socialist-democraților, de ponderea și aportul acestui partid în declanșarea crizei, este clar că nodul principal al actualului moment politic se află în deteriorarea continuă a raporturilor dintre cele două principale componente ale centrului-stînga — democrat-creștinii și socialiștii — fapt tot mai evident în ultimele luni. După cum se știe, chiar de la reluarea activității politice, socialiștii s-au pronunțat pentru o confruntare între partidele de centru-stînga și, în special, între P.S.I. și P.D.C. Liderii socialiști au arătat, în mod clar, că nu pot accepta linia de politică economică ce a fost urmată, în ciuda acordurilor din iunie dintre membrii coaliției, și care s-a tradus într-o politică deflaționistă, caracterizată prin insuficienta finanțare a activității productive, prin limitarea nediscriminatorie și neselecționată a creditului, prin taxe ridicate, prin creșterea nestăvilită a prețurilor, în special a celor legate de bunurile de primă necesitate.

În ce-i privește pe democrat-creștini, aceștia nu s-au grăbit să răspundă la solicitările insistente ale socialiștilor pentru o confruntare deschisă între cele două partide, fapt ce a dus la o precipitare a evenimentelor. De altfel, partidul majorității relative se resimte tot mai mult după înfrîngerile electorale suferite în această primăvară, de natură să ascută înfruntarea dintre curentele ce coexistă în cadrul acestei formațiuni politice. Este semnificativ și faptul că, referindu-se la cauzele crizei actuale, P.C. Italian aprecia, într-o declarație a Biroului Politic, că ea „este un rezultat firesc al incapacității coaliției și, în primul rînd, a Partidului Democrat-Creștin de a înfrunta, printr-o politică consecventă și corespunzătoare, nevoile maselor populare și ale națiunii".

Situația determină ca perspectivele soluționării crizei să fie privite cu rezerve. O reînnodare a centrului-stînga, în aceste condiții, pare mai mult decît dificilă, dacă se ține seama de intransigența pozițiilor adoptate de P.S.I., pe de o parte, și de P.S.D.I., pe de altă parte. Nu puțini observatori apreciază, chiar, că diferitele curente din cadrul partidului socialist ar fi mai dispuse să sprijine din afară o coaliție democrat-creștină, socialist-democrată și republicană sau un cabinet monocolor democrat-creștin, decît să intre din nou în guvern.

Singurul fapt pozitiv care atrage atenția îl constituie tendința majorității forțelor politice din țară de a respinge ideea dizolvării anticipate a Parlamentului și a apelării la urne. Pronunțîndu-se împotriva adoptării unei astfel de soluții, socialiștii, comuniștii, o serie de curente din cadrul democrației creștine, precum și aripa de stînga din cadrul Partidului Socialist Democratic au arătat că o măsură de acest gen nu numai că ar complica și mai mult situația de pe scena politică, dar nici nu ar putea contribui la rezolvarea multiplelor probleme cu care țara este confruntată în prezent. Italia are nevoie — se arată în declarația amintită a Biroului Politic al P.C.I. — de „un guvern care, modificînd orientările și metodele care s-au dovedit a fi ineficace, să asigure desfășurarea corectă a vieții democratice, să garanteze independența națională, să deschidă, prin măsuri inovatoare, un nou curs de politică economică și de normalizare a vieții publice și să asigure desfășurarea alegerilor regionale, provinciale și comunale, la scadența constituțională, prevăzută pentru primăvara viitoare".

Mariano Rumor îndreptîndu-se spre Palatul Quirinale pentru a prezenta președintelui Giovanni Leone demisia cabinetului său

În comunicatul dat publicității după vizita în Austria a președintelui Consiliului de Miniștri al R. P. Polone, Piotr Jaroszewicz, se arată că relațiile de bună vecinătate și colaborare dintre toate statele europene contribuie la întărirea păcii și securității internaționale. În imagine, *P. Jaroszewicz (stînga) și președintele Austriei, R. Kirchschlaeger*

TOKIO

„Diplomația resurselor“

Corespondență de la Paul Diaconu

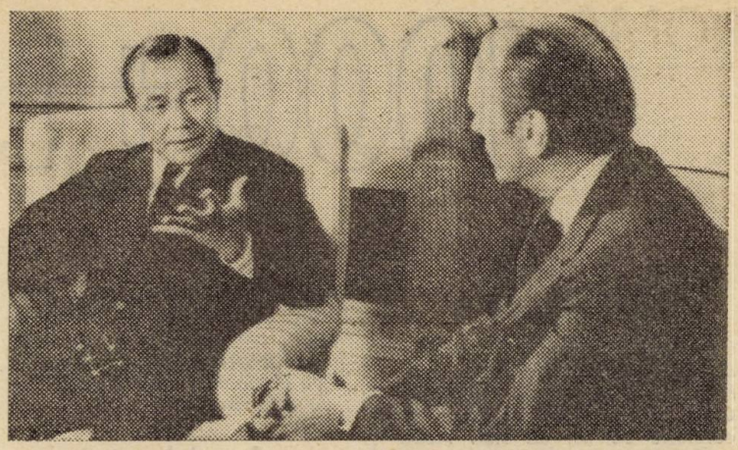

Întrevederea de la Washington dintre președintele Gerald Ford și premierul Kakuei Tanaka a fost și prilej de cunoaștere și de trecere în revistă a unor probleme de interes comun

Recentul turneu întreprins de premierul Kakuei Tanaka în Mexic, Brazilia și Canada, precum și întîlnirea sa la Washington cu președintele Gerald Ford se încadrează în eforturile Japoniei de a-și extinde și diversifica relațiile cu alte țări ale lumii, în raport cu evoluțiile intervenite pe plan internațional

Obiectivul central al turneului întreprins de premierul nipon pe continentul latino-american, în S.U.A. și Canada poate fi încadrat în noțiunea de „diplomație a resurselor“, prin care Japonia urmărește să-și asigure relații economice constante cu țări din diverse zone geografice, în cadrul cărora să-și procure materiile prime necesare și, totodată, să contribuie cu tehnologia sa la dezvoltarea industrială a statelor respective. În același timp, se distinge un efort mai clar de a extinde sfera diplomației nipone, vizînd dezvoltarea relațiilor externe ale Japoniei în cele mai diverse domenii.

O trecere în revistă a rezultatelor turneului relevă eforturile părților interesate spre impulsionarea cooperării pe baze bilaterale. În **Mexic**, țară cu care Japonia întreține relații comerciale ample — importurile nipone s-au ridicat, valoric, în 1973, la peste 270 milioane dolari, iar exporturile la aproximativ 240 milioane dolari — convorbirile premierului Kakuei Tanaka cu președintele Luis Echeverria s-au axat pe realizarea unor proiecte mexicane, cum sînt construirea unui port la Pacific, dezvoltarea industriei piscicole, construirea a două oțelării și a unor hidrocentrale. Comunicatul comun relevă acordul celor doi oameni de stat în privința oportunității ca proiectele de investiții și de credite să fie examinate și executate prin intermediul instituțiilor guvernamentale, în domeniile în care sînt interesate economiile celor două țări. Referindu-se la importanța pe care Mexicul o acordă acestui fapt, președintele Echeverria declara : „Dorim investiții comune și tehnologie, dar vrem, în același timp, să ne asigurăm independența și suveranitatea“. Venind în întîmpinarea poziției țării gazdă, premierul Tanaka sublinia, la rîndul său : „Dorim să facem investiții comune în acele domenii aprobate de guvernele țărilor interesate“, precizînd că „nu vom prelua controlul asupra întreprinderilor“. În context, premierul nipon a revenit asupra poziției Japoniei față de proiectul de „Cartă a drepturilor și obligațiilor economice ale statelor“, prezentat de Mexic la O.N.U., declarîndu-și sprijinul pentru adoptarea acestui document.

În **Brazilia**, premierul Kakuei Tanaka a examinat, împreună cu președintele Ernesto Geisel, probleme privind contribuția Japoniei la proiectele de dezvoltare a agriculturii braziliene, precum și la programul de valorificare a bazinului Amazoniei, semnîndu-se, printre altele, un acord de constituire a unei societăți mixte pentru construirea unei hidrocentrale și a unei rafinării de aluminiu în această regiune. Acordurile intervenite au în vedere ca guvernele celor două țări să urmărească realizarea contractelor încheiate de firme, promovarea cooperării în domeniul științei și tehnologiei, al utilizării energiei nucleare în scopuri pașnice, dezvoltarea schimburilor de experți și de documentații științifice etc. S-a hotărît, de asemenea, instituirea unui Consiliu guvernamental pentru dezvoltarea și întărirea relațiilor dintre cele două țări, care cunosc un curs ascendent. Brazilia este cel mai important partener latino-american al Japoniei, volumul comercial ridicîndu-se, în anul 1973, la 453 milioane dolari la exporturile braziliene și 611 milioane la importuri. Comunicatul comun subliniază că „investițiile japoneze, corespunzător programului național de dezvoltare al Braziliei, vor fi binevenite“, precizîndu-se că noile proiecte comune de dezvoltare a agriculturii, „cu participarea majoră a capitalului brazilian, vor fi destinate producerii, industrializării și comercializării produselor agricole, acordîndu-se prioritate necesităților pieței interne braziliene, și părții planificate pentru export“.

La **Ottawa**, premierii Kakuei Tanaka și Pierre Elliott Trudeau și-au concentrat atenția asupra cooperării japono-canadiene în domeniul valorificării rezervelor de șisturi bituminoase din provincia Alberta, precum și asupra dezvoltării relațiilor comerciale. Japonia este al doilea partener comercial al Canadei, iar Canada este al treilea partener comercial al Japoniei. În 1973, importurile și exporturile japoneze din și spre Canada au depășit valoric, fiecare, cifra de un miliard dolari. Acordurile realizate în acest domeniu stipulează dorința Canadei de a spori volumul exporturilor de produse manufacturate, spre Japonia, reducînd exporturile de materii prime, precum și interesul ambelor părți de a proceda la constituirea de societăți mixte.

Turneul întreprins a prilejuit, totodată, premierului Tanaka schimburi de vederi cu conducătorii țărilor vizitate asupra evoluțiilor politice din zona Pacificului, precum și asupra unor probleme de larg interes internațional, cum sînt desfășurarea actualei sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. și cele privind dezarmarea. Exprimînd preocuparea premierilor Tanaka și Trudeau pentru evoluțiile cursei înarmării nucleare, comunicatul comun insistă asupra necesității întăririi eforturilor pentru dezarmare — în primul rînd, dezarmarea nucleară — și prevenirea proliferării armelor nucleare, afirmînd hotărîrea guvernelor lor de a nu intra în posesia armelor nucleare.

Un episod aparte în cadrul călătoriei premierului Tanaka l-a constituit popasul la **Washington**, unde șeful guvernului nipon a avut, la Casa Albă, o primă întrevedere cu noul președinte al S.U.A., Gerald Ford. Întîlnirea — care, potrivit presei nipone, a avut drept obiectiv stabilirea contactului direct între cei doi oameni politici și confirmarea, pe această cale, a continuității dialogului dintre guvernele japonez și american — a prilejuit un tur de orizont asupra unor probleme de interes major pentru cele două țări, de la relațiile bilaterale pînă la cele privind situația politică internațională, sistemul monetar și politica energetică. Convorbirile japono-americane la nivel înalt vor fi continuate la Tokio, cu ocazia vizitei președintelui Ford în Japonia, programată să aibă loc între 18—21 noiembrie a.c.

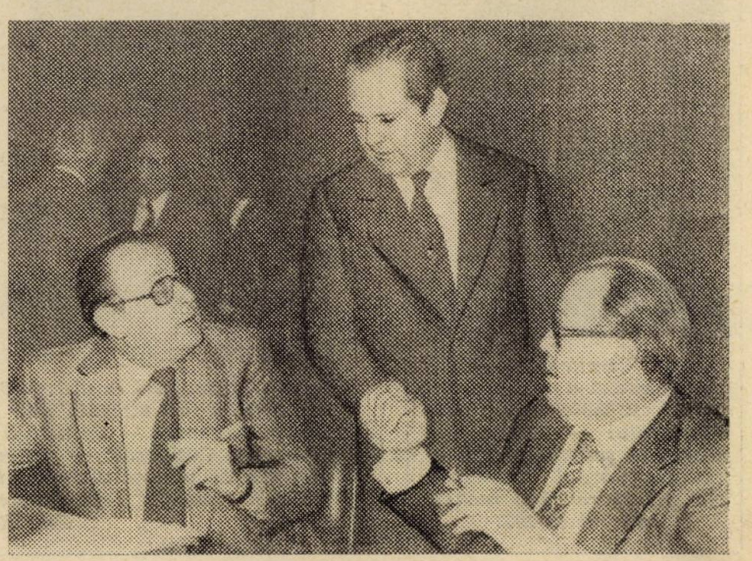

Compromis la Luxemburg: miniștrii de externe și ai agriculturii din țările membre ale Pieței comune au căzut de acord asupra reexaminării politicii agricole comunitare, partea vest-germană acceptînd, în schimb, sporirea cu cinci la sută a prețurilor de achiziție a produselor agricole în țările membre ale C.E.E. În imagine, *ministrul de externe al R.F.G., Hans-Dietrich Genscher (stînga), și ministrul agriculturii al R.F.G., Josef Ertl (dreapta)*

1000+1

Călătorie

Președintele Argentinei, Maria Estela Martinez de Peron, va face o vizită oficială în Peru și Chile. Aceasta va fi prima sa călătorie ca șef de stat. Vizita în Peru va avea loc între 7 și 9 decembrie și va fi prilejuită de sărbătorirea a 150 de ani de la bătălia de la Ayacucho pentru eliberarea țărilor din sudul Americii Latine de sub dominația colonială spaniolă. Prilej cu care se vor reuni la Lima președinții din opt țări latino-americane de limbă spaniolă: Venezuela, Columbia, Argentina, Panama, Ecuador, Peru, Bolivia și Chile. Cu această ocazie, va fi dată publicității „Declarația de la Ayacucho", în care se va preciza poziția națiunilor latino-americane față de unitatea și colaborarea economică pe continent, colaborarea cu restul lumii.

Opinie

Într-un interviu acordat săptămînalului american „Time", Yasser Arafat, președintele Comitetului Executiv al Organizației pentru Eliberarea Palestinei, a declarat că „pentru prima dată de la războiul din octombrie s-au auzit unele voci în Israel care vorbesc de poporul palestinian, ceea ce este demn de notat în comparație cu cele spuse de Golda Meir în 1967 că nu există o entitate a poporului palestinian. Totuși, a continuat el, recentele hotăriri ale cabinetului israelian demonstrează fără nici o îndoială că planurile și mentalitatea nu s-au schimbat".

Accident

Alain Poher, reales recent președinte al Senatului francez, a suferit un accident în timpul scrutinului care avea să-i aducă un nou mandat în această importantă funcție. În timp ce se îndrepta spre urna de vot pentru a-și depune buletinul, Poher, în vîrstă de 65 de ani, a căzut, fracturîndu-și glezna. După ce a trecut pe la spital, unde i s-a pus piciorul în ghips, președintele Senatului a fost transportat la reședința sa din Petit Luxembourg. Datorită acestui nefericit accident, protocolul senatorial – care prevede ca liderul acestei Camere să ia loc, după alegere, în fotoliul prezidențial, la invitația decanului de vîrstă al Senatului – n-a mai putut fi respectat.

Declarație

Ministrul grec al afacerilor externe, Gheorghios Mavros, a declarat pe aeroportul din Atena, întorcîndu-se de la sesiunea Adunării Generale a O.N.U., că, deși guvernul american și-a exprimat interesul deosebit pentru rezolvarea crizei din Cipru, nu există nici un plan precis sprijinit de Washington și acceptabil pentru Grecia. El a adăugat că nu au loc negocieri pentru soluționarea problemei cipriote prin medierea lui Henry Kissinger, „deoarece Kissinger nu mai are un asemenea mandat din partea guvernului grec".

Indicele lunar al prețurilor cu amănuntul, devenit argument în campania electorală laburistă, este folosit cu pricepere de Shirley Williams, membră a guvernului, în prezența premierului Wilson

Modele la scara 1/1 ale bombelor nucleare „B 43", lansate cu parașuta de forțele aeriene americane în antrenamentele făcute luna trecută la Iejima, prefectura Okinawa

Depoziție

Președintele Ford va apărea la 10 octombrie în fața subcomisiei Camerei Reprezentanților care investighează cauzele pentru care l-a amnistiat pe fostul președinte Richard Nixon, a declarat un purtător de cuvînt al acestei subcomisii. Depoziția prezidențială, prima făcută de un președinte în fața unei comisii parlamentare din 1862 – cînd președinte era Abraham Lincoln – și pînă acum, va fi transmisă în direct prin radio și televiziune. Președintele Ford va trebui, în principiu, să răspundă la 14 întrebări scrise.

Aplicații

Unități separate și trupe de diferite genuri ale Armatei populare ungare și grupul trupelor sovietice staționate temporar pe teritoriul Ungariei efectuează aplicații militare în conformitate cu planul anual de instrucție, anunță agenția M.T.I.

Avertisment

Comitetul militar etiopian a adresat, la 4 octombrie, un nou și ultim avertisment celor pe care i-a denumit „profeții băii de sînge" și care afirmă că nu este posibilă în țară nici o modificare reală fără vărsare de sînge. Într-un comunicat difuzat de postul de radio din Addis Abeba, Comitetul amenință că va lua „măsuri severe împotriva dușmanilor revoluției, care provoacă tensiune și confuzie în rîndul opiniei publice".

Koyiro Wirayama — japonezul care și-a propus o excursie cu bicicleta în jurul Pămîntului — pozează în scurta sa ședere într-un oraș din nordul Cehoslovaciei. El speră să-și încheie turneul în 1977

Pentru prima oară în ultimii 23 de ani, premiul Nobel pentru literatură a fost atribuit unor scriitori suedezi. Laureații sînt Harry Martinson — „pentru o operă care reflectă și picătura de rouă și Cosmosul" — și Eyvind Johnson — „pentru o artă narativă cu o largă viziune istorică și contemporană, în serviciul libertății". În spatele lor, președintele Fundației Nobel, Stig Rammel

Supraaglomerare

Autoritățile din Lichtenstein au anunțat recent că, pentru prima dată în istoria principatului, unica închisoare a statului este supraaglomerată. Într-adevăr, în cele 10 celule ale închisorii se află îngrămădiți 15 deținuți. Această situație a determinat administrația să recurgă la soluții de provizorat, o persoană trebuind să fie închisă în bucătăria închisorii. Mai grea pare să fie situația celor două persoane condamnate la diferite termene de privațiune de libertate, dar care, potrivit declarației unui purtător de cuvînt al poliției, nu vor putea fi închise decît după ce se vor elibera locurile necesare...

Conductă

La Cairo, a fost adoptată hotărîrea de a se începe construcția unei conducte petroliere de la Suez pînă la Alexandria. Jumătate din cheltuielile pentru construcția acestei conducte vor fi suportate de R.A. Egipt, iar cealaltă jumătate revine Arabiei Saudite, Kuweitului, emiratelor Abu Dhabi și Qatar.

Cowboy

Unul din fiii președintelui Statelor Unite, Steven, în vîrstă de 18 ani, s-a instalat, recent, la Lolo Train Ranch, în apropiere de localitatea Missoula, Montana, intenționînd să lucreze ca simplu cowboy printre crescătorii de vite de la această fermă. Un agent al F.B.I., însărcinat cu paza personală a fiului președintelui, a declarat presei că tînărul Ford a luat această hotărîre „pentru a vedea în ce măsură îi place o atare muncă", adăugînd că „intenționează să ducă o viață cît mai normal posibilă". Steven Ford a absolvit o școală superioară anul trecut și intenționează, după perioada pe care o va petrece la ferma din Montana, să ia o hotărîre definitivă în privința continuării studiilor la Duke University, unde a fost deja admis.

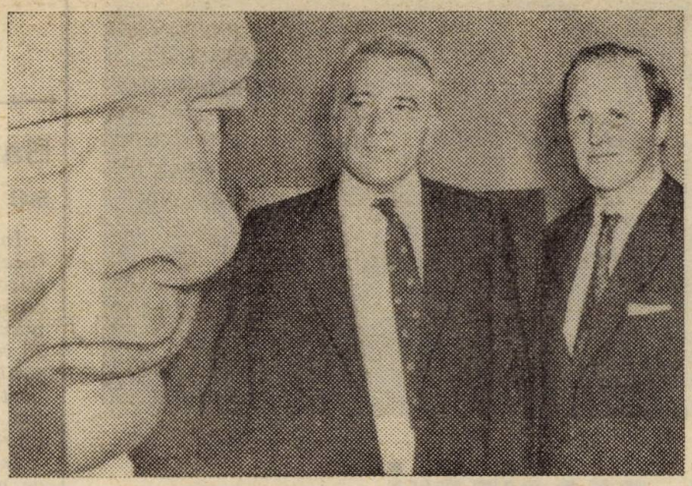

Actorul englez Richard Burton privește statuia eroului pe care îl interpretează într-un film pentru televiziunea britanică. Înfățișînd activitatea lui Winston Churchill din timpul celui de-al doilea război mondial, pelicula va fi prezentată telespectatorilor cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la nașterea fostului premier

Reexaminare

Guvernul peruan a cerut să fie examinată, în mod temeinic, oportunitatea existenței „Pactului de securitate emisferică" și de ajutor militar reciproc. În legătură cu aceasta, premierul Mercado Jarrin a precizat că, prin documentul respectiv, „este încălcată suveranitatea deplină a statelor", adăugînd că pactul nu prevede combaterea „altor forme de agresiune, care sînt întreprinse de către țările bogate împotriva țărilor în curs de dezvoltare". „Pactul de securitate emisferică" a fost creat la Rio de Janeiro, în anii „războiului rece", avînd un caracter exclusiv de bloc, S.U.A. jucînd în cadrul lui un rol hotărîtor.

Interdicție

Presa atenian anunță că autoritățile au interzis lui G. Papadopoulos și soției sale, fostului șef al poliției militare, generalul în retragere Ioannidis, precum și altor 30 de persoane, printre care conducători ai juntei militare sau guvernelor formate sub dictatură, să părăsească Grecia. Pe de altă parte, unui număr de 23 de persoane, printre care mai mulți foști miniștri și rude ale foștilor miniștri din guvernele de dictatură, li s-au retras pașapoartele diplomatice.

Comisia...

...de decolonizare, constituită în urmă cu cinci săptămîni, s-a reunit, zilele trecute, la Lisabona, sub conducerea generalului Costa Gomes, președintele republicii. Din comisie mai fac parte premierul Vasco Gonçalves, ministrul de externe Mario Soares, ministrul coordonării interteritoriale Almeida Santos și comandantul Melo Antunes, ministru fără portofoliu, însărcinat cu problemele decolonizării. Observatorii de la Lisabona apreciază că problema Angolei ocupă, probabil, un loc preponderent pe ordinea de zi a Comisiei. Ei consideră că modificările intervenite în conducerea Portugaliei ar putea determina o accelerare a procesului de decolonizare în Angola.

Precizări

Glafkos Clerides a declarat, la 4 octombrie, că își retrage amenințarea de a demisiona. El a arătat într-o declarație că sprijinul primit din partea arhiepiscopului Makarios, din partea premierului grec, Caramanlis, și din partea poporului cipriot grec l-au convins să rămînă în funcție. Surse guvernamentale arată că G. Clerides a primit, în cursul zilei de 3 octombrie, apeluri telefonice și din partea lui Kurt Waldheim, care l-a rugat să rămînă în funcție. Același lucru l-au sfătuit să facă și membri ai Parlamentului, în cursul unei reuniuni din noaptea de 3 octombrie.

Petrus Lardinois, membru în Comisia Pieței comune din partea Olandei, întîmpinat cu mici furci de lemn de un grup de fermieri demonstranți, înaintea uneia din recentele reuniuni ministeriale ale comunității europene consacrate controversatelor probleme agricole

Părăsind spitalul din Long Beach, unde a fost internat timp de 12 zile pentru flebită, Richard Nixon își ia rămas bun de la doctorul său, John Lungren

Cea mai nouă judecătoare la Curtea Supremă a Angliei — și a doua femeie în istoria țării —, d-na Heilbron, 60 de ani, soția dr. Nathaniel Burnstein, înaintea ceremoniei de depunere a jurămîntului

LISABONA

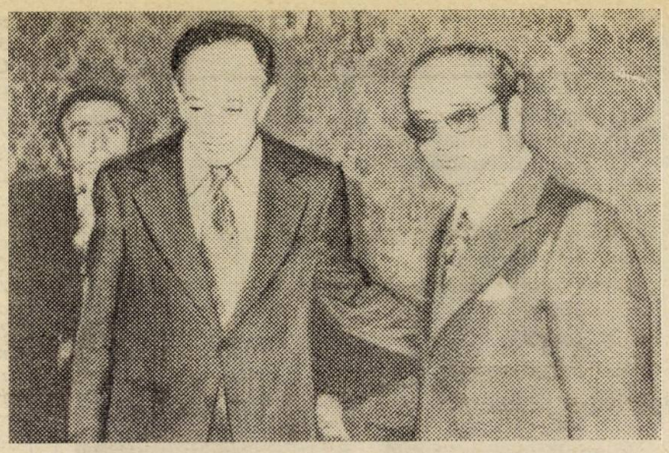

Lisabona. Noul președinte al Portugaliei, Francisco da Costa Gomes (dreapta), alături de primul ministru, Vasco Dos Santos Gonçalves, după ceremonia depunerii jurămîntului de către noul guvern

Noi precizări

De la același balcon al primăriei din Lisabona de unde, la 5 octombrie 1910, avea să fie proclamată prima republică portugheză, președintele Costa Gomes s-a adresat mulțumii printr-o alocuțiune celebrînd, sîmbătă, 5 octombrie, pentru prima oară în 48 de ani, revoluția care a dus la răsturnarea monarhiei în Portugalia. Atribuind sfîrșitul primei republici „crizei economice ce a urmat primului război mondial, diviziunii republicanilor, infiltrării de oameni lipsiți de principii democratice, delăsării guvernului în ce privește educația populației și tineretului", președintele Costa Gomes a subliniat că, astăzi, acest trecut trebuie să fie pentru portughezi o lecție. A adăugat că bogățiile produse trebuie să fie distribuite în mod echitabil și a promis că se va face totul pentru a se crea în Portugalia o veritabilă democrație.

După încheierea alocuțiunii președintelui, aclamată frenetic de mulțime, a fost înălțat drapelul portughez și s-a intonat imnul național.

O manifestație asemănătoare avea loc, în același timp, la Porto, al doilea mare oraș al țării, unde generalul Vasco Gonçalves, primul ministru al guvernului provizoriu, avea să declare de pe balconul primăriei orașului : „Sîntem pe cale să elaborăm legi democratice și poporul trebuie să ne ajute să întărim cuceririle noastre democratice". „Sarcina — a subliniat Vasco Gonçalves — nu va fi ușoară și, de aceea, populația trebuie să fie înarmată cu răbdare și să rămînă vigilentă și atentă la provocările vizînd să rupă unitatea între popor, guvern și forțele armate". Evocînd problema colonială, premierul Gonçalves a spus : „Sîntem pe cale să ajutăm, în mod sincer, noile state și să le dăm mîna fără nici o intenție neocolonialistă". De asemenea — a adăugat generalul Vasco Gonçalves — „dorim cooperarea cu toate popoarele lumii, oricare ar fi regimul lor politic".

Tot la 5 octombrie, luînd cuvîntul la un miting organizat în localitatea Sacavem, Alvaro Cunhal, ministru de stat și secretar general al P. C. Portughez, a reafirmat că poporul a fost acela care a „dezorganizat complet marșul asupra Lisabonei și a distrus dispozitivul «majorității tăcute»". Manifestația proiectată pentru 28 septembrie — a adăugat el — era „o mare operațiune contrarevoluționară".

Referindu-se la generalul Spinola și rolul acestuia, secretarul general al P.C. Portughez a declarat : „Nu negăm rolul pozitiv pe care l-a avut generalul Spinola pentru dezvoltarea Mișcării forțelor armate, pentru o mai largă acceptare a ideii cu privire la soluția politică a problemei coloniale și pentru crearea condițiilor favorabile loviturii de stat din 25 aprilie. Dar, începînd de la această dată, generalul a manifestat permanent dorința de a limita libertățile și drepturile cetățenilor, tendința de a centraliza puterea în mîinile sale cu scopul de a frîna și chiar a face să dea înapoi democratizarea și decolonizarea, spre a instaura o dictatură militară personală. Demisia sa a constituit un eveniment important și pozitiv".

Răspunzînd, în cadrul aceluiași interviu, unei întrebări referitoare la eventualitatea creării unui Consiliu al revoluției, format exclusiv din militari, Alvaro Cunhal a declarat : „Soluționarea acestei probleme organizatorice aparține Mișcării forțelor armate. Ea are suficientă experiență politică pentru a găsi soluțiile corespunzătoare. Avem deplină încredere în această mișcare și nu ne preocupăm de soluția organizatorică ce va da Mișcării posibilitatea de a interveni în viața politică portugheză. Această intervenție nu se va sfîrși, de altfel, odată cu alegerea unei Adunări Constituante".

Referindu-se la unele probleme externe ale Portugaliei, Cunhal a spus : „Pe teritoriul portughez există baze americane. Portugalia face parte din N.A.T.O. Acestea sînt probleme mari, care trebuie soluționate în cadrul mai general al securității europene, al relațiilor de colaborare și al creării unei atmosfere noi de destindere internațională. Consider că, în condițiile de față, nu trebuie să modificăm politica noastră externă în aceste probleme".

Săptămînalul parizian „Le Nouvel Observateur" publică, în ultimul său număr, un interviu al primului ministru portughez, Vasco Dos Santos Gonçalves, în care acesta afirmă că „Portugalia trebuie să înceteze să mai fie țara cea mai subdezvoltată din Europa. Pentru aceasta, a adăugat el, va trebui să muncim mult și este important să fie totală cooperarea tuturor oamenilor muncii. Dar mai este un drum de parcurs pentru a se ajunge la restaurarea țării, pentru a pune capăt subdezvoltării, pentru a instaura democrația, care înlocuiește ierarhia prietenilor, a proptelelor, nepotismului, care va permite poporului portughez, lipsit ieri de toate drepturile sale și condamnat la o viață vegetativă, să participe la viața politică".

Primul ministru a afirmat, pe de altă parte, că pericolul unei lovituri de stat a existat, în noaptea de 27 septembrie, dar că „riscul era limitat". El consideră că „majoritatea tăcută", pe care partidele de dreapta doreau s-o scoată în stradă, nu există. „Știți, a continuat el, astăzi este necesar să se explice poporului portughez ce înseamnă programul Mișcării forțelor armate, cum funcționează democrația și care sînt sarcinile pe care trebuie să le îndeplinim pentru a o consolida".

R. D.

REFLECTOR

Sampson se destăinuie...

Într-o serie de articole pe care a și început să le publice în ziarul său din Nicosia, Nicolaos Sampson, fostul „președinte" (pentru opt zile) al Ciprului, numit de autorii loviturii de stat din 15 iulie a.c., intenționează — după propriile declarații — să dea la iveală importante amănunte asupra evenimentelor care au stat la baza actualei crize cipriote.

În primul său articol — intitulat „De ce am acceptat președinția după lovitura de stat din 15 iulie" — Sampson ține să sublinieze că, personal, nu a avut cunoștință de preparativele acțiunii și, doar printr-un joc al întîmplării, ofițerii greci care au organizat lovitura s-au oprit asupra numelui său pentru funcția de „președinte". Inițial — spune el — era vizat Michael Triantafyllides, președintele Curții Supreme, dar acesta era plecat din insulă, apoi funcția a fost oferită lui Zenon Severis, actualul ministru al sănătății, care a refuzat însă, și, în sfîrșit, după alte două încercări eșuate, în disperare de cauză, s-a ajuns la autorul recentelor articole.

Detalii inedite

Într-un interviu acordat săptămînalului libanez „Al Ousbouh al Arabi", președintele Anwar El Sadat a relevat detalii inedite în legătură cu războiul din octombrie 1973 : „Tancuri aduse de S.U.A. printr-un pod aerian au fost amplasate chiar în spatele liniilor israeliene. La unele tancuri pe care le-am capturat, kilometrajul indica 104 kilometri, deci nu parcurseseră decît distanța dintre Al Arich și deversor".

Întrebat despre cauzele înlăturării generalului Saeddine Al Chazli, fost șef al statului major, scos din postul său și numit ambasador la Londra, președintele Sadat a declarat : „La 19 octombrie, l-am convocat pe generalul Chazli la Marele Cartier General. El a prezentat un raport și a propus retragerea trupelor noastre la estul frontului, pentru a para străpungerea în vest. O propunere de o asemenea gravitate, venită din partea șefului statului major, era inadmisibilă, așa că l-am desărcinat pe Chazli din funcțiile sale și l-am desemnat pe Gamassi în locul lui. Apoi, am hotărît că trupele trebuie să-și mențină pozițiile pe întregul front".

Președintele Sadat a arătat că „războiul din octombrie a costat Egiptul ccva mai mult de 6 000 de vieți omenești" și că pierderile în armamente au reprezentat circa 400 milioane lire sterline.

Referitor la situația actuală pe plan interarab, președintele Sadat a declarat că este în întregime satisfăcut. „Voi spune chiar, a adăugat el, că unul dintre marile cîștiguri ale războiului din octombrie este solidaritatea arabă".

Întrebat despre „experiența increderii între Egipt și S.U.A.", președintele Sadat a afirmat că „această experiență a reușit sută la sută pînă în prezent" și că președintele Ford s-a angajat — în mesajul adresat șefului statului egiptean — „să continue fără nici o modificare politica lui Nixon în legătură cu criza din Orientul Apropiat".

MEDUNARODNA POLITIKA

BELGRAD

„IUGOSLAVIA PÎNĂ ÎN ANUL 1985"

RECENT, a fost supus dezbaterii publice un proiect intitulat „Bazele politicii comune de dezvoltare pe termen lung pînă în 1985 a R.S.F.I.". Acest document, care poartă semnătura Consiliului Executiv Federal, a fost pregătit de o comisie formată din eminenți experți în diferite discipline științifice, aparținînd tuturor regiunilor țării. Numeroase institute din întreaga Iugoslavie au participat, de asemenea, la elaborarea pe baze științifice a textului.

În preambul, proiectul precizează că principalul resort al progresului economic continuu al Iugoslaviei îl constituie o politică economică comună și unică pe termen lung. „Nu este nimic deosebit în faptul — precizează documentul — că Iugoslavia va fi capabilă să-și reglementeze în mod eficient problemele fundamentale ale dezvoltării sale viitoare ca, de exemplu, participarea echitabilă la procesul științific, tehnic și tehnologic, producția de energie, de materii prime și de bunuri de consum, exploatarea posibilităților oferite în domeniul transporturilor internaționale de o situație geografică favorabilă, expansiunea industriei turistice etc. Nici o republică, nici o provincie autonomă nu ar fi în măsură să găsească singură soluții tuturor acestor probleme sau altor probleme strategice ale dezvoltării economice și sociale. A neglija politica comună de dezvoltare economică pe termen lung ar însemna să se renunțe la obținerea de către Iugoslavia de avantaje pe plan internațional".

Documentul supus dezbaterii publice — se menționează în preambul — nu este nici plan, nici program. Este vorba, prin urmare, de bazele unei politici a cărei precizare trebuie să preceadă elaborarea planurilor, programelor și a altor acorduri sociale.

Rezultatele obținute pînă în prezent

În mult mai puțin timp decît a trebuit țărilor avansate din punct de vedere economic, Iugoslavia a reușit să depășească stadiul material impus de o structură social-economică înapoiată și esențial agrară, să ocupe un loc printre stelele cu un nivel mediu de dezvoltare și să reducă, în mod sensibil, relativa sa rămînere în urmă față de regiunile industrializate ale lumii. Ea face parte din grupul țărilor care au înregistrat, începînd de la sfîrșitul războiului, ritmurile de creștere economică cele mai ridicate. Acest grup cuprinde Uniunea Sovietică, România, Bulgaria, Japonia, Grecia și Israelul. Este evident că Iugoslavia n-ar fi putut accelera atît de ferm progresul său economic, dacă n-ar fi optat pentru autoconducere și dacă n-ar fi dezvoltat relațiile socialiste.

Să menționăm, mai întîi, cîteva date. În cursul ultimilor 20 de ani, Iugoslavia a sporit de 4,8 ori produsul său social. Aceasta arată că volumul producției industriale s-a înzecit, iar al producției agricole s-a dublat. Ponderea populației rurale în populația globală a scăzut de la 60 la 38 la sută. În prezent, 40 la sută din populația globală trăiește în mediul urban, față de 21 la sută în 1948. Ponderea producției industriale în exportul global a crescut de la 59 procente în 1952, la 85 la sută în 1972, în condițiile în care producția produselor de înaltă tehnicitate a crescut de la 7 la 57 procente.

Obiective și sarcini

Conform documentului menționat, principalele obiective ale dezvoltării pe termen lung le constituie afirmarea omului și dezvoltarea generală a personalității lui, pentru ca el să poată determina procesele sociale și economice, precum și consecințele lor ; dezvoltarea autoconducerii directe și a asocierii în muncă — considerate drept caracteristici esențiale ale raporturilor sociale în perioada viitoare ; în sfîrșit, promovarea condițiilor materiale și a altor condiții de viață și de muncă. În ceea ce privește baza politicii de dezvoltare pe termen lung, ea trebuie să permită valorificarea deplină a intereselor durabile ale tuturor națiunilor și naționalităților, precum și a tuturor regiunilor Iugoslaviei.

Aceste interese au rădăcini profunde în sistemul iugoslav și în unitatea clasei muncitoare. Astfel, politica comună de dezvoltare pe termen lung reprezintă cadrul indispensabil al tuturor acestor interese și condiția reglementării, în mod eficient, a problemelor materiale ridicate de dezvoltarea Iugoslaviei.

Sarcinile în dezvoltarea pe termen lung sînt următoarele : continuarea edificării sistemului politic și economic pe baza noii Constituții ; îmbunătățirea neîncetată a condițiilor de existență și satisfacerea tot mai bună a necesităților populației ; absorbirea întregului spor al populației active și reducerea considerabilă a numărului de muncitori iugoslavi care lucrează temporar în străinătate și a numărului șomerilor ; accelerarea dezvoltării economiei într-un ritm stabil și promovarea schimbărilor structurale care permit eliminarea diferențelor care afectează economia ; crearea de condiții pentru o activitate economică mai stabilă, creșterea eficacității și a organizării raționale în activitatea economică ; întărirea bazei materiale a organizațiilor de muncă asociată și a puterii de acumulare a economiei ; dezvoltarea științelor și promovarea tehnologiei și a tehnicilor naționale ; creșterea exporturilor și asigurarea unei integrări mai regulate a economiei naționale în diviziunea internațională a muncii ; accelerarea progresului regiunilor mai puțin dezvoltate ; întărirea neîntreruptă a capacității de apărare a țării și protejarea mediului înconjurător.

Bazele orientării producției

Autorii proiectului consideră că, pînă în anul 1985, produsul social trebuie să crească într-un ritm anual de 7 la sută. În această perioadă, venitul național pe locuitor trebuie să crească de aproximativ 2,5 ori, pentru a depăși 2 000 de dolari în 1985.

După părerea autorilor documentului care face, în prezent, obiectul unei vaste dezbateri publice, dezvoltarea atît de dinamică trebuie să fie o consecință a schimbărilor structurale și a altor modificări calitative în economie. Pivotul pentru realizarea acestui deziderat va fi creșterea rapidă a potențialului industrial. Energia, materiile prime și resursele de subzistență trebuie să stea în centrul orientării producției și politicii de dezvoltare, care trebuie să servească intereselor comune ale tuturor națiunilor și naționalităților Iugoslaviei. Aceste produse au o importanță excepțională pentru stabilitatea economică, pentru eliminarea, în mod ferm, a deficitului balanței de plăți și programarea mai judicioasă a dezvoltării economice. În această ordine de idei, documentul menționează, de asemenea, transporturile, sectoarele-cheie ale construcțiilor de mașini,

În localitatea Dekani : una din secțiile fabricii „Lama", modernizată în ultimii ani

producția de bunuri de consum durabile și turismul.

Energia. O treime din investițiile făcute după război în industrie a fost afectată acestui sector. Cu toate acestea, în ultimul timp, s-a creat un decalaj între consum și producția de energie. Diferitele cercetări preliminare arată că, spre anul 1985, necesitățile de energie se vor tripla. Desigur, Iugoslavia dispune de resurse energetice naturale relativ abundente, dar structura lor nu este satisfăcătoare. Lignitul cu putere termică scăzută constituie baza potențialului energetic al țării. În domeniul energiei, punctul slab constă în volumul foarte modest al rezervelor de petrol și gaz natural, precum și lipsa de cărbune cocsificabil. Valorificarea în scopuri energetice a marilor rezerve de cărbune constituie o sarcină prioritară. Programul comun de dezvoltare a producției de energie electrică trebuie să se bazeze pe exploatarea marilor zăcăminte de cărbune și a rezervelor de huilă albă, în special în cadrul construirii gradate a sistemelor hidraulice cu utilizare multiplă. Prin încheierea de acorduri pe termen lung cu țările vecine, lignitul iugoslav poate fi folosit pentru producția de energie electrică, din care excedentele ar putea fi de asemenea exportate. La sfîrșitul perioadei de referință, în sistemul electric vor fi incluse centrale nucleare.

Intensificînd prospecțiunile în vederea creșterii producției proprii, Iugoslavia va fi obligată să importe mari cantități de petrol, ceea ce va trebui să fie reglementat prin acorduri de lungă durată cu partenerii străini.

Producția de materii prime. Iugoslavia posedă resurse minerale variate. Acestea trebuie să constituie un punct de sprijin foarte important pentru accelerarea dezvoltării economice stabile și reducerea tensiunii în ceea ce privește balanța de plăți cu străinătatea. Este, în primul rînd, necesară asigurarea dezvoltării optime a producției de metale de bază : fier, aluminiu, cupru, plumb și zinc, precum și a principalelor materii prime chimice.

Proiectul prevede că, pînă în 1985, consumul de oțel va crește în Iugoslavia de peste două ori. Se apreciază că producția națională va fi în stare să acopere 80 la sută din necesități. Pentru atingerea acestui scop, vor trebui să fie coordonate planurile și programele producției.

Iugoslavia posedă cea mai mare parte din rezervele europene de bauxită. S-a înregistrat o oarecare întîrziere în dezvoltarea accelerată a industriei de aluminiu. Unitățile de producție înființate, în ultimii ani, au o capacitate relativ modestă. De altfel, aprovizionarea cu curent electric nu este asigurată. Toate acestea ridică o problemă serioasă de dezvoltare, care va trebui rezolvată în perioada viitoare, în special prin contracte de împrumuturi din străinătate. Va fi, de asemenea, necesară organizarea unei comunități autogestionare în domeniul aluminiului, care va cuprinde investițiile, producția cît mai rațional posibilă, precum și comercializarea în comun pe piețele străine.

Se pune o bază foarte serioasă pe dezvoltarea accelerată a petrochimiei și a industriei chimice minerale. În ansamblul său, industria petrolieră trebuie să fie forța motrice de realizare a programului integral de dezvoltare a unităților petrochimice.

Agricultura. Această ramură trebuie să asigure consumul populației, materiile prime necesare industriei alimentare și altor ramuri industriale, diferitele rezerve de subzistență, excedentele pentru export etc. Conform documentului, ritmul de creștere a producției agricole trebuie să fie de 3,5 la sută pe an. O bază pentru aceasta o va constitui, în principal, creșterea animalelor, Iugoslavia întrunind în acest domeniu condiții, s-ar putea spune, ideale. În ceea ce privește dezvoltarea agriculturii, accentul se va pune pe dezvoltarea sectorului socialist și pe socializarea producției private, individuale, prin diverse forme de cooperare cu sectorul socialist.

Transformarea metalelor. Transformarea metalelor ocupă un loc important în dezvoltarea pe termen lung a Iugoslaviei. Oricît de relativ rapid — dar extensiv și lipsit de coordonare — progresul acestei ramuri nu a dus la diferențierea indispensabilă, care s-o poată impune în cadrul diviziunii internaționale a muncii. În prezent, în acest domeniu se găsește o gamă largă de produse finite, ceea ce are efecte nefavorabile pentru diviziunea muncii, specializarea și cooperarea în producție. Chiar de acum este necesar să se facă văzute eforturile privind selecționarea mai judicioasă a produselor finite. O atenție specială va fi acordată construcțiilor de mașini, industriei de automobile, construcțiilor electrice, construcțiilor navale și electronicii. Fiecare din aceste ramuri — afirmă autorii proiectului — impune o politică de dezvoltare sincronizată și coordonată, concepută pe baza organizării comunităților de autogestionare la scara întregii țări.

Turismul. Conform aprecierilor preliminare, turismul extern (pe coasta Adriaticii în special) poate furniza, către anul 1985, venituri în devize în valoare de 25 miliarde dinari anual, adică aproape 1,8 miliarde dolari.

Schimburile externe. Se apreciază că, în anul 1985, ponderea exporturilor de bunuri și servicii în produsul social total va depăși 35 la sută, față de 26 la sută în prezent, iar a importurilor — 37 la sută, față de 30 la sută. Ritmul anual de creștere trebuie să fie între 9—10 procente la export și 8—9 procente la import.

Țară nealiniată, Iugoslavia are, pe planul politicii și dezvoltării, interesul de a dubla numărul țărilor în curs de dezvoltare cu care desfășoară colaborarea sa economică și schimburile externe, sub toate formele caracteristice relațiilor economice internaționale ale epocii noastre. Aceasta presupune, evident, întărirea bazei materiale, a surselor de materii prime și a capacității de acumulare a acestor țări.

Documentul „Bazele politicii comune de dezvoltare pe termen lung pînă în 1985 a Iugoslaviei" are, de asemenea, capitole consacrate populației și locurilor de muncă, progreselor regiunilor insuficient dezvoltate, condițiilor de viață și de muncă etc.

Nu există nici o îndoială că acest document va concentra, în cursul viitoarelor luni, atenția cercurilor politice și economice, cu atît mai mult cu cît absența unui plan de dezvoltare adecvat constituia în Iugoslavia o problemă serioasă.

Miloš Mimica

Le Monde

PARIS

PERSPECTIVE ALE NORMALIZĂRII RELAȚIILOR CU CUBA

Convorbire cu LUIS ECHEVERRIA președintele Mexicului

„MEXICUL a oferit și va continua să ofere azil politic tuturor chilienilor care sînt urmăriți în țara lor. Cred că, din septembrie 1973 încoace, noi am primit peste 700 de asemenea cetățeni. În cazul Chile, consider că avem datoria morală să deschidem porțile noastre și să facem totul în favoarea celor care nu mai pot trăi în această țară".

După un an de la căderea guvernului Unității Populare din Chile, Luis Echeverria Alvarez, președintele Mexicului, care a fost un prieten personal al lui Salvador Allende, ne-a reafirmat, în Mexic, în cursul unei întrevederi particulare pe care ne-a acordat-o la reședința sa de la Los Pinos, hotărîrea de a-și spori și mai mult ajutorul în favoarea refugiaților politici din Chile.

„Moartea lui Salvador Allende, eminent om de stat, m-a afectat personal, declară Echeverria. Ea a mișcat profund opinia publică mexicană. Anul trecut, noi am adus omagii talentelor sale de conducător și am decretat doliu național. În mintea noastră era vorba de a ne manifesta încrederea de nezdruncinat în destinul democrației latino-americane și în respectarea principiului guvernelor constituționale. Recent, am dat instrucțiuni ministrului meu de externe, Emilio Rabasa, pentru a se duce la Santiago și a obține permis de liberă trecere pentru 72 de refugiați chilieni care se mai află încă în clădirea ambasadei

noastre. Această misiune s-a soldat cu succes. Permisele de liberă trecere au fost obținute. I-am mai spus lui Rabasa : încearcă să obții și ieșirea din țară a foștilor miniștri ai lui Salvador Allende, dar, din nefericire, acest lucru nu a fost posibil. Cu toate acestea, noi nu renunțăm. Chiar dacă acest fapt displace unora, noi vom continua politica noastră umanitară..."

Răceala relațiilor dintre Chile și Mexic contrastează în mod deosebit cu acțiunea energică, uneori publică, de cele mai multe ori discretă, începută de guvernul Echeverria în favoarea unei normalizări reale și totale a relațiilor dintre Cuba și celelalte națiuni din emisferă, inclusiv Statele Unite. În februarie, Rabasa, care întreține relații personale de prietenie cu Henry Kissinger, a plecat la Havana pentru a se întîlni cu conducătorii cubanezi. Partizan al „pluralismului politic" și ostil „oricărei forme de amestec extern în afacerile naționale", guvernul Echeverria, de la venirea sa la putere, în 1970, a susținut fervent anularea sancțiunilor economice impuse Cubei de Organizația Statelor Americane (O.S.A.). Astăzi, se pare că victoria acestei teze este asigurată.

„Sînt optimist, afirmă Echeverria. Premisele sînt favorabile unei normalizări a relațiilor dintre Cuba și Statele Unite. Pe de altă parte, se înmulțesc demersurile, pentru ca Organizația Statelor Americane să reconsidere cazul Cubei, la 11 noiembrie, la Quito. Sperăm că anularea sancțiunilor economice va fi hotărîtă și că acele două treimi de voturi necesare vor fi, cu acest prilej, întrunite. Într-adevăr, este indispensabil ca toate statele americane să-și poată reglementa relațiile economice și politice cu Cuba. Situația actuală este cu atît mai absurdă cu cît Statele Unite au, la rîndul lor, relații comerciale și diplomatice cu Uniunea Sovietică, cu China sau cu R. D. Germană.

În ceea ce ne privește, noi avem relații bune cu Statele Unite. Spre marea noastră satisfacție, noi am rezolvat, recent, problema ridicată de salinitatea apelor rîului Colorado, din Valea Mexicali. Astfel, o situație nejustă a luat sfîrșit. Începînd de la 1 iulie 1974, Mexicul primește din nou ape perfect utilizabile pentru exploatarea agricolă a acestei văi. Cheltuielile necesare pentru lucrări au fost în întregime finanțate de guvernul american. Acest acord dovedește, printre altele, că este posibil, cu bunăvoință, să se rezolve pașnic conflicte internaționale.

Urmează să mă întîlnesc cu președintele Gerald Ford la frontieră, într-o lună sau două. Voi ridica problema muncitorilor mexicani care, în fiecare an, pleacă în număr mare în Statele Unite pentru a-și închiria brațele de muncă, în condiții foarte defavorabile și fără nici un fel de garanție. Întrevederea mea cu Nixon a permis accelerarea soluționării problemei pe care o constituie rîul Colorado. Sper că următoarea mea întîlnire cu președintele Gerald Ford va duce la un acord în privința cazului, atît de dureros, al muncitorilor mexicani care emigrează în S.U.A."

Premierul Fidel Castro cere interzicerea embargoului american și anularea sancțiunilor impuse de O.S.A. exact acum zece ani. Dar, el nu este interesat într-o eventuală revenire în cadrul O.S.A., organism al cărui prestigiu este aproape nul și care este denumit la Havana „minister al coloniilor americane". Echeverria nu este deloc mai binevoitor față de O.S.A. „Organizația Statelor Americane — ne spune el — nu are nevoie numai de o restructurare completă, ci i-ar trebui și un nou spirit, o nouă viziune. De fapt, este vorba de a recomanda și de a practica o revizuire dureroasă pentru ca adevăratele interese ale țărilor noastre să fie efectiv apărate și recunoscute, fără paternalism, fără priorități, care ne obosesc și ne stînjenesc. O.S.A. ar trebui să fie un for, un loc de discuții deschise, unde fiecare ar putea să-și exprime punctul de vedere în deplină libertate. Punctul de plecare al acestei necesare evoluții trebuie să fie, evident, recunoașterea greșelilor din trecut și o analiză obiectivă a situației actuale. De altfel, cred că noi mergem spre relații mai echilibrate și spre schimburi comerciale normale".

Gonzalo Facio, ministrul de externe din Costa Rica, a vizitat recent Mexicul, unde a expus colaboratorilor lui Echeverria stadiul demersurilor în favoarea anulării sancțiunilor impuse împotriva Cubei. Gonzalo Facio este optimist și pare să spere că Statele Unite vor vota, la Quito, în așa fel încît să permită statelor membre ale O.S.A. să-și normalizeze relațiile cu Havana. Spre surprinderea cercurilor diplomatice mexicane, și Guatemala ar vota cu partizanii suspendării sancțiunilor.

Marcel Niedergang

---

jeune afrique

EXPERIENȚA REVOLUȚIEI CONGOLEZE

Interviu cu președintele Republicii Populare Congo, MARIEN N'GOUABI

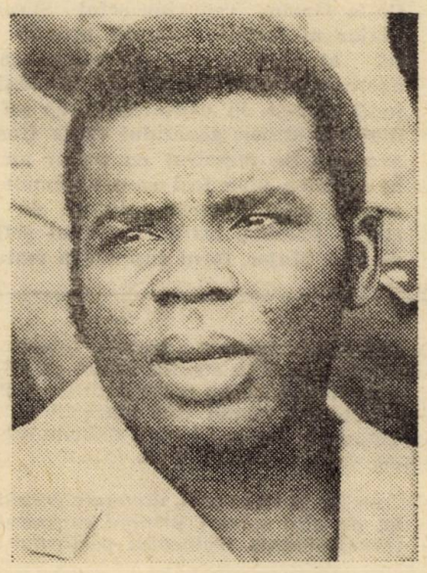

— DUPĂ cei 14 ani care au trecut de la obținerea independenței, ne-ați putea spune care sînt obstacolele politice mai deosebite pe care le înfruntați la ora actuală ?

— Pe plan politic, beneficiem de o situație pe deplin favorabilă continuării revoluției noastre, întrucît obstacolele politice care au jalonat căile revoluției noastre au dispărut. Recentele alegeri dovedesc că puțini dintre congolezi pun în discuție orientarea generală, definită de Partidul Congolez al Muncii, la conferința generală din 1972 și în programul partidului. Toate forțele sociale congoleze s-au unit într-un larg front patriotic condus de partidul nostru. Astfel, am consolidat bazele și direcția frontului național pentru a lupta împotriva dușmanului principal al statului nostru și al tuturor congolezilor : imperialismul și capitalismul. E adevărat, există un pericol, dar el este minim : e vorba de contradicții între interesele celor înlăturați de la putere și ale categoriilor sociale care constituie frontul nostru : țărani, muncitori, intelectuali și mica burghezie. Însă, noi veghem ca ele să nu devină contradicții ascuțite. Pericolul de dreapta este deci minim.

— Dar, pe plan economic, care sînt dificultățile cele mai serioase ?

— Ele sînt, evident, mai mari, pentru că, în timpul celor zece ani de revoluție, n-am avut timpul necesar pentru a ne putea consacra studiului problemelor economice. Apoi, pentru că n-am sesizat, suficient de devreme, toate mecanismele și resorturile complexe ale economiei în lumea actuală. Știți că intenția și voința de realizare sînt una, iar experiența de unde decurg cunoașterea și soluțiile eficace pentru realizarea economiei este altceva. Sînt necesare amîndouă și tocmai această sinteză sîntem pe cale de a o realiza. Economia noastră nu este în întregime controlată de stat. Mă refer, mai ales, la comerț, dar sînt și sectoare pe care le controlăm aproape în întregime. În domeniile energiei, apei, electricității, transporturilor și chiar al comerțului există un anume număr de monopoluri care aparțin statului. Recent, am preluat controlul asupra companiilor de asigurări și, la sfîrșitul anului 1974, nu va mai exista decît una singură : compania de stat ARC. De curînd, am naționalizat o mare parte din circuitul de hidrocarburi. În ce privește băncile, sîntem pe cale să reducem numărul lor și să le concentrăm pentru a putea avea o participare majoritară. Pentru atingerea acestor obiective, ne lovim de mari greutăți, pe care nu le ascundem și pe care toți africanii trebuie să le cunoască. Este vorba de experiența întreprinderii de stat, problemă pe care o abordăm cu hotărîre. În prezent, avem un anumit număr de întreprinderi de stat care au cunoscut și cunosc încă dificultăți a căror rezolvare este imperioasă. În acest domeniu, trebuie să fim mai prudenți, trebuie evitat sistemul de lucru autoritar și maniera capitalistă. Aceste precauții au pentru noi o importanță deosebită, iar programul partidului insistă, cu putere și claritate, asupra necesității reglementării activității în-

treprinderilor existente înainte de a se trece la extinderea sectorului social. Această grijă explică, de asemenea, orientarea noastră către crearea de societăți mixte în care să fim, cît mai mult posibil, majoritari. Aici, trebuie să ne îngrijim ca efortul nostru financiar să corespundă unui rol activ.

— Cum apreciați noile acorduri de cooperare pe care guvernul dumneavoastră le-a semnat, anul acesta, cu Franța?

— Este bine să reamintim că noi am fost primii care am stabilit principiul revizuirii acordurilor, în martie 1972. Dar, îndată ce am abordat această problemă, ne-am dat seama că ea era deosebit de complexă și că se impunea un răgaz pentru reflecție. Ceea ce a făcut ca noi să fim, cred, a treia țară care a semnat acorduri noi, după Madagascar și Mauritania, care, și ele, au ieșit din zona francului. Considerăm că nu avem încă o economie suficient de solidă pentru a putea crea o monedă națională ; iar una din trăsăturile revoluției congoleze este, astăzi, aceea de a refuza cu orice preț aventura. În ce privește celelalte aspecte, ca, de exemplu, stabilirea de convenții și acordurile asupra drepturilor fundamentale ale rezidenților, revizuirile n-au avut nimic spectacular. În fapt, existau clauze pe care Congo nu le mai aplica. De exemplu, încă din 1964 am cerut trupelor franceze să părăsească teritoriul nostru. Ceea ce însemna că noi refuzam să ținem seama de acordurile de apărare. În cadrul noilor acorduri, problema era de a constata juridic o stare de fapt. Un exemplu : în materie de politică externă, noi nu mai consultăm Franța. Pe scurt, aceste acorduri au confirmat o stare de fapt, cîștigată prin lupta noastră, după 1963.

— Puteți preciza particularitățile revoluției congoleze ?

— Prima trăsătură a revoluției congoleze este aceea că ea a optat pentru socialismul științific. Pentru ce această opțiune ? Pentru că, în ciuda independenței formale din 1960 și a declanșării mișcării populare, în august 1963, Congo rămăsese un stat neocolonial în structurile sale, administrație și funcționare. Astfel, el servea dezvoltării sistemului capitalist francez și internațional care ne comanda economia. Este clar că interesele acestui sistem sînt în opoziție ireductibilă cu cele ale poporului nostru. Țin să remarc faptul că imperialismul, hotărît să lege destinul poporului nostru de al său, s-a opus întotdeauna oricărei încercări de formare a burgheziei naționale. Și, mai mult chiar, a creat o burghezie birocratică, purtătoare a intereselor sale. Ei bine, trebuia oprită această tendință. Ceea ce am și făcut. Pentru ca ea să nu apară din nou, se impunea o opțiune : socialismul științific. Poporul a înțeles că revoluția socialistă nu se opune deloc credinței și năzuințelor sale, ci numai neocolonialismului, situației de trib, imperialismului. De aceea, dușmanii Congoului nu mai pot abuza de mase, lansînd, cum au făcut la început, ideea falsă că partidul, socialismul vor lovi în credința lor. Totuși, avem aici oameni care, în numele religiei, se îmbogățesc pe spinarea compatrioților lor și-i exploatează. Pe acești profitori, ca și aspectele de alienare ale religiei, noi le combatem fără echivoc.

O altă particularitate : trebuie înțeles că noi sîntem încă în stadiul luptei de eliberare națională, că nu toate păturile sociale sînt alcătuite numai din marxiști și că apartenența lor la filozofii diferite nu se opune deloc eliberării țării.

— Ne puteți vorbi, domnule președinte, de alte măsuri privind controlul și transformarea sectorului particular ?

— Bineînțeles. Să luăm, de exemplu, sectorul particular național. El este orientat spre regruparea în corporații, pentru a urma apoi, progresiv, drumul cooperativizării. În ce privește sectorul particular străin, el trebuie să fie (și este deja) domeniul concret în care proletariatul și cadrele se formează în două direcții. Prima, cea tehnică, permite formarea, sub toate aspectele, a vieții de întreprindere și, în special, a gestiunii. A doua direcție este cea politică. Sectorul particular străin cunoaște, deja, și va continua să cunoască dificultăți. Este un domeniu prin care clasa muncitoare se întărește în luptă și dobîndește victorii.

Toate aceste obiective nu pot fi atinse fără reglementarea situației finanțelor publice. Este preocuparea noastră majoră care ne-a făcut să creăm condițiile pentru întărirea disciplinei financiare în toate ramurile aparatului administrativ și să transferăm competențele financiare unor colectivități.

Este necesară, de asemenea, înlăturarea mentalităților înapoiate. Să nu uităm, atunci cînd vorbim de economie, că majoritatea populației este rurală. În ce privește agricultura, acțiunea noastră îmbracă mai multe forme : organizarea activităților sub formă precooperatistă sau cooperatistă, crearea de structuri comerciale, oficii descentralizate și circuite de distribuire. Este vorba, de asemenea, de crearea unor ferme-pilot de stat, centre de asistență tehnică și sate cooperativizate. Toate aceste structuri, care vizează transformarea rațională a mediului tradițional, sînt însoțite de o consecventă educație politică și culturală.

Jean-Pierre N'Diaye

PROFIL

FRANCISCO DA COSTA GOMES

președintele provizoriu al Republicii Portugalia

La 30 septembrie, cîteva ore după ce generalul Antonio de Spinola și-a anunțat public demisia, junta salvării naționale l-a desemnat pe generalul Francisco da Costa Gomes (60 de ani) drept președinte provizoriu al Portugaliei.

Licențiat în matematici, Francisco da Costa Gomes intră de tînăr în armată, la cavalerie. Subsecretar de stat la Ministerul Apărării (1958), este apoi atașat la Ministerul de Interne (1961) în cadrul unui comandament al Gărzii Naționale Republicane. Numit comandant al celei de-a 2-a regiuni militare în Mozambic, apoi comandant al forțelor armate din Angola, i se încredințează, în septembrie 1972, postul de șef al Statului Major al forțelor armate portugheze. Va fi demis din această funcție în martie 1974, împreună cu adjunctul său, generalul Antonio de Spinola, ale cărui idei, expuse în volumul „Portugalia și viitorul", le sprijinise deschis. Solidaritatea celor doi principali șefi militari, ca și atitudinea intransigentă a guvernului Caetano față de cei doi generali aveau să declanșeze — pe fundalul crizei profunde deja existente — ruptura dintre armată și regimul fascist.

După mișcarea insurecțională de la 25 aprilie, generalul Francisco da Costa Gomes redevine șeful Statului Major al forțelor armate, precum și șef al COPCON (Comandamentul operațional continental). De la sfîrșitul lunii august, în calitatea sa de șef al Statului Major, generalul Costa Gomes avea să fie înzestrat cu puteri ample în virtutea unei legi constituționale ce separa total puterea militară de cea civilă. Prezida, astfel, Consiliul șefilor de Stat Major, forul suprem în materie militară, total independent față de guvern.

În timpul evenimentelor petrecute la Lisabona între 26—30 septembrie, observatorii remarcaseră rolul-cheie pe care generalul Costa Gomes l-a jucat în căutarea unei soluții la criza provocată de tentativa reacțiunii de subminare a regimului de la 25 aprilie. Acest rol de prim-plan s-a manifestat, în acele zile de tensiune, prin legătura permanentă, ținută personal, între Palatul prezidențial Belem și sediul COPCON de la Amadora, lîngă Lisabona.

Generalul Costa Gomes se bucură în sînul armatei de un mare prestigiu, fapt ce i-a și permis să joace rolul de mediator politic pe măsură ce apăreau tot mai clar divergențe între o parte a juntei salvării naționale și elementele cele mai progresiste din cadrul Mișcării forțelor armate.

În alocuțiunea sa de învestitură, noul președinte avea să declare că Portugalia „va continua să caute dezvoltarea raporturilor sale cu toate țările lumii, pe toate planurile, precum și normalizarea relațiilor cu țările de care a fost ținută departe, precum țările arabe și africane".

Organe ale Republicii Guineea-Bissau

Viorel Platon, Bucureşti. Vă mulţumim pentru scrisoarea trimisă. Deşi am scris pe larg despre problemele despre care ne întrebaţi, şi vom mai reveni în cuprinsul revistei, vom încerca, în cadrul acestei rubrici, să răspundem cîtorva întrebări.

În Republica Guineea-Bissau **Adunarea Naţională Populară** este, potrivit constituţiei, organul suprem al puterii de stat, cu rolul de a delibera şi decide asupra problemelor fundamentale de politică internă şi externă a statului. Preşedintele Adunării Naţionale Populare este comandantul João Bernardo Vieira, ajutat de doi vicepreşedinţi.

Consiliul de Stat exercită, între sesiunile Adunării Naţionale Populare, funcţiile care îi sînt atribuite prin legi şi rezoluţii ale Adunării. E compus din 15 membri, cu un mandat de trei ani, aleşi din rîndurile deputaţilor Adunării. Preşedintele Consiliului de Stat este Luis Cabral (secretar general adjunct al partidului), ajutat de un vicepreşedinte, comandantul Umura Djalo.

Consiliul comisarilor este însărcinat cu realizarea programului politic, economic, social şi cultural al statului, precum şi cu apărarea şi securitatea sa ; conduce, coordonează şi controlează diferitele comisariate ale statului, numeşte şi revocă funcţionarii şi este, în fapt, puterea executivă. Sînt 19 comisari, conduşi de un comisar principal — comandantul Francisco Mendes (Chico Te). Preşedintele Adunării Naţionale Populare este şi comisar de stat pentru forţele armate.

În ceea ce priveşte **Secretariatul permanent al P.A.I.G.C.**, acesta e format din patru membri : Aristides Pereira, secretar general, Luis Cabral, secretar general adjunct, Francisco Mendes (Chico Te) şi João Bernardo Vieira „Nino".

Potrivit revistei „Afrique-Asie", în 500 de ani de colonizare portugheză (între 1471 şi 1971), numai 14 studenţi guineezi au ieşit pe porţile universităţilor portugheze (între aceştia — Amilcar Cabral, fondatorul P.A.I.G.C.) şi 11 tehnicieni de formaţie medie.

În fotografie, de la stînga la dreapta : João Bernardo Vieira, Aristides Pereira, Luis Cabral, Francesco Mendes.

Viorel Petcu, Costeşti, jud. Buzău. Statul la care vă referiţi, care îşi schimbă capitala în funcţie de anotimp, este Bhutan. Informaţia a apărut în cadrul acestei rubrici. Vom încerca să răspundem, într-un viitor apropiat, la celelalte întrebări.

Toader Sustic, Sighetul Marmaţiei. Despre William Rogers, revista noastră a scris în vremea în care era secretar de stat al S.U.A., în cadrul rubricii „Profil". Nu dispunem de atîtea date suplimentare încît să publicăm un „serial" privind activitatea sa.

Bogdan Barbu, Birlad. Vă sugerăm să vă adresaţi Universităţii din Bucureşti, întrucît noi nu dispunem de adresele solicitate.

M. Sandu, Rîmniceni, jud. Vrancea. Vă mulţumim pentru scrisori. Vom avea în vedere propunerile dv.

Dumitru Peligrad, str. Neted nr. 1196, com Sălişte, jud Sibiu vinde colecţia revistei pe ultimii patru ani. Răspunsul la întrebarea dv. este afirmativ.

M. Nicoară, Iaşi. Într-adevăr, în ultimul timp, Leonid Brejnev a evocat, cu mai multe prilejuri, stadiul relaţiilor sovieto-americane. Astfel, la banchetul oferit, la 25 septembrie, în onoarea delegaţiei de partid şi guvernamentale ungare în vizită în U.R.S.S., L. Brejnev arăta că „recenta schimbare din conducerea S.U.A. a fost primită cu o atenţie deosebită în lume. Fireşte, noi, în U.R.S.S., nu ne amestecăm în treburile interne ale S.U.A., dar nu ne este nici pe departe indiferent ceea ce se poate referi la situaţia şi dezvoltarea relaţiilor sovieto-americane, cărora, din motive lesne de înţeles, le acordăm o mare importanţă. U.R.S.S. dă o înaltă apreciere cotiturii spre mai bine în relaţiile sovieto-americane, înregistrate datorită eforturilor constructive ale ambelor părţi în ultimii ani".

„De aceea, a menţionat L. Brejnev, am primit cu satisfacţie declaraţia preşedintelui Ford privind intenţia sa personală şi a guvernului său de a continua linia de dezvoltare a relaţiilor dintre ţările noastre în aceeaşi direcţie. La rîndul nostru, am spus preşedintelui că ne pronunţăm pentru menţinerea contactelor în scopul întăririi păcii, al încrederii reciproce şi al bunei-vecinătăţi între ţările noastre".

Cu alt prilej — şedinţa festivă a Seimului polonez la a 30-a aniversare a R.P. Polone — L. Brejnev a declarat : „Pot spune, tovarăşi, că noi am fi dorit şi mai mult şi am fost gata să mergem mai departe. U.R.S.S. este gata să încheie, între altele, un acord privind încetarea totală a tuturor experienţelor subterane cu arma nucleară. De asemenea, considerăm util să ne înţelegem asupra retragerii din Marea Mediterană a tuturor submarinelor şi navelor sovietice şi americane purtătoare de armament nuclear. Din păcate, deocamdată nu s-a reuşit realizarea unei înţelegeri în această problemă. Totuşi, sîntem convinşi că transpunerea în practică a acestor propuneri ale noastre ar constitui o nouă contribuţie reală la întărirea păcii şi ar fi întîmpinate cu o mare satisfacţie de popoarele multor ţări. Să sperăm că va sosi timpul cînd acordurile în aceste probleme vor fi posibile".

Vasile N. Tomegea, com. Borcaia, jud. Suceava. Ne pare rău, dar revista noastră nu poate publica scrisoarea dv. Vă rugăm să vă adresaţi unui ziar.

G. Rusu, Bucureşti. Nu dispunem de date privind organizaţia la care vă referiţi.

V. Stan, Bucureşti. Cu prilejul celei de-a 25-a aniversări a proclamării Republicii Populare Chineze, principala manifestare a fost recepţia oferită la Palatul reprezentanţilor populari din întreaga Chină de către Ciu En-lai, vicepreşedinte al Comitetului Central al Partidului Comunist Chinez, premierul Consiliului de Stat. La recepţie a luat cuvîntul premierul Ciu En-lai **(în fotografie).** La Pekin şi în întreaga Chină au avut loc, cu acelaşi prilej, diferite manifestări cultural-artistice, în timpul cărora au fost reliefate măreţele înfăptuiri ale poporului chinez în toate domeniile construcţiei socialiste.

George Rozon, Arad. Vă mulţumim pentru atenţia cu care urmăriţi revista noastră. Problema pe care o ridicaţi este, însă, prea veche pentru a-i putea afla cauzele. S-ar putea să fie vorba de fotografii diferite, din aceeaşi perioadă. Dacă ne-aţi fi scris în urmă cu doi ani, cînd au fost publicate, am fi fost în măsură să vă răspundem exact. Oricum, vom continua să cercetăm cauzele.

Gh. Constantinescu, Bucureşti. Anumite schimbări petrecute deja în viaţa politică şi altele dorite de responsabilii politici au determinat succedarea republicilor franceze la care vă referiţi. Este greu să le explicăm în spaţiul redus al acestei rubrici. Vă sugerăm, de aceea, să consultaţi o istorie a Franţei.

Ştefan Bădescu, com. Şiria, jud. Arad. Sperăm ca articolul despre situaţia din Grecia, publicat în nr. 41 al revistei noastre, să fi răspuns întrebării dv.

POSTA REDACTIEI

Onoda (IV)

I. Vlad, Tîrgoviște ; Ștefan Brancu, com. Remetea Mare, jud. Timiș ; Gh. Laiu, Piatra Neamț. În nr. 28, 29 și 38 ale revistei, am publicat o serie de informații privindu-l pe Onoda. Revenim, la solicitările dv. și ale altor cititori, cu alte amănunte extrase dintr-o relatare a lui Onoda însuși, publicată de revista „Paris Match". „La sfîrșitul anului 1943, am intrat la școala de ofițeri de rezervă la Kurumé (prefectura Fukuoda) și, apoi, la școala de spionaj din Fotomata (prefectura Shizuoka). La 7 decembrie 1944, cînd am primit numirea pentru Filipine, am băut saké, în semn de adio, cu fratele meu Jiro, într-un restaurant de lîngă Tokio. Apoi, înainte de a pleca, m-am înclinat în fața părinților mei și le-am cerut ca, de acum înainte, să mă considere pierdut. La 12 decembrie, împreună cu o duzină de camarazi, am luat avionul cu destinația Manila. Acolo, superiorul nostru — comandantul Tanigushi, care avea să se predea, împreună cu 300 de oameni, în decembrie 1945 — ne strînge (eram aproximativ 75) și ne fixează misiunea : «Vă veți duce discret și prin mijloace proprii în insula Lubang». Scopul nostru era să organizăm un fel de guerilă și să hărțuim inamicul.

La 31 decembrie, deghizat în pescar, cu cîteva provizii, arme și muniții, ajung în Lubang, insulă de importanță strategică. Pentru mine, e o misiune fără speranță de reîntoarcere și am impresia că nu voi revedea niciodată Japonia. Debarc pe o plajă izolată, cu nisipul foarte alb și foarte fin. Mă afund îndată în junglă, pentru a-mi întîlni camarazii.

Cu două luni înainte, trupele lui Mac Arthur debarcaseră în Leyte. Sîntem fără încetare bombardați de avioanele lor. Trebuie să ne săpăm «tako-tsubo», adică adăposturi individuale. Puțin cîte puțin, învățăm să folosim terenul, să ne camuflăm în junglă. Voi afla mai tîrziu că, din 75 de oameni organizați în grupuri mici, 31 au fost uciși și 40 s-au predat. Grupul meu cuprinde 4 persoane : sergentul Shimada, Kosuka, Akatsu și eu, ofițerul.

Mulți se miră că am putut rămîne aproape 30 de ani în junglă. Aveam o misiune și trebuia să o duc la îndeplinire. Evident, n-a fost ușoară supraviețuirea. Insula e mică și poți fi ușor detectat și atacat. În plus, localnicii, care trăiesc pe țărm, înaintează des în interior pentru a cultiva orez sau a se aproviziona cu lemne. Am auzit că, în insula Mindoro, cîțiva rămași ca și noi au reușit să cultive pămîntul, să crească animale, chiar să se căsătorească cu indigene. Noi n-am făcut așa ceva. În Lubang, zi și noapte eram la pîndă.

Stăteam de pază pe rînd. Știam că puteam fi urmăriți de poliția militară sau de locuitorii de la care luam lucruri fără permisiunea lor. De fapt, m-am gîndit întotdeauna că era imposibil să trăiești mult timp în acest mod. În cîteva rînduri, mi-am riscat și viața. Am fost rănit în mai multe locuri : atins de un glonte în mîna dreaptă și de o piatră proiectată de un glonte, în picior. Ultimul dintre camarazii mei, Kozuka, a murit în noaptea de 17 octombrie 1973, în timp ce căutam hrană. Deodată, a izbucnit focul unei patrule. I-am spus să se lase la pămînt, dar era deja prea tîrziu. I-am luat pușca și am fugit.

În 1945, americanii și filipinezii foloseau megafoane și manifeste lansate din avioane pentru a ne determina să ne predăm. Într-o zi, ni s-a dat un ultimatum : 72 de ore. Atunci, am pierdut pe unul din membrii echipei. În primăvara lui 1946, era să scăpăm din junglă, într-o ocazie unică. Într-o zi, am găsit hărți făcute de unul dintre cei ce se predaseră. Menționase o zonă în care ne puteam preda în deplină securitate. Am vrut să încerc eu mai întîi și, în caz de reușită, să-mi avertizez camarazii. Aceștia s-au împotrivit, nu m-au lăsat să-mi iau un asemenea risc și planul a căzut.

Rarele momente de destindere le petreceam povestindu-ne amintiri personale. Kozuka ne amuza, uneori, cu tot felul de comicării. Spre exemplu, ridica receptorul unui telefon imaginar, chema Tokio, se informa de curse, făcea pariuri.

Curînd, însă, am rămas trei. În decembrie 1949, Akatsu se pierde în timpul unei expediții nocturne organizate pentru căutarea proviziilor. De fapt, Akatsu se separase de grup pentru a se preda și a îndrăznit să o facă abia opt luni mai tîrziu. La 5 iulie 1950, la capătul forțelor, pe jumătate gol, s-a predat locuitorilor din Looc. A jucat, apoi, un rol activ în căutarea camarazilor săi.

În mai 1954, ne-am întîlnit cu o altă patrulă. Kozuka și eu, deși răniți, am reușit să fugim. Sergentul Shimoda a fost însă ucis. Din acel moment, am remarcat participarea japonezilor la căutări. Cel puțin o dată pe lună, insula era bombardată cu manifeste, ziare, reviste, cărți. Încercau să ne atragă cu cutii de pateu sau pachete de alge uscate plasate ici-colo, pe care, însă, reușeam să le culegem fără a fi prinși. Poliția militară vroia să fim capturați cu orice preț pentru a curăța insula de orice posibilitate de tulburări.

Începusem să pierdem noțiunea timpului. Îmi amintesc că, într-o zi de Crăciun, clopotul unei biserici din satul vecin sunase înaintea «calendarului» meu. Eram furios și convins că biserica se înșelase și nu eu.

Din mai 1954, americanii au început să ne difuzeze vocile ființelor care ne erau dragi Am ascultat, astfel, într-o zi, înregistrarea glasurilor părinților mei, povestindu-mi despre copilăria mea. Frații și surorile mele îmi spuneau că e pace, că Japonia s-a schimbat, că trebuie să mă întorc să-mi văd părinții înainte ca ei să moară.

Ce trebuia să fac ? Cu inima frîntă, am continuat să fug. Dacă în Japonia era pace, în Lubang eu și Kozuka eram în continuare hăituiți. Pentru a ne termina misiunea, așteptam un ordin, cel al superiorului direct, maiorul Tanigushi. Nici chiar un ordin al împăratului nu m-ar fi putut decide să mă predau.

De cînd m-am reîntors în Japonia, presa mă hărțuie continuu. Mi-am cumpărat ochelari negri, dar tot sînt recunoscut. Totuși, într-o noapte, am reușit să vizitez în secret mormîntul meu, de lîngă templul Horinji. În fața acelui mormînt am simțit cît se renunțase la mine. «Aici zace Hiroo Onoda, decedat pe insula Lubang, în Filipine, la 3 mai 1954, la 32 de ani». Cercetările fiind fără rezultat și încredințîndu-se urmelor de sînge din ciocnirea în care Shimada căzuse, Ministerul Sănătății a dedus că eu și Kozuka am murit în urma rănilor primite.

Am supraviețuit numai datorită unei excelente constituții. În 30 de ani, n-am slăbit decît cu 12 kg. Am fost bolnav doar o singură dată. Ceea ce m-a salvat a fost faptul că luam întotdeauna maximum de precauții : fierbeam sau coceam totul, chiar și bananele.

Aveam întotdeauna rezerve de alimente și le controlam să văd dacă nu se alteraseră. Viața mea și a lui Kozuka s-a schimbat odată cu radioul. Acum aproximativ zece ani, «am împrumutat» fără permisiune un tranzistor de la un sătean. Am putut asculta informațiile, iar Kozuka prefera cursele de cai. Eu am adorat întotdeauna muzica. La întoarcerea în Japonia, primele mele cumpărături au fost discuri cu muzică de Beethoven.

Ziarele lansate în insulă ne-au informat despre drama de la Hiroshima. Radioul ne-a anunțat prima debarcare pe Lună. Am aflat și cuvinte noi : poluare, inflație. Puteam capta posturi de radio filipineze, japoneze, americane, australiene, iar, o dată, chiar și un post francuzesc în limba japoneză.

(Va urma)

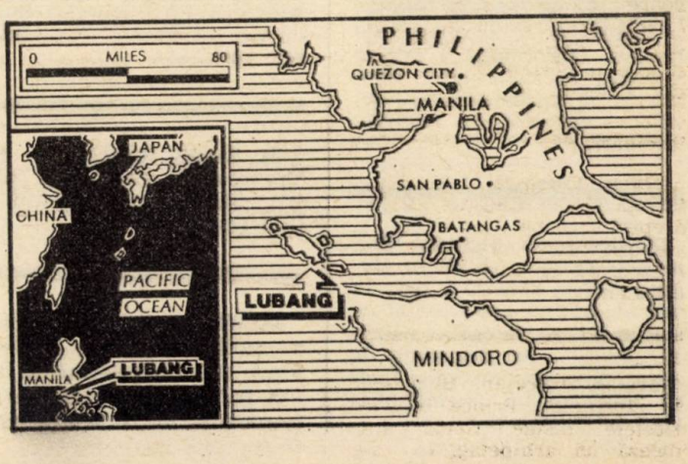

POSTA REDACȚIEI

Generalul Prats

Dan Lucian Picu, Brașov; Ion Dumitru, Sighișoara. Generalul Carlos Prats, ucis la 30 septembrie, la Buenos Aires, împreună cu soția, a deținut postul de comandant-șef al armatei chiliene între 1970—1973, adică în intervalul în care s-a aflat la putere guvernul Unității Populare. În această calitate, el a fost considerat ca un apărător al legalității în Chile și ca un garant al neamestecului forțelor armate în afacerile politice ale țării. Generalul Prats a ocupat funcția de ministru de interne în guvernul Unității Populare (între noiembrie 1972 și martie 1973) și pe aceea de ministru al apărării (august 1973). Demisionează din această ultimă calitate și din

postul de comandant-șef al armatei la 23 august 1973, ca urmare a campaniei dezlănțuite împotriva sa de forțele de dreapta din Chile. După lovitura de stat de la 11 septembrie 1973, junta militară instaurată la putere îl autorizează să părăsească țara și să se stabilească în Argentina. În octombrie 1970, un alt comandant-șef al armatei chiliene, generalul René Schneider, a căzut victima unui atentat terorist. Acesta se opusese cu vigoare manevrelor prin care forțele de dreapta au încercat să împiedice venirea la putere a președintelui Salvador Allende.

Mihai Chiroșcă, Iași. Conferința de la Caracas asupra dreptului mării, încheiată la sfîrșitul lunii august, a fost prezentată pe larg de presa cotidiană.

Traian Mureșan, București. **1.** Insulele Prince Edward (fostele insule Reci) formează un arhipelag, în sudul Oceanului Indian, din insula Marion și insula Prințul Edward. Arhipelagul a fost descoperit în anul 1772 de Marion Dufresne. Din 1947, arhipelagul aparține Republicii Sud-Africane.

2. Vă sugerăm consultarea articolului publicat în nr. 41 al revistei.

Ion Vasile, Dorohoi. **1.** Vă sugerăm să consultați nr. 31 într-o bibliotecă, întrucît motivul ridicat de dv. e neîntemeiat. Nu putem republica, după un atît de scurt interval, acel răspuns.

2. În legătură cu trupele S.U.A. staționate în alte state, ori cu bazele americane din afara granițelor S.U.A., așa cum se prezintă situația astăzi, vom încerca să răspundem într-un viitor apropiat.

Daniel Sîrbu, București. Vă mulțumim pentru scrisoare. O primisem și pe cea anterioară. Din păcate, nu sîntem în măsură să răspundem întrebărilor dv., lipsindu-ne documentația necesară. Vă sugerăm, de aceea, să vă adresați revistei „Magazin istoric".

Ziare spaniole

Liviu Niculescu, Caracal. Vă prezentăm lista solicitată a principalelor publicații ce apar în Spania: „Ya" — cotidian catolic, „ABC" — cotidian monarhist, „Pueblo" — cotidianul sindicatelor oficiale, „Arriba" — ziarul Falangei, „Diario SP" — cotidian independent, „SP" — săptămînal, „Nuevos Informaciones" — ziar madrilen de seară, „Cuadernos para el diálogo" — revistă lunară de orientare catolică, „El Correro catalán" — cotidian ce apare la Barcelona.

Aurel Iliescu, București. Vă mulțumim pentru aprecieri. Despre Mahatma Gandhi și asasinarea sa de către un brahman fanatic, în ianuarie 1948, revista noastră a scris de mai multe ori. În ceea ce privește celelalte întrebări, nu dispunem de informații suficiente.

Mircea David, București. **1.** Republica Federală Germania a intrat în N.A.T.O. în 1954.

2. Partidul la care vă referiți, legal, nu cade sub incidența legii respective.

Din partea cititorului **Ștefan Ispas din București** am primit o scrisoare legată de răspunsul despre Hermann Oberth, publicat de revista noastră în nr. 40. Ni se atrage atenția asupra unor inadvertențe și asupra faptului că datele oferite nu sînt suficiente. După cum s-a putut constata, în răspunsul acela reproduceam un fragment dintr-o istorie a astronauticii semnată de W. von Braun și F.I. Ordway. Cititorul nostru scrie în continuare:

Hermann Oberth s-a născut la Sibiu. A urmat liceul la Sighișoara și apoi cursurile universitare în străinătate și la Cluj, obținînd, în anul 1929, titlul de profesor al Universității din Cluj. Prima lucrare, devenită celebră, a lui H. Oberth — „Racheta și spațiile interplanetare" — cuprinde o descriere detaliată a tuturor fazelor zborului rachetei, precum și efectelor asupra organismului. A continuat studiile aprofundat și, în anul 1929, și-a prezentat teza de doctorat, care cuprindea proiectul și calculul a două tipuri de rachete, dar lucrarea i-a fost respinsă ca fiind... „necorespunzătoare". În această lucrare, H. Oberth a dezvoltat cu o mare putere de previziune patru teze și anume: a) în stadiul actual al științei (epoca 1929) și tehnicii, este posibilă construirea de vehicule care să zboare mai sus decît înălțimea atmosferei; b) după funcționarea lor, aceste vehicule pot atinge asemenea viteze de zbor încît să nu cadă înapoi pe Pămînt în evoluția lor în spațiu, fiind capabile să învingă forța de atracție a Pămîntului; c) asemenea mijloace de zbor pot fi adaptate pentru ca oamenii să zboare cu ele în spațiul cosmic, fără pericol; d) în etapa anilor 1929—39, construcția unor asemenea rachete poate deveni rentabilă.

Aceste afirmații le făcea H. Oberth în anul 1929 — perioadă în care a funcționat ca profesor de matematică și fizică la Liceul „Ștefan Ludwig Roth" din Mediaș. Este semnificativă aprecierea care i s-a dat lui H. Oberth începînd din anul 1949, cînd a fost ales membru al mai multor academii și societăți științifice, ca urmare a recunoașterii contribuției pe care acesta a adus-o în domeniul astronauticii. Wernher von Braun, fostul lui elev, acum unul din cei mai reputați savanți în problemele zborului cosmic, spunea în 1964: „H. Oberth a fost primul care, în legătură cu ideea unui zbor cosmic real a luat rigla de calcul și a elaborat concepte și planuri de construcție calculate numeric. Cu o claritate profetică, H. Oberth descrie toate elementele rachetelor noastre mari, care trec deseori drept cuceriri ale ultimilor ani".

În luna iunie 1972, lui Oberth i s-a oferit, de Universitatea din Cluj, titlul de „doctor honoris causa". Cu ocazia celui de-al 23-lea Congres de astronautică al societății „Hermann Oberth", ținut la Salzburg, în iunie 1974, numit astfel în cinstea savantului, congres care coincide cu împlinirea vîrstei de 80 de ani — savantului i s-a oferit prin decret prezidențial „Meritul Științific cl. I".

În luna iunie 1972, am avut fericita ocazie să discut cu H. Oberth la sesiunea jubiliară organizată de Academia Republicii Socialiste România în onoarea sa. Am ascultat fapte și întîmplări trăite și create de acest om și mi-au rămas impresiile puternice despre un mare savant, care, după ce a dat — împreună cu alții, bineînțeles, — omului „cale liberă spre stele", nu are astîmpăr nici acum, cînd este la pensie. A vorbit despre crearea în deceniile viitoare a unor oglinzi uriașe cu ajutorul cărora va putea fi transformată energia solară în energie electrică și cu ajutorul acesteia se vor putea topi ghețurile polare, vor putea fi iluminate țări întregi, vor fi transformate ținuturile polare în grădini înfloritoare etc. De asemenea, a menționat avantajele metalurgiei titanului pe Lună, la un preț de cost de circa zece ori mai mic decît prin aducerea minereurilor pe Pămînt și alte asemenea foloase generate de cercetarea cosmică.

Președinții Franței

N.C. Teișanu, București. Cel de al 20-lea președinte al Franței, Valéry Giscard d'Estaing, a succedat celor doi președinți ai Republicii a V-a, celor doi președinți ai celei de a IV-a Republici, celor 14 ai celei de a III-a și unicului președinte al Republicii a II-a. Prima Republică n-a avut președinte, Franța fiind guvernată, succesiv, de la 1792 la 1804, de Convenție, Directorat și Consulat.

Președinții Franței nu sînt aleși prin sufragiu universal direct decît din 1962 (reforma constituțională). Generalul de Gaulle a folosit această procedură pentru realegerea sa din decembrie 1965. Și Louis-Napoléon Bonaparte a fost ales, pentru patru ani, prin vot universal direct, numai că, pe vremea aceea, femeile nu aveau drept de vot.

POSTA REDACTIEI

Noul secretar general al Casei Albe

Stelian Constantinescu, Braşov. Donald Rumsfeld, ambasadorul S.U.A. la N.A.T.O., a fost numit de către preşedintele Gerald Ford secretar general al Casei Albe, înlocuindu-l astfel pe generalul Alexander Haig, care a devenit comandant suprem al forţelor N.A.T.O. în Europa. Comunicatul desemnării sale nu conservă, totuşi, titulatura de secretar general a predecesorului său, el urmînd să funcţioneze ca „asistent al preşedintelui pentru coordonarea acţiunilor Casei Albe". El va fi, de asemenea, membru al cabinetului. În vîrstă de 42 de ani, Donald Rumsfeld are o solidă experienţă în domeniul afacerilor guvernamentale şi ale Casei Albe. În 1969, a fost numit de către preşedintele Richard Nixon în fruntea Biroului pentru progres economic, însărcinat cu lupta împotriva sărăciei, devenind, în acelaşi timp, consilier prezidenţial şi membru al cabinetului. Apoi, vreme de doi ani, a fost director al Consiliului pentru costul vieţii, organism care se ocupă cu combaterea inflaţiei, iar, la începutul lui 1973, este numit ambasador al S.U.A. la N.A.T.O. Donald Rumsfeld făcea deja parte din „brain trust"-ul (grup de consilieri) creat de preşedintele Gerald Ford pentru a-i sprijini iniţiativele de debut la Casa Albă.

Monaco

Martin Baresa, com. Feldioara, jud. Braşov. Iată cîteva din datele solicitate în legătură cu acest principat european de 1,5 kmp, cel mai mic stat din Europa, după cetatea Vaticanului. Monaco formează, pe malul Mării Mediterane (pe Coasta de Azur), o fîşie de 3 km lungime, cu o lăţime între 200 şi 300 m. Numele îi e foarte vechi. A fost colonie feniciană, numită Unica, în greceşte Monoikos, de unde în latină Monaecus ; de aici, numele ulterior de Portus Herculis Monaeci, devenit Monaco. Istoria principatului e necunoscută pînă în secolul XI, cînd interese străine încep să-şi manifeste influenţa. După mai multe secole de lupte, în februarie 1512 Franţa îi recunoaşte independenţa. A fost, apoi, stăpînit de Spania, deşi îşi păstra o oarecare autonomie ; s-a aflat din nou sub influenţa Franţei, pînă cînd, în 1861, s-a plasat voluntar sub protecţia franceză, menţinîndu-şi, însă, suveranitatea. Monaco are o populaţie de 24 300 locuitori (cifră din 1972) ; limba vorbită — franceza. Şeful statului este, din 1949, prinţul Rainier III, căsătorit cu actriţa Grace Kelly ; au trei copii. Oraşele principatului : Monte Carlo, în jur de 10 000 locuitori, şi Monaco-ville, în jur de 2 000 locuitori. Actuala constituţie datează din 1962. Există un Consiliu Naţional, unicameral, ales prin vot universal pentru o perioadă de cinci ani, cu funcţii consultative.

Nic. Obrea, Feteşti. Ramora Castro **(în fotografie)**, fratele lui Fidel Castro, este directorul celei mai mari ferme de stat din Cuba.

Cinci luni portugheze

Ştefan Stănescu, com. Mînăstirea, jud. Ilfov. Vă prezentăm lista solicitată a evenimentelor premergătoare zilelor de 26—30 septembrie.

25 aprilie. Izbucneşte mişcarea insurecţională împotriva regimului fascist al lui Marcello Caetano. Se formează o juntă militară de „salvare naţională".

15 mai. Generalul Antonio de Spinola, destituit de regimul Caetano, în urmă cu cîteva săptămîni, din postul de şef adjunct al Marelui Stat Major, este proclamat, de către junta, preşedinte al Republicii Portugheze. Se formează un guvern provizoriu. Prim-ministru : Adelino da Palma Carlos. Este promulgată o constituţie provizorie.

27 iunie. Sînt date publicităţii o serie de măsuri guvernamentale economice şi sociale.

9 iulie. Demisia premierului Palma Carlos şi a patru miniştri moderaţi.

11 iulie. Antonio de Spinola revocă întregul guvern.

17 iulie. Formarea unui nou guvern provizoriu, condus de Vasco Dos Santos Gonçalves, unul din principalii artizani ai insurecţiei de la 25 aprilie. Alvaro Cunhal şi Mario Soares îşi păstrează posturile din cabinetul precedent, respectiv pe acelea de ministru de stat şi ministrul afacerilor externe.

18 iulie. Generalul Spinola denunţă „anarhia" şi apelează la sprijinul „majorităţii tăcute".

4 august. În prezenţa secretarului general al O.N.U., Kurt Waldheim, Mario Soares dă publicităţii o declaraţie oficială recunoscînd dreptul la autodeterminare şi independenţă al tuturor teritoriilor coloniale portugheze.

17 august, Alger. Acordul Portugalia — P.A.I.G.C., prin care este recunoscută oficial independenţa Republicii Guineea-Bissau.

28 august. Separarea puterii politice şi a puterii militare prin crearea unui „Consiliu al şefilor Statului Major".

28 şi 29 august. Recunoaşterea drepturilor de reuniune, manifestaţie şi grevă în cadrul unei reglementări precise.

3 septembrie. Greva generală a presei.

6 septembrie, Lusaka. Acordul Portugalia — FRELIMO pentru transferarea puterilor în Mozambic în vederea obţinerii independenţei totale (25 iunie 1975).

8 septembrie. Tentativa unui grup de coloni de răsturnare a situaţiei de la Lourenço-Marques. 20 morţi.

10 septembrie. Antonio de Spinola apelează din nou la sprijinul „majorităţii tăcute".

20 septembrie. La Lisabona, mii de afişe şi manifeste lansate din avion cheamă la manifestaţie „majoritatea tăcută".

23 septembrie. Generalul Spinola anunţă că va conduce personal negocierile privind independenţa Angolei.

25 septembrie. Se anunţă că manifestaţia „majorităţii tăcute" va avea loc sîmbătă, 28 septembrie.

Ion Turcitu, Bucureşti. 1. Uniunea Emiratelor Arabe, constituită din şapte emirate, nu are, în total, mai mult de 200 000 de locuitori. Produce 2 milioane de barili de petrol zilnic. Iată, de altfel, producţia de petrol a statelor la care vă referiţi : Abu Dhabi — 1,3 milioane barili pe zi ; Qatar — 550 000 barili pe zi ; Oman — 272 000 barili pe zi ; Dubai — 225 000 barili pe zi : Bahrein — 64 000 barili pe zi. Cifrele acestea — reproduse după revista „Afriqueasie" — datează din decembrie 1973.

2. O imagine de la încheierea lucrărilor Partidului liber democrat, desfăşurate la Hamburg, la sfîrşitul cărora Hans-Dietrich Genscher a fost ales preşedinte al partidului.

LUMEA

Redactor-şef
Ion Cârje

Redacţia şi administraţia : Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.10. Internaţional 18.50.81. Abonamentele se fac la oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii. Abonamentele pentru străinătate : prin întreprinderea „ROMPRESFILATELIA" — serv. Import-Export Presă — Bucureşti, Calea Griviţei nr. 64—66, P.O.B. — 2001, telex 011631.

C.P.C.S.

RELAXA

Saltelele „RELAXA" sînt confecționate din miezuri elastice, din arcuri încorporate, învelite cu covor impîslit din fibre vegetale, apoi cu vată industrială, totul fiind acoperit cu țesături colorate din bumbac, lînă sau mătase, după preferințe.

Saltelele detașabile „RELAXA" se manevrează ușor, sînt elegante și durabile

RELAXA — MIZIL, Str. Mihai Bravu nr. 189, județul Prahova tel. 326 ; 327.

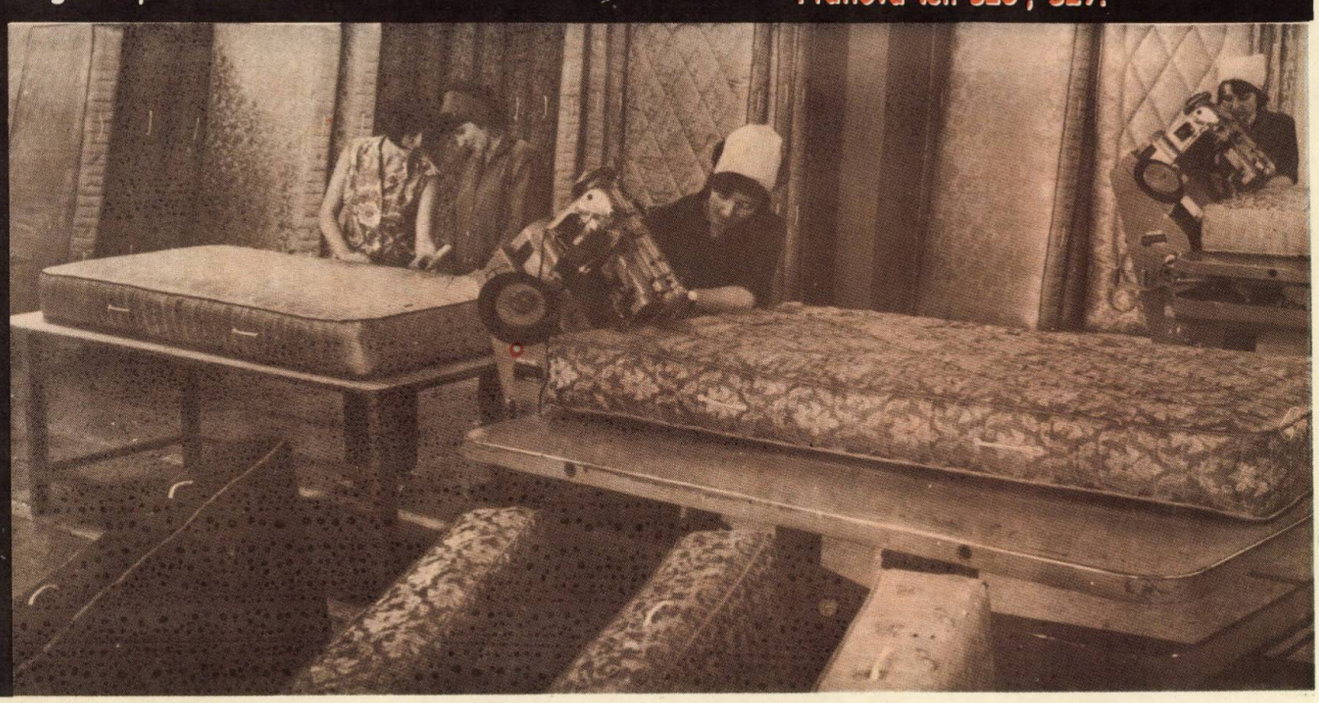

siguranță

eleganță

stabilitate

rezistență

Lei 2

formula autoturismului modern

DACIA 1300

Intreprinderea autoturisme — Pitești

ancheta internațională

ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

LUMEA

SĂPTĂMÎNAL DE POLITICĂ EXTERNĂ

Nr. 43 17 octombrie 1974

Occidentul — între inflație și recesiune

O. N. U.

Accente noi în dezbaterile generale

ORIENTUL APROPIAT

Evoluții politico-diplomatice

LONDRA

Urnele i-au preferat pe laburiști

UZBEKISTAN

Reportaj pe glob **HANOVRA**

Tovarășul Stanko Todorov, președintele Consiliului de Miniștri al R. P. Bulgaria, membru al Biroului Politic al C.C. al Partidului Comunist Bulgar

Yasser Arafat, președintele Comitetului Executiv al Organizației pentru Eliberarea Palestinei

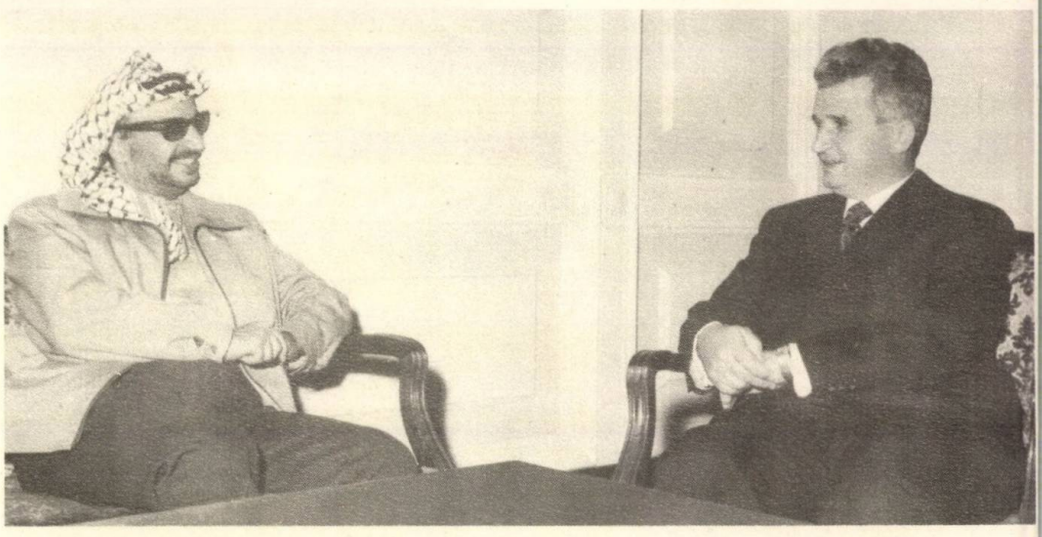

Primiri la tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU

Delegația Partidului Laburist Australian, condusă de David Combe, secretar național al partidului

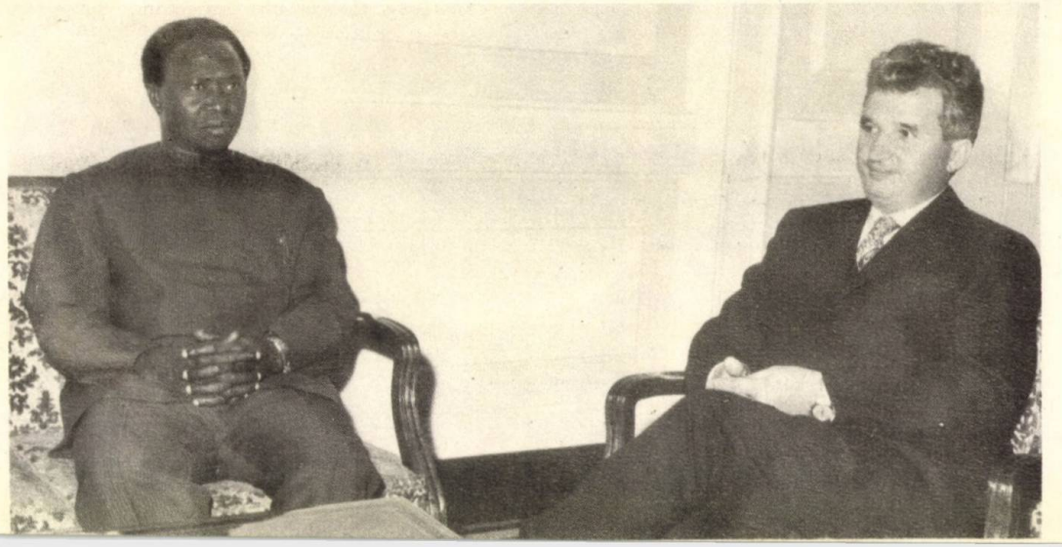

John Samuel Malecela, ministrul afacerilor externe al Republicii Unite Tanzania